BBC

NAJPIĘKNIEJSZE NAPARSTNICE • OCZKO WODNE W POJEMNIKU

Maj 5 (46)/2022

Gardeners' World

EDYCJA POLSKA

WARZYWNIK W DONICY

Uprawiaj własne jedzenie nawet na małej przestrzeni

MONSTERA

Królowa roślin doniczkowych

TESTUJEMY

Kosiarki na każdą kieszeń

QUIZ

Czy pomagasz zapylaczom?

Maj 5/2022
cena 17,90 zł (w tym 8% VAT)
ISSN 2391-8381 Indeks 403636
05
9 772391 838128

WSPANIAŁE DONICE
Z poradnikiem **Alana** stworzysz kompozycje w donicach, które nigdy cię nie zawiodą

ZALETY CIENIA
Odmień zakątki, do których nie dociera słońce, sadząc z **Carol** kolorowe kwiaty

ZACZNIJ OD ZIEMI
Walczysz z suszą? **Monty** radzi, jak odnieść sukces w zgodzie z naturą

eprasa.pl ae29a67199

GARDENA

Zawsze w pełnej gotowości

GARDENA Bębny RollUp

Zapewniają maksymalną swobodę nawadniania ogrodu. Wyprodukowane **w Europie**.

- **bezpieczne zwijanie** bez wysiłku i bez supłania
- **w komplecie** wąż i przyłącza
- wyciąganie węża na żądaną długość – blokady aktywowane **bez wysiłku,** w krótkich odstępach
- **nie wymagają konserwacji**

Trwała, automatyczna technologia
Wysokiej jakości sprężyna gwarantuje zawsze skuteczne zwijanie.

RollControl
Lekkie pociągnięcie węża aktywuje wbudowaną sprężynę, która go automatycznie i niezawodnie zwija.

Wbudowane zabezpieczenie chroniące przed mrozem
Wszystkie modele można pozostawić w ogrodzie przez cały rok.

5 lat gwarancji
Nasze produkty cechuje dopracowany mechanizm i najwyższej jakości komponenty.

uchwyt na akcesoria

GARDENA

eprasa.pl ae29a67199

Prenumerata

Gardeners` World. Edycja Polska to wydanie licencyjne największego brytyjskiego magazynu ogrodniczego BBC Gardeners' World Magazine. W polskiej edycji dzielimy się z wami naszymi odkryciami – od inspirujących ogrodów (angielskich i polskich) i zachwycających roślin, po zakupowe wskazówki i podpowiedzi, co zrobić, by ogród był zawsze w kwitnącej formie.

Teraz magazyn Gardeners` World. Edycja Polska jest miesięcznikiem (10 numerów w roku). Zamów prenumeratę bezpiecznie, bez wychodzenia z domu na **www.UlubionyKiosk.pl**. Przesyłka gratis!

- **Prenumerata roczna**
  161,10 zł – 10 wydań,
  w tym 1 numer gratis
- **Prenumerata dwuletnia**
  268,50 zł – 20 wydań,
  w tym 5 numerów gratis

Inne opcje:
- e-prenumerata roczna (PDF) – 114,40 zł
- e-prenumerata dwuletnia (PDF) – 214,50 zł

Jeśli masz pytania, wyślij e-mail na prenumerata@avt.pl.

Welcome

Przełom kwietnia i maja to długo wyczekiwany, choć wyjątkowo pracowity, czas dla ogrodnika. Wahania pogody mamy wreszcie za sobą, a w powietrzu czuć już wiosnę. Mimo ryzyka przymrozków, to cieplejsze dni i dłuższe wieczory napełniają nas energią, której trudno się oprzeć. Nadszedł wreszcie czas, by strząsnąć z ramion kapryśne i męczące przesilenie, i pozwolić, by ogarnęła nas wiosenna gorączka.

Lubię te intensywne i energetyczne dni z sekatorem w jednym ręku, a szpadlem w drugim. To radość, na którą wszyscy zasłużyliśmy po szarej zimie. Rozgrzewające promienie słońca nigdy nie były tak mile widziane, jak teraz. Czujesz już to przyjemne mrowienie? Soki buzują w pędach, a już za chwilę eksplodują soczystą zielenią i zakwitną wszystkimi kolorami tęczy. Pierwsze kwiaty zawsze wywołują uśmiech, a im więcej ich dokoła, tym bardziej czujemy się szczęśliwi. Każdy ogrodnik z niecierpliwością czeka na ten fascynujący spektakl przyrody, który co roku zachwyca i nigdy się nie znudzi. Gdy wokół nas wreszcie wybucha wiosna, nasze ogrody kuszą, po raz pierwszy od miesięcy, zapraszając do pozostania w nich na dłużej. Wykorzystaj ten czas jak najlepiej, bo każde 5 minut, które teraz spędzisz na „grzebaniu się w ziemi" nie dość, że sprawi przyjemność, to przyniesie korzyści w nadchodzących miesiącach. Podwiń więc rękawy i zanurz je po łokcie w pachnącej ziemi, bo „wiosną, pod koniec dnia, powinieneś pachnieć brudem".

Jeśli szukasz szybkich rozwiązań, postaw na rośliny w doniczkach (str. 52-92), które w oka mgnieniu wypełnią ogród kolorami. Posadź je teraz, a będziesz się nimi cieszyć przez długi czas. Wykorzystaj okazję, by całkowicie odmienić swój ogród, nawet ten najmniejszy. Później usiądź wygodnie, naciesz oczy widokiem, poczuj radość... i odpocznij.

Ciesz się tym wiosennym wydaniem i nadchodzącym sezonem!

Paweł Romanowski
Redaktor naczelny
pawel.romanowski@avt.pl

Korzystasz z naszych porad i inspiracji? Chcesz pochwalić się kwiatami, owocami lub warzywami ze swojego ogrodu? Pokaż je w mediach społecznościowych, oznaczając swoje posty hasztagiem **#gardenersworldpolska**. Polubmy się!

Eksperci Gardeners' World

Monty Don
Ogrodnik-samouk, główny prowadzący Gardeners` World. Entuzjasta psów i upraw ekologicznych, z czytelnikami spotyka się w swoim ogrodzie w Longmeadow.

Carol Klein
Ogrodniczka, łączy występy w telewizji z pisaniem i obowiązkami w jej własnym ogrodzie w Glebe Cottage. Inspiruje nas niezwykłą energią i bogatym doświadczeniem.

Alan Titchmarsh
Autor poczytnych poradników i kilku programów telewizyjnych. Dzieli się bogactwem wiedzy o uprawie roślin, dba o swoje grządki w Hampshire.

Joe Swift
Nagradzany projektant ogrodów, prowadzi pracownię w Londynie. Pisze o wszystkich aspektach ogrodnictwa, dla nas projektuje kwiatowe rabaty.

Adam Frost
Utytułowany architekt krajobrazu, zdobywca wielu nagród na Chelsea Flower Show. Pokazuje, że pielęgnacja ogrodu wcale nie musi być skomplikowana.

eprasa.pl ae29a67199

SPIS TREŚCI

maj 2022

LUBIMY

8 Gwiazdy maja

22 Tulipany pojedyncze późne

INSPIRACJE

26 Spod ziemi
Monty dobiera w pary ziemię i rośliny

32 Kwiaty lekiem na całe zło
Carol odczarowuje cieniste zakątki

38 Tropikalna fantazja
Z wizytą w londyńskim ogrodzie

43 Naparstnice na każdą okazję
17 niezawodnych odmian

47 Ulubione serduszka
Gatunki i odmiany dostępne w Polsce

58 Ogród w rytmie miasta
Ogród pokazowy z Chelsea

94 Lilaki nie tylko dla poetów
Dwa przepisy Małgorzaty Kalemby-Drożdż

112 Mała cebulka, wielki efekt
Jak i gdzie sadzić letnie kwiaty cebulowe

115 Oczko wodne w pojemniku
Budowa krok po kroku

124 Czas na przycinanie
Jak uporządkować lilaki

WŁASNE UPRAWY

96 Plony z działki
Siew dyni, kopru i kalafiorów

99 Pomidory
Jak zapewnić sobie obfite zbiory

FAUNA W OGRODZIE

103 QUIZ – czy umiesz pomagać zapylaczom?

108 Ropucha

FELIETON

24 Cały Monty

127 Opowieści Titchmarsha

26
Uprawiaj wyłącznie takie rośliny, które lubią ziemię, jaką masz w ogrodzie. Nie zmarnujesz czasu, energii, wody, ani pieniędzy – radzi Monty

22
Klasyczne tulipany pojedyncze późne kwitną teraz jak szalone i doskonale nadają się do stylowych kompozycji w pojemnikach – zachwyca się Graham Rice

43
Tom Brown, główny ogrodnik w West Dean Gardens w Sussex, w zeszłym roku uprawiał 65 odmian naparstnicy, a nam przedstawia te najbardziej niezawodne

eprasa.pl ae29a67199

TEMATY Z OKŁADKI

88

82

119

103

43, 115

62, 32, 26

Zdjęcie: Jason Ingram

115 Niezależnie od rozmiaru ogrodu, wprowadź do niego wodę pod postacią stylowego mini-oczka wodnego

82 Zaproś do domu królową wszystkich roślin doniczkowych, od której nie można oderwać wzroku

47 Trudno nie kochać serduszek – rozweselają półcieniste zakątki i mają mnóstwo ciekawych odmian

32 Cieniste zakamarki ogrodu mogą być bardzo atrakcyjne: aby wspaniale je przeobrazić, wystarczy naśladować naturalne piętra roślin – przekonuje Carol

ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE, JASON INGRAM, ALISTER THORPE, PAUL DEBOIS, GETTY/ INES CARRARA, MICHAEL CONRAD, GRZEGORZ FALKOWSKI

DODATEK SPECJALNY: uprawy w doniczkach

52 Porady Kasi Bellingham
62 Bezproblemowe kompozycje Alana
67 Dziesięć pomysłów na pelargonie
74 Pelargonie – odmiany i pielęgnacja
82 Monstera
88 Kompozycje z warzywami

PRENUMERATA s. 114

TEST KOSIAREK

119 **Kosiarki do małych trawników**
11 modeli na każdą kieszeń

eprasa.pl ae29a67199

Dowiedz się więcej o nawozach z mączką bazaltową

Mączka bazaltowa poprawia jakość gleby i wspomaga prawidłowy wzrost roślin.

Wyjątkowa **MĄCZKA** bazaltowa

Mączka bazaltowa to produkt pochodzenia naturalnego, powstały w wyniku zmielenia wulkanicznej skały bazaltowej. Zawiera wszystkie niezbędne roślinom makro- oraz mikroelementy – m.in. magnez, wapń, sód, potas, mangan, tytan, fosfor, siarkę, bor, chrom, miedź, cynk, molibden, kobalt czy jod. Najcenniejszym składnikiem mączki bazaltowej jest krzemionka, która ma niezwykłe właściwości!

Jak mączka bazaltowa wpływa na glebę i rośliny?

Wysoka zawartość łatwo przyswajalnej krzemionki korzystnie wpływa na rośliny, pogrubiając ich ściany komórkowe, zwiększając tym samym odporność na warunki atmosferyczne, choroby i szkodniki. Jednak mączka bazaltowa działa nie tylko na rośliny, ale także na glebę, w której one rosną. Zawarty w tych nawozach pył bazaltowy dostarcza niezbędnych makro- i mikroelementów, które są pobierane przez rośliny, ale także ma pozytywny wpływ na życie mikroorganizmów i procesy biochemiczne w glebie.

Bazalt to skała wulkaniczna bogata w związki mineralne, np.: tlenki glinu, żelaza i krzemu.

Innowacyjne nawozy z mączką bazaltową

Zawierają kompleks składników pokarmowych niezbędnych roślinom do zdrowego i bujnego wzrostu oraz aż **25% mączki bazaltowej**.
To jedyne takie produkty na polskim rynku! Połączenie tradycyjnych nawozów z naturalną, rozdrobnioną skałą bazaltową daje najlepszy możliwy efekt nawożenia dla wielu rodzajów i gatunków roślin.
To prawdziwa rewolucja w ogrodnictwie.

Jak działają?

Nawozy granulowane wieloskładnikowe w połączeniu z mączką bazaltową mają wiele unikalnych właściwości, których próżno szukać w zwykłych nawozach ogrodowych. Oto ich najważniejsze zalety:

- **Poprawiają strukturę gleby**
  Mączka bazaltowa wpływa na poprawę właściwości podłoża. Rozluźnia gleby ciężkie, a na glebach lekkich sprzyja gromadzeniu wody.
- **Sprzyjają rozwojowi życia glebowego**
  Mączka przyspiesza powstawanie próchnicy, co przyciąga dżdżownice i sprzyja rozwojowi mikroorganizmów glebowych.
- **Poprawiają wzrost i kondycję roślin**
  Krzemionka wzmacnia ściany komórkowe, dzięki czemu rośliny są bardziej odporne na warunki atmosferyczne, choroby i szkodniki.
- **Działają długo i kompleksowo**
  Wysoka zawartość składników pokarmowych (makro- i mikroelementów) zapewnia roślinom wszystkie niezbędne pierwiastki przez cały sezon (od marca do września).
- **Mają wszechstronne zastosowanie**
  Są niezwykle uniwersalne i można je stosować do zasilania wszystkich roślin ozdobnych i jadalnych, a także do krzewów i drzew.
- **Są bezpieczne**
  Nawozy naturalne z mączką bazaltową są w pełni bezpieczne dla ludzi i środowiska, a składniki pokarmowe są stopniowo uwalniane, co oznacza, że nie można ich przedawkować.

Target

Więcej informacji o nawozach z mączką bazaltową i innych produktach do pielęgnacji roślin znajdziesz na: **www.target.com.pl**

eprasa.pl ae29a67199

Target

NOWOŚĆ!

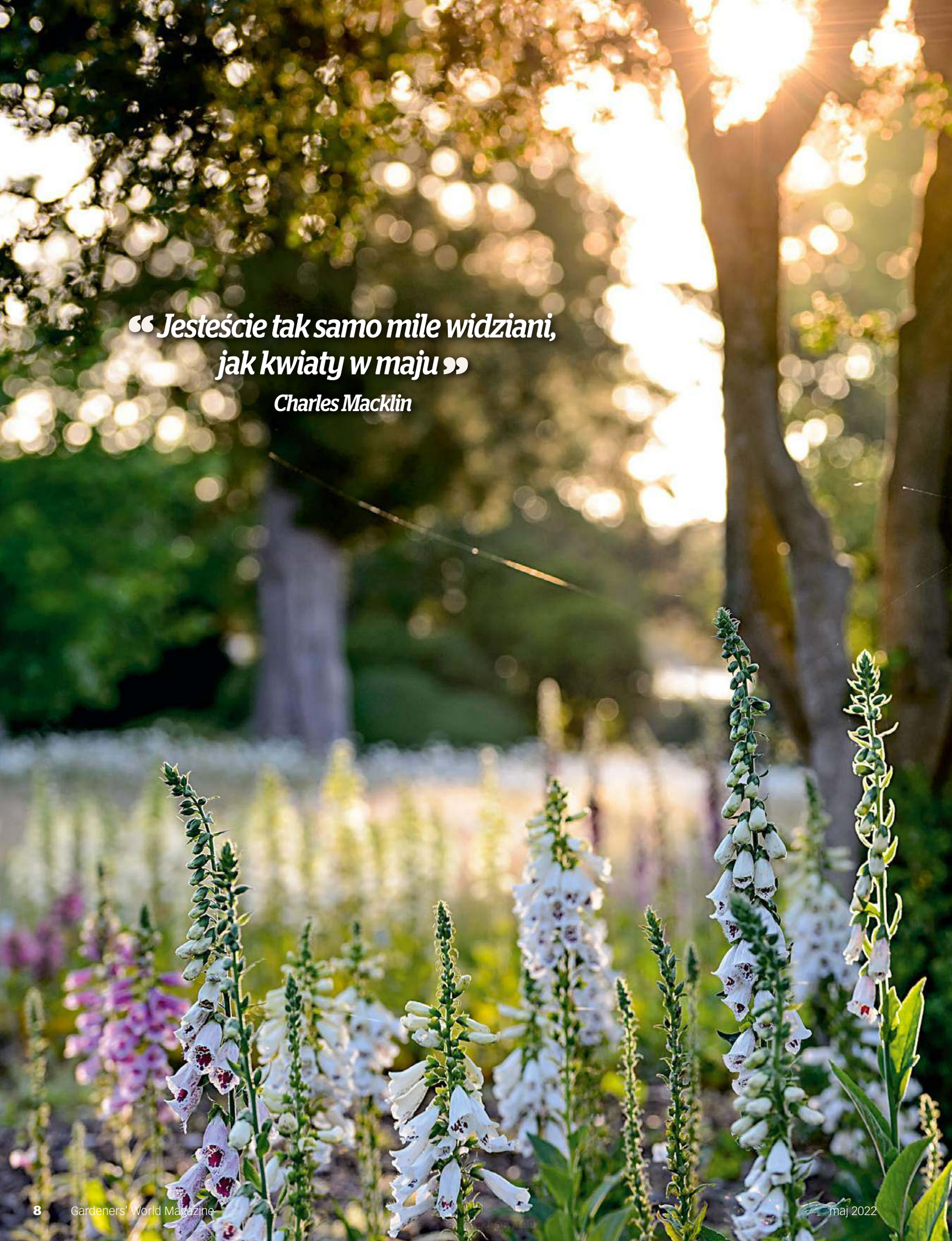

plus nawóz mączka bazaltowa

Specjalistyczne nawozy do warzyw, owoców i kwiatów z mączką bazaltową. Dzięki ekologicznej mączce bazaltowej, zawierającej bogactwo minerałów oraz krzemionkę, Twoje uprawy i kwiaty będą silne i zdrowe przez cały rok.

Zobacz więcej na www.target.com.pl

eprasa.pl ae29a67199

“Jesteście tak samo mile widziani,
jak kwiaty w maju”
Charles Macklin

Lubimy maj

W ubiegłym roku mieliśmy nietypowy maj – nie było Chelsea Flower Show, ani Malvern Spring Festival; musieliśmy obejść się bez gwarnych tłumów i długich, leniwych lunchów. Pocieszającym faktem jest to, że pomimo globalnych wstrząsów i okropności minionego roku, nasze ogrody są niewzruszone i odporne na pandemię i blokady. Rośliny nie potrzebują szczepień ani społecznego dystansu – wystarczy im słońce, trochę deszczu i twoje uznanie. Jeśli z tego całego zamieszania możemy się czegoś nauczyć, to doceńmy fenomenalną moc, jaką mają ogrody, w poprawie naszego samopoczucia.

TEKST JAMES ALEXANDER-SINCLAIR

GWIAZDA MIESIĄCA

Naparstnica purpurowa
(*Digitalis purpurea*) 'Pam's Choice'

Jedną z najbardziej urzekających letnich atrakcji jest obserwowanie wiercących się puchatych pszczelich tyłków, kiedy właściciele rzeczonych tyłków utknęli w głębokich kwiatach naparstnic. Cenimy je w ogrodach (zarówno pszczoły, jak i naparstnice), głównie dlatego, że kiedy raz je posadzisz, zostaną z tobą na zawsze, ze względu na ich dość libertyńskie podejście do samosiewu. Każdego roku pojawiają się w nieoczekiwanych miejscach, a my pozwalamy im robić swoje, bo wiemy, że gdziekolwiek się nie pojawią, będą wyglądać wspaniale i przyciągać z daleka dzikie stworzenia.
Najlepiej rośnie w półcieniu. Pozwól roślinom swobodnie się rozsiewać lub wysiej w kuwetkach późną wiosną bądź wczesnym latem na rozsadę do wysadzenia jesienią.
Wysokość x Szerokość 1 m x 40 cm

Więcej o fantastycznych naparstnicach przeczytasz na str. 85

TEKST: JASON INGRAM

NIEBIAŃSKI CHÓR

Śpiewaliśmy w szkole pewną piosenkę do melodii Men of Harlech: "Climb up Snowdon, with our woad on. Never mind if we get rained or snowed on!" [„Wejść na Snowdon, urzet nosić. Znosić deszcze, śniegi znosić!" – red.]. Nie rozumiem, dlaczego wciąż mam to w głowie, kiedy nie pamiętam innych, znacznie ważniejszych rzeczy. Ten żółty kwiat to właśnie urzet przy akompaniamencie wilczomlecza.

Urzet barwierski (*Isatis tinctoria*)

Ten rodzimy dziki kwiat był tradycyjnie używany jako źródło niebieskiego barwnika. To roślina dwuletnia, więc w pierwszym roku wytwarza liście i korzenie, a w drugim kwiaty i nasiona, po czym zamiera.

W x S 1,2 m x 50 cm

Wilczomlecz (*Euphorbia oblongata*)

Doskonały kwiat cięty. Wysiej wiosną lub wczesną jesienią. Zawsze noś rękawiczki, kiedy go ścinasz, ponieważ ma drażniący sok.

W x S 75 cm x 40 cm

WIELKA KUMULACJA

Piwonie są trochę ryzykowne: za dużo deszczu i kończą z obwisłymi i rozmokniętymi płatkami, ale jeśli wszystko pójdzie dobrze, wygrasz na loterii: po prostu spójrz na ten kwiat. Miękki i przytulny jak odpoczynek na łożu z pierza. Wspaniale ułożone płatki jak pióra puszystego koguta, a kolor tak pyszny i szykowny jak aksamitny kubrak elżbietańskiego dworzanina.

Piwonia chińska (*Paeonia lactiflora*) 'Peter Brand'

Dobrze rośnie w pełnym słońcu lub półcieniu. Uważaj, aby nie posadzić jej zbyt głęboko. Rozmnażaj, dzieląc rośliny jesienią.

W x S 90 cm x 60 cm

eprasa.pl ae29a67199

CAŁY ASORTYMENT NA RATY RRSO 0%

RRSO to Rzeczywista Roczna Stopa Oprocentowania.
Promocja obowiązuje od 02.04. do 30.06.2022 r.

WIĘCEJ INFORMACJI U AUTORYZOWANYCH DEALERÓW STIHL
ORAZ NA **WWW.STIHL.PL**

/ STIHL.POLSKA

/ STIHL_POLSKA

IMPONUJĄCE PEWNIAKI

To połącznie zawsze kojarzy mi się z RHS Chelsea Flower Show: na całej trójce można polegać, bo pod koniec maja zawsze wygląda oszałamiająco. Urzekające połączenie nasyconych barw i kontrastujących kształtów na ekscytujący początek cudownego lata.

Czosnek (*Allium*) 'Miami'

Na letnie kwitnienie cebule posadź jesienią. Przekwitnięte kwiatostany nadają się do suchych bukietów.
W x S 70 cm x 20 cm

Ostrożeń łąkowy (*Cirsium rivulare*) 'Atropurpureum'

Bajeczny oset. Nie lubi mieć zbyt ciasno ani za sucho. Rozmnażaj przez podział lub nasiona.
W x S 1,2 m x 40 cm

Irys (*Iris*) 'Black Swan'

Latem, po kwitnieniu, podziel i rozsadź rozrośnięte kępy. Łodygi mogą potrzebować podparcia.
W x S 90 cm x 30 cm

TEKST: PAUL DEBOIS; JASON INGRAM

e-prasa.pl ae29a67199

AKUMULATOROWE NARZĘDZIA OGRODOWE

STWORZONE PRZEZ PROFESJONALISTÓW, Z MYŚLĄ O KAŻDYM Z NAS

380+

JEDEN AKUMULATOR, WIELE MOŻLIWOŚCI...

WWW.MAKITA.PL

eprasa.pl ae29a67199

EKSPLOZJA RADOŚCI

To wygląda jak zmasowany wystrzał fajerwerków, aby wprowadzić do naszego życia trochę koloru. Lato na patyku. Pionowe włócznie pełne kwiatów są poprzetykane bylinami o zaokrąglonych liściach dla całkowitego wypełnienia przestrzeni i dodają rabacie dodatkowej głębi.

Łubin (*Lupinus*) 'Persian Slipper'

To wieloletni, ale krótkowieczny łubin. Posadź go w pełnym słońcu lub w lekkim cieniu. Rozmnażaj z sadzonek pobranych u nasady lub z nasion.
W x S 90 cm x 40 cm

Szałwia omszona (*Salvia nemorosa*) 'Caradonna'

Wytnij przekwitające kwiatostany, a późnym latem pojawią się następne. Duże kępy podziel wiosną.
W x S 50 cm x 30 cm

SZCZYPTA ROMANTYZMU

Czytelnicy tego magazynu zawsze trzymają rękę na pulsie, więc wielu z was już ubiegłej jesieni wysiało różne odporne na zimno rośliny jednoroczne. Jeśli tak, to miejmy nadzieję, że znalazła się wśród nich także czarnuszka, która doskonale wypełnia wolne miejsca w rabatach. Ma delikatne, filigranowe liście i radosne kwiaty – niekiedy białe, ale też w odcieniach błękitu. Chciałbym wymyślić jakiś dowcipny związek między tą, a drugą Nigellą i jej „mikrofalówką", ale nic nie przychodzi mi do głowy, przepraszam.

Czarnuszka (*Nigella papillosa*) 'African Bride'

Lubi pełne słońce i przepuszczalną ziemię. Nasiona wysiej jesienią pod szkłem lub wiosną w miejscu docelowym. Usuwaj przekwitłe kwiaty, aby przedłużyć kwitnienie. **W x S** 20 cm x 20 cm

TEKST: PAUL DEBOIS; JASON INGRAM

eprasa.pl ae29a67199

Wiśnia (*Prunus*) 'Pink Shell'
W Japonii odbywają się liczne festiwale poświęcone kwitnącym wiśniom. Wydarzenia te są świętem religii, miłości i piękna, a całe rodziny podróżują wiele kilometrów, aby zrobić sobie piknik pod kwitnącymi gałęziami.
W × S 4 m × 4 m

REKLAMA

eprasa.pl ae29a67199

Orlik (*Aquilegia*) 'Louisiana'
Istnieje wiele różnych orlików: od niskich, dzikich europejskich gatunków po okazałe, amerykańskie pełnokwiatowe odmiany z wydłużonymi ostrogami, w których kolibry mogą zanurzać swoje długie dzioby. Nazwa rodzajowa *Aquilegia* pochodzi od łacińskiego *aquila* (orzeł), a u tych pięknych roślin rzeczywiście można znaleźć kwiaty z długimi ostrogami w kształcie szponów. Większość orlików rozsiewa się samorzutnie, ale można je siać wiosną, latem lub jesienią. Niewymagający, jednak może być atakowany przez mączniaka.
W × S 50 cm × 50 cm

eprasa.pl ae29a67139

MOWA KWIATÓW

W wymowie słowa „kosaciec" jest coś przyjemnie satysfakcjonującego, ale pewnie żaden obcokrajowiec zmagający się z szeleszczącą polszczyzną nie przyzna mi racji. Na szczęście te kwiaty można też nazywać irysami, a skojarzenie z mlecznymi cukierkami owiniętymi w jasnoniebieskie papierki nasuwa się natychmiast przy tej odmianie. Słodycze to jednak język uniwersalny.

Irys (*Iris*) 'Island Sun'
Niska odmiana o sztywnych łodygach. Rozmnażaj późnym latem, dzieląc kłącza na sadzonki ostrym nożem. Sadź je płytko, przy powierzchni ziemi.
W x S 30 cm x 30 cm

TEKST ŁUKASZ SKOP
ZDJĘCIA BOŻKA PIOTROWSKA

eprasa.pl ae29a67199

NIEBIAŃSKA DIETA

Okazałe kępki długich i wąskich liści kamasji posadzonych w większych skupiskach naśladują trawiastą łąkę, z której wybijają strzeliste kwiatostany o gwiazdkowatych kwiatach w kolorze ultramaryny z żółtymi pylnikami. Na kamasjowej łączce nie da się co prawda zrobić pikniku, ale oczy można nasycić do woli, a to równie ważny element wiosennej diety każdego ogrodnika.

Kamasja Leichtlina (*Camassia leichtlinii*) 'Blue Melody'
Kwitnie od końca maja do lipca. Najlepiej rośnie w wilgotnej, próchniczej ziemi. Dla uzyskania efektu kamasjowej łąki posadź około 40 cebulek na 1 m^2.
W x S 10-50 cm x 10-50 cm

eprasa.pl ae29a67199

KORONOWANE GŁOWY

Częściej mówi się na nie „korony cesarskie", ze względu na wianuszek dzwonkowatych kwiatów ułożonych w coś w rodzaju korony, spod której wydostaje się jeszcze kosmyk zielonych liści. Wszystkie kwiaty, jak na dzwonki przystało, skierowane są w stronę ziemi, więc jeśli chcesz do nich zajrzeć, najlepiej połóż się tuż pod samą szachownicą na ziemi, na plecach. Przy tej gimnastyce możesz niespodziewanie poczuć nieprzyjemny zapaszek. Wydziela go schowana pod ziemią cebula i tym samym podobno odstrasza krety. Najwyraźniej nawet koronowane głowy mają swoje krępujące tajemnice.

Szachownica cesarska (*Fritillaria imperialis*) 'Lutea'

Odmiana o kanarkowożółtych kwiatach. Cebule posadź jesienią na głębokość 10-15 cm, aby wysokie kwiatostany były dobrze zakotwiczone w ziemi.
W x S 50-100 cm x 10-50 cm

Szachownica cesarska (*Fritillaria imperialis*) 'Aurora'

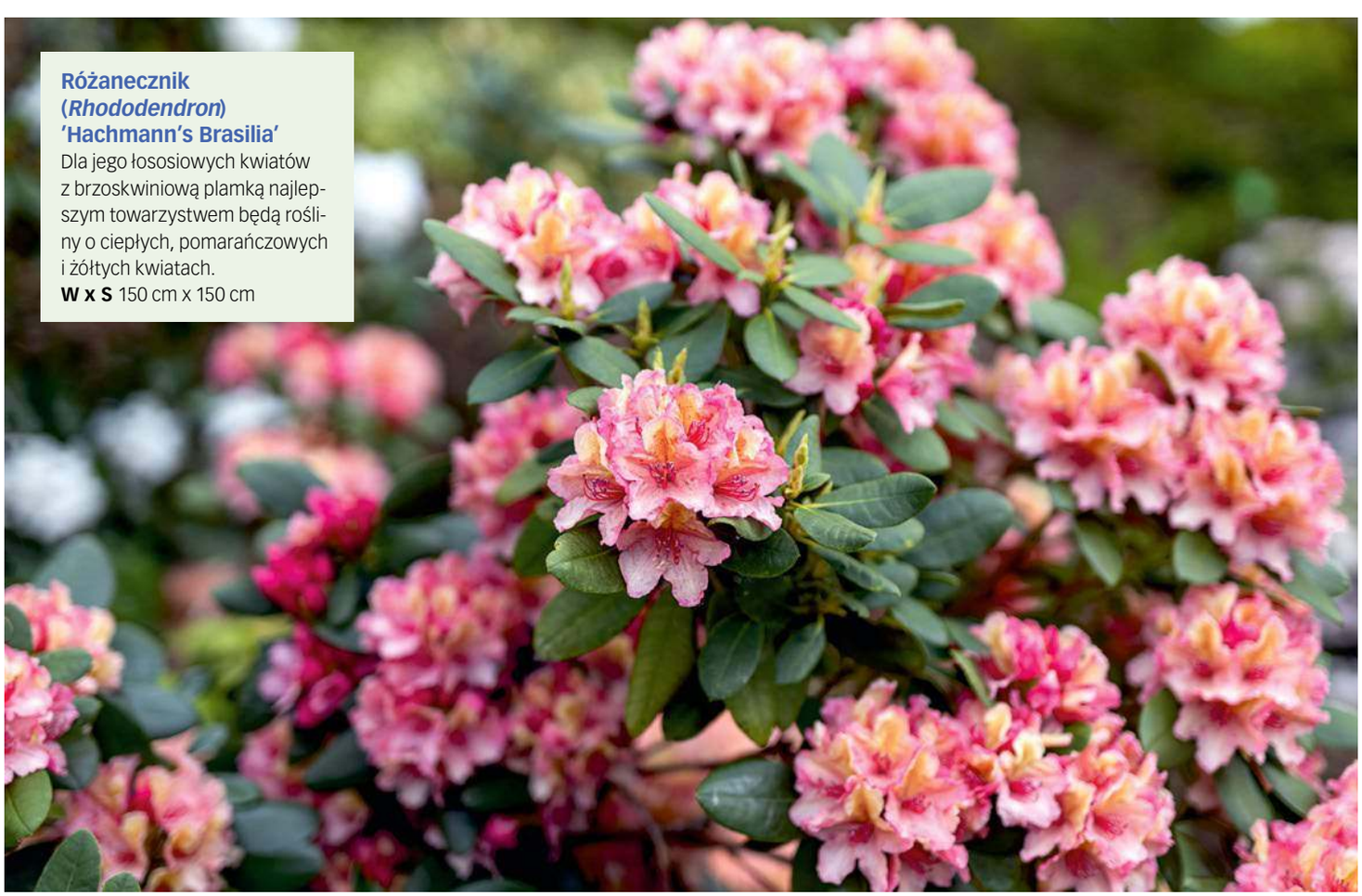
Pomarańczowym kwiatom towarzyszą fioletowo-czarne szypułki i taka sama łodyga. Już bardzo wczesną wiosną z ziemi wyrasta zielona rozeta liści, którą warto okryć włókniną na wypadek silniejszych przymrozków.
W x S 50-100 cm x 10-50 cm

eprasa.pl ae29a67199

BUKIET SMAKÓW

Ślinka cieknie już na sam widok słodkich barw kwitnących różaneczników. Te rośliny wymagają kwaśnej ziemi (pH 4,0-5,0) i jeśli mają rosnąć tuż przy ścianie budynku, należy im specjalnie wymienić podłoże – zaprawy murarskie, gładzie i tynki zawierające wapno w czasie budowy lub remontu domu mogą dostać się do ziemi i zmienić jej odczyn na zasadowy. Takiej gorzkiej pigułki różaneczniki z pewnością nie przełkną.

Różanecznik (*Rhododendron*) 'Edeltraud'
Karłowa odmiana o fuksjowych kwiatach z bordową plamką – odpowiednia do połączeń z roślinami o chłodnych, fioletowych lub niebieskich kwiatach.
W x S 110 cm x 110 cm

Różanecznik (*Rhododendron*) 'Hachmann's Brasilia'
Dla jego łososiowych kwiatów z brzoskwiniową plamką najlepszym towarzystwem będą rośliny o ciepłych, pomarańczowych i żółtych kwiatach.
W x S 150 cm x 150 cm

eprasa.pl ae29a67199

TEN Z POLEWĄ

Kiedy fioletowy lilak rośnie pojedynczo, często trudno określić, jaki dokładnie ma odcień kwiatów i zapach. Ale kiedy różne odmiany rosną obok siebie, wtedy zaczyna się największa zabawa. Chociaż potrafią różnić się o jeden ton koloru i jedną nutę zapachu, nagle wydają się szalenie różnorodne – tak jak lody malinowe, truskawkowe, wiśniowe i jagodowe. Lilak 'Sensation' to ten ze śmietankową polewą.

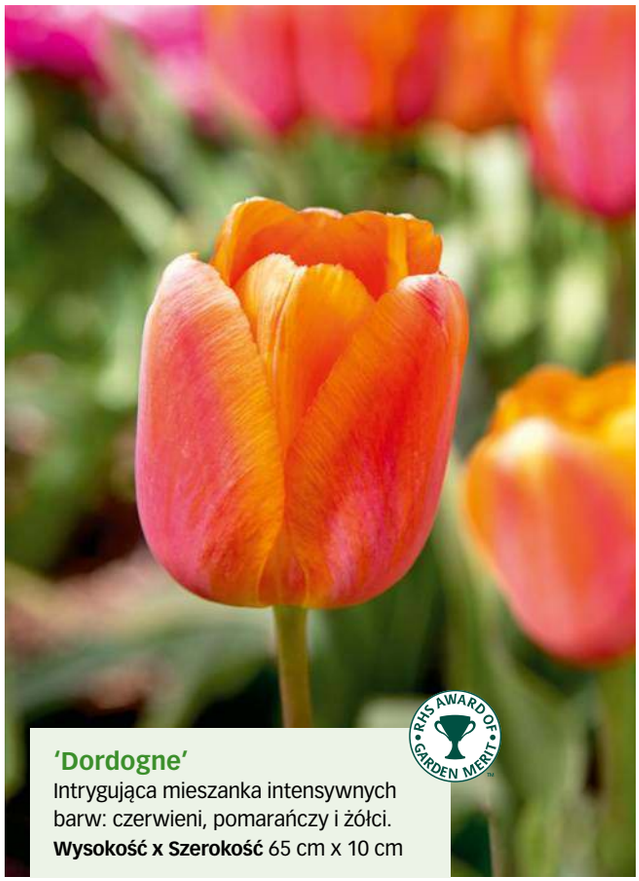
Lilak pospolity (*Syringa vulgaris*) 'Sensation'

Białe obrzeża odróżniają go od innych odmian. Na słonecznym stanowisku kwitnie najbardziej obficie. Rozmnażaj z odrostów korzeniowych pobranych jesienią.

W x S 4 m x 3 m

REKLAMA

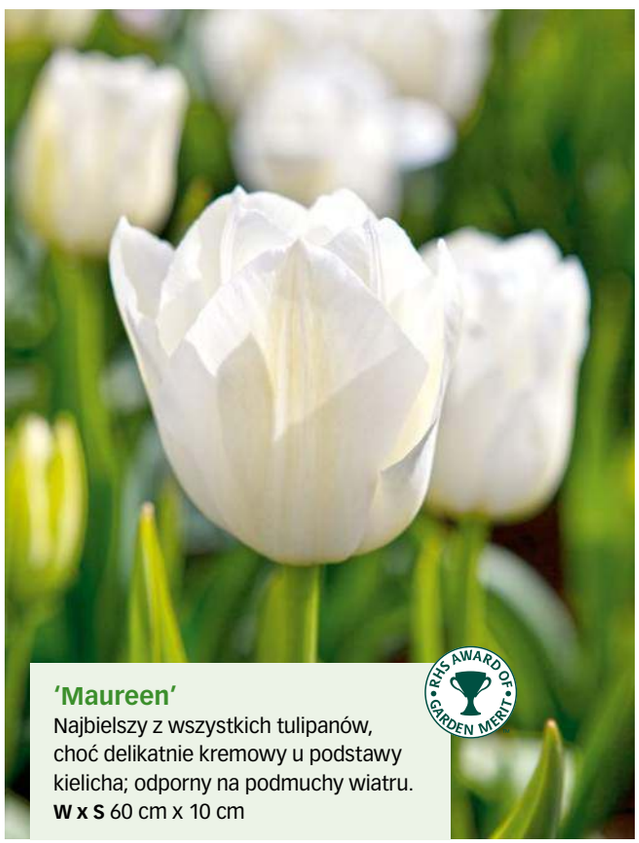

‘Dordogne’
Intrygująca mieszanka intensywnych barw: czerwieni, pomarańczy i żółci. **Wysokość x Szerokość** 65 cm x 10 cm

‘Queen of Night’
Te ciemnofioletowe, prawie czarne, zmysłowe kwiaty wyglądają spektakularnie z kwitnącą na biało odmianą ‘Maureen’. **W x S** 60 cm x 10 cm

‘Maureen’
Najbielszy z wszystkich tulipanów, choć delikatnie kremowy u podstawy kielicha; odporny na podmuchy wiatru. **W x S** 60 cm x 10 cm

‘Kingsblood’
Szkarłatne kwiaty bez żółtych czy pomarańczowych elementów, poza maleńką, pomarańczową plamką u podstawy. **W x S** 60 cm x 10 cm

ZDJĘCIA: JASON INGRAM; SARAH CUTTLE

Tulipany pojedyncze późne

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Sadzenie												
Kwitnienie												

eprasa.pl ae29a67199

'Sorbet'
Szkarłatne smugi uwydatnione przez białe tło z delikatnym różanym rumieńcem. **W x S** 60 cm x 10 cm

Eksperci polecają

Tulipany pojedyncze późne

Te klasyczne tulipany kwitną teraz jak szalone i doskonale nadają się do stylowych kompozycji w pojemnikach – zachwyca się **Graham Rice**

W historii Wielkiej Brytanii uprawiano tyle odmian tulipanów (jak podaje RHS, aż ponad dwa i pół tysiąca!), że podzielono je na 15 grup. Wszystko to brzmi dobrze, o ile pamiętasz, co to za grupy. Na szczęście grupę piątą niełatwo pomylić – to tulipany pojedyncze późne.

Od tulipanów pojedynczych wczesnych różni je jedna oczywista cecha – to klasyczne tulipany na wiosenne kompozycje rabatowe, które wynurzają się spomiędzy laków wonnych i niezapominajek, zapewniając nam niezawodnie barwy, jakie niegdyś tak często widywało się na rabatach w nadmorskich kurortach i miejskich parkach.

Te klasyczne kompozycje równie pięknie wyglądają w pojemnikach. Wsyp do donicy trochę podłoża i umieść w niej w równych odstępach dziesięć cebul kwitnących na biało tulipanów 'Maureen'. Dosyp więcej ziemi i zasadź trzy laki 'Blood Red'.

Jeśli pojemnik jest duży, możesz też zasadzić cebule tulipanów pojedynczych wczesnych, które zakwitną przed tulipanami późnymi i lakami. Błękitne niezapominajki zapewniają idealne tło tulipanom kwitnącym na żółto i różowo, ale w obecnej dobie są często za niskie. Tulipany pojedyncze późne dorastają do ok. 60-70 cm i aby ukryć ich pędy, niezapominajki musiałyby osiągać wysokość 35-45 cm. Zamierzam zastąpić je wieloletnią brunnerą wielkolistną (*Brunnera macrophylla*), która również obficie kwitnie na niebiesko.

- **Stanowisko** Najlepiej w pełnym słońcu, w pojemnikach albo w ziemi, która nie jest ani przesuszona, ani podmokła. Wszystkie są mrozoodporne, ale kwitną niezbyt długo. Dorastają do 55-70 cm, zatem zaleca się miejsca osłonięte od silnych wiatrów.
- **Pielęgnacja** Cebulki posadź od października do listopada na głębokość 15-20 cm, co 10-15 cm; w pojemnikach gęściej: co 5-7 cm. Jeśli nie planujesz wykopywać cebul po kwitnieniu, zasilaj je nawozem do pomidorów i zostaw samym sobie, aż zaschną liście.
- **Gdzie kupić** www.blomsbulbs.com; www.peternyssen.com; www.pheasantacreplants.co.uk

NA STRONIE www.gardenersworld.com/grow-tulips znajdziesz więcej wskazówek na temat uprawy tulipanów i tworzenia pięknych kompozycji z ich wykorzystaniem

eprasa.pl ae29a67199

Felieton

Cały Monty

Rozmyślając nad własną śmiertelnością, **Monty** zdaje sobie sprawę, że choć brakowałoby mu wielu rzeczy, w maju czuje się jak w raju

ZDJĘCIA: JASON INGRAM

Gryząc metaforyczny ołówek i rozważając różne opcje, zapytałem Sarę, o czym powinienem napisać w tym miesiącu (próbowaliście kiedyś w podobnej sytuacji gryźć klawiaturę? Ja też nie. Jakoś nie wydaje się do tego stworzona). Zaskakująco beztrosko, nawet nie podniósłszy wzroku, poradziła mi, żebym opisał, czego by mi brakowało, gdybym umarł już jutro. Teraz rozumiecie, dlaczego po 43 latach nadal ją wielbię. Przez chwilę potraktowałem temat dosłownie i zdałem sobie sprawę, że poza upragnionym długim i szczęśliwym życiem w pełnym zdrowiu, Sarą, moimi dziećmi, psami, ogrodem, wszystkim – a może niczym, bo byłbym przecież martwy – tęskniłbym za rosnącym podekscytowaniem i poczuciem spełnienia, które towarzyszą mi w maju.

> *Nasz ogród w maju bywa lepszy, niż wszystkie inne opcje dostępne na tym świecie*

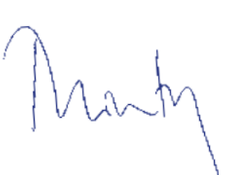
Maj jest jak port na krańcu szerokiego oceanu, jak widok gór z najwyższego szczytu. To miejsce, do którego zmierza cały rok. A jednak im jestem starszy, tym bardziej wydaje mi się, że jest on (jak zresztą każdy inny czas) ulotny i pełen spraw, nad którymi nie panuję, albo w które sam zgodziłem się wplątać. Maj sprzed sześćdziesięciu lat, gdy dni rozciągały się w każdą stronę od pierwszego zawołania kosa o brzasku po lecące w zapadającym zmierzchu stada gołębi grzywaczy, już nie istnieje i nigdy nie wróci. Ale dla wyrównania tych strat wiek niesie ze sobą umiejętności. Mogę teraz siadywać w ogrodzie w majowe wieczory i pozwalać, aby dzień zamykał się wokół mnie, znikając w ciemności – i ten kwadrans wystarcza, aby złagodzić tęsknotę i pożywić duszę. Owa destylacja maja, która zaszła przez te lata, jest być może cenniejsza, ale nie straciła na mocy.

Maj nie jest dla żadnego ogrodnika szczytowym punktem roku. Gdy się nad tym zastanowić, początek tego miesiąca jest jeszcze słabo ugruntowany. Poszczególne elementy są nadal tak świeże i niefrasobliwe, że równoważy to brak głębi. Co powiedziawszy, jest już mnóstwo – naprawdę mnóstwo – rzeczy, które oszałamiają. Tulipany zapewniają bogactwo zmysłowości, a drzewa kwitną najwspanialej. Dzwonki w zagajniku są w najlepszej formie, a pierwiosnki, niezapominajki, miesiącznice, laki, kamasje, a przede wszystkim prawie nieznośnie intensywne młodziutkie liście na wszystkich żywopłotach i większości drzew zapierają dech w piersiach. Kiedy po tych wszystkich cudach nie ma już śladu, chcąc nie chcąc widzisz, że ogród wraz z rabatami zielnymi, warzywnikiem i tak dalej nie jest już w szczytowej formie. Maj jest zawsze „najchudszym" miesiącem, przednówkiem, gdy warzywa i owoce przechowywane przez zimę już się skończyły, a na plony lata jeszcze za wcześnie, ale przez kilka uderzających do głowy tygodni poranna rosa i trybula leśna, kwitnące dzikie jabłonki i głóg oraz ptasie świergoty o świcie podnoszą ogród do rangi raju – jego wizji, jaką każdy z nas w sobie nosi. Innymi słowy, gdy mowa o umieraniu, maj jest niebem. To dlatego paramy się ogrodnictwem. Nasz ogród w maju bywa lepszy, niż wszystkie inne opcje na tym świecie. Wszystko, o czym zawsze marzyliśmy, jest tak blisko, tuż za tylnymi drzwiami, dostępne i namacalne, a na dodatek ogród daje nam znacznie więcej, niż my jemu.

Pojawia się teraz pytanie o to, co dzieje się pod koniec maja. Czy od pierwszego czerwca wszystko smutno zmierza do końca roku? Byłaby to ogromna cena za cztery tygodnie rozkoszy. Na szczęście majowa poświata rozświetla czerwiec i całe lato. Jeśli maj jest szczytem, podróż ku końcowi jest pełna cudowności.

Wiem, że tego rodzaju wyznania bywają odbierane jako żenujące. Nieco wydumane. Że lepiej się z nimi nie zdradzać. Całe ogrodnictwo jest jednak jedynie środkiem do celu, jaki moim zdaniem znajduje się tu, u wrót maja. Chyba nikt nie widział w życiu więcej ogrodów, niż ja – daję słowo, że nic nie przebija uroku trybuli w świetle poranka, pod kwitnącą jabłonią, na której miękko gruchają gołębie.

I właśnie po to jest to całe koszenie trawników, ręczne usuwanie chwastów, pikowanie, przerzedzanie i przesadzanie do coraz większych doniczek. To dlatego istnieje nasz magazyn. To siła napędowa każdej książki i każdego programu o ogrodnictwie. Dlatego zamiast skupiać się na tym, czego powinienem żałować, gdybym jutro umarł, wolę dziś, gdy niewątpliwie żyję (za co jestem ogromnie wdzięczny!), zachwycać się tym, co mam.

eprasa.pl ae29a67199

A better garden starts with a better plant

Deutzia Yuki Snowflake® *('NCDX1')*

Zanim trafią do Twojego ogrodu, rośliny **PROVEN WINNERS®** przechodzą szereg testów pod względem barwy, zapachu, obfitości kwitnienia, ulistnienia i niezawodności. Tylko niektóre z nich okazują się być na tyle wartościowe, aby zostać rośliną **PROVEN WINNERS®**

Jeśli szukasz najwyższej jakości roślin, zapytaj w najbliższym centrum ogrodniczym o **PROVEN WINNERS®** lub po prostu rozejrzyj się za charakterystycznymi białymi doniczkami.

www.provenwinners.eu

PW PROVEN WINNERS®
COLOR CHOICE® FLOWERING SHRUBS

eprasa.pl ae29a67199

“Gleba w ogrodzie jest równie skomplikowana, jak ludzkie ciało i należy ją traktować z równym szacunkiem”

Spod ZIEMI

Uprawiaj wyłącznie takie rośliny, które lubią ziemię, jaką masz w ogrodzie, a tworząc kwitnący, zdrowy ogród swoich marzeń nie zmarnujesz czasu, energii, wody ani pieniędzy – radzi Monty

zdjecia JASON INGRAM

eprasa.pl ae29a67199

Irysy bródkowe bujnie kwitną w Longmeadow od maja do czerwca, ale tylko wtedy, gdy rosną w żwirowej glebie w Suchym Ogrodzie

POWYŻEJ W kamienistym podłożu Ogrodu Ziołowego koper włoski rośnie wolniej, ale ma mnóstwo aromatu
PO PRAWEJ Wieloletnie wzbogacanie gleby w Ogrodzie Ozdobnym skutkuje co roku spektakularnym wzrostem roślin

Gleba ma znaczenie. Zatroszcz się o nią, a z roślinami będzie wszystko w porządku – to jasne jak słońce. Stare, mądre porzekadło mówi: zasilaj glebę, a nie rośliny. Można to też ująć inaczej: nieważne, jak bardzo zasilasz rośliny ani ile na nie wydajesz – jeśli gleba nie jest odpowiednia, nigdy nie będą dobrze rosły.

Ale co to właściwie znaczy? Większość ogrodników mniej więcej wie, czego można oczekiwać od „dobrej" gleby, ale bardzo niewielu potrafi opisać, co sprawia, że jest ona „dobra", bo to piekielnie złożony temat – w porównaniu z nim praca przeciętnego chirurga mózgu może wydawać się banalna. Tu pojawia się kwestia struktury gleby, od której w ogromnej mierze zależy niewyobrażalnie skomplikowana relacja pomiędzy glebą a korzeniami.

Gleba ma idealną strukturę, gdy jest na tyle luźna, że korzenie mogą swobodnie się w niej rozrastać w poszukiwaniu wilgoci i składników odżywczych, i gdy odpływa z niej nadmiar wody. Jednocześnie powinna zawierać tyle materii organicznej, aby móc zatrzymywać wilgoć i potrzebne roślinom składniki odżywcze. Choć może wydawać się, że jedno jest sprzeczne z drugim, tak naprawdę nietrudno to osiągnąć. Trzeba po prostu wzbogacać glebę jak największą ilością materii organicznej – np. w postaci kompostu, obornika, nawozu zielonego, bądź ściółki. Materia ta wchłonie się w ziemię dzięki organizmom, które odżywiają się nią i przekształcają ją w ił, czyli Święty Graal gleb ogrodowych. Swoją drogą ił to gleba, która zawiera tyle materii organicznej, ile jest w stanie w siebie wchłonąć.

Dobra wiadomość jest taka, że każda gleba – piaszczysta, kredowa i ciężka gliniasta – może przekształcić się w dobry ił, zachowując swoje charakterystyczne cechy: kreda zawsze będzie zasadowa i przepuszczalna, piaszczysta zwykle kwaśna i również przepuszczalna, natomiast glina, często postrzegana jako przekleństwo, jest potencjalnie najlepsza, bo dobrze zatrzymuje składniki odżywcze i jeżeli nieco ją rozluźnimy materią organiczną, z czasem zamieni się w żyzny ił – co stało się u nas w Longmeadow. Zatem lekcja numer jeden: zawsze wzbogacaj glebę materią organiczną.

Pamiętajmy też, że nie ma jednej idealnej gleby. Gleboznawcy wiedzą, że na całym świecie istnieje ponad 50 000 rodzajów gleb. Każda z nich jest odrębnym ekosystemem o indywidualnych cechach i ma w sobie niezliczone zasoby bioty i organizmów, które wchodzą w interakcje z roślinami.

Nic dziwnego zatem, że rośliny ewoluują i adaptują się do warunków, w których rosną. Czasami to kwestia bardzo oczywista, szeroko opisywana. Rośliny alpejskie i śródziemnomorskie wymagają bardzo przepuszczalnej gleby. Róże niezmiennie udają się w glinie. Grab zawsze lepiej nadaje się na żywopłot w glebie gliniastej, za to buk – który wygląda bardzo podobnie – w kredowej. Ale czasami nawet we własnym ogrodzie mamy do czynienia z bardzo różnymi glebami. Gdy zasadzisz obok siebie dwie z pozoru identyczne rośliny, jedna z nich może świetnie się rozwijać, a druga z nieznanego powodu obumrze. Myśl, że możemy kontrolować żyzność gleby poprzez dodanie niewielkiej ilości azotu, potasu czy fosforu jest niewiarygodnym uproszczeniem. Gleba w naszym ogrodzie jest równie

„Jeśli korzenie mogą rosnąć głęboko i szeroko, w dłuższej perspektywie mają znacznie większe szanse znaleźć wodę"

eprasa.pl ae29a67199

Rośliny na różne miejsca

W Longmeadow panują zróżnicowane warunki glebowe i Monty dobiera rośliny z myślą o nich.

Po latach wzbogacania ciężkiej, gliniastej gleby w Longmeadow, ogród jest w stanie zapewnić w ciągu zaledwie jednego sezonu spektakularny rozwój dorodnym roślinom, takim jak bananowce abisyńskie czy kanny (po lewej). Tam, gdzie teren jest często podtapiany jesienią, świetnie rosną kochające wodę paprocie, funkie i zdrewniałe krzewy, np. kalina. Zioła śródziemnomorskie najlepiej udają się na skalniaku i na żwirze, na podniesionych grządkach.

Zioła, które tolerują suszę, świetnie rosną w ubogiej glebie

Na brzegach oczka wodnego rosną uwielbiające wilgoć funkie, języczki i paprocie

Pod koniec lata w spieczonym Suchym Ogrodzie aż przelewa się od kardów i kopru włoskiego

skomplikowana, jak ludzkie ciało i należy ją traktować z równym szacunkiem.

Ale jest jeszcze jeden czynnik wprowadzający dodatkowe ogrodnicze wyzwania do naszych starań o jak najlepsze efekty uprawy roślin – to zmiany klimatyczne. Na ich skutek mamy bardziej mokre zimy i bardziej suche lata. Choć średnia ilość opadów nieco wzrosła, lata są bardziej suche, a skoro lato to sezon wegetacyjny, dla wielu ogrodników stanowi to coraz większy problem. Sucha gleba jest pylista, albo, jak u nas w Longmeadow, twarda jak beton. Tak, czy siak, rośliny nie mają adekwatnego dostępu do wody.

Kiedy gleba – bez względu na jej rodzaj – ma dobrą strukturę, korzenie świetnie się w niej rozwijają, jest przepuszczalna, zatrzymuje wilgoć i zapewnia bakteriom odpowiednie pole do interakcji. Jeśli korzenie mogą rosnąć głęboko i szeroko, w dłuższej perspektywie mają znacznie większe szanse znaleźć wodę. Gdy gleba jest tak przepuszczalna, że prawie nie zatrzymuje wilgoci lub tak zbita i ciężka, że korzenie nie mogą się w niej swobodnie rozwijać, roślinie szybko zabraknie odpowiedniej ilości wody.

Najlepszym sposobem na walkę z suszą jest przekształcenie gleby w dobry ił o wysokiej zawartości materii organicznej, który zatrzymuje wilgoć, a jednocześnie jest na tyle

ZDJĘCIA (INSET): MARSHA ARNOLD

eprasa.pl ae29a67199

PO LEWEJ Kluczem do poprawy stanu gleby jest częste ściółkowanie własnym kompostem
POWYŻEJ Monty regularnie podlewa warzywa i rośliny w donicach

luźny, że korzenie świetnie się w nim rozrastają. Jest to samonapędzający się proces, bo materia organiczna w najlepszej formie i ilości nie pochodzi wcale z kompostu czy obornika, ale z korzeni roślin oraz ciał trylionów organizmów obecnym w każdej stopie kwadratowej gleby. Im lepsza struktura gleby, tym lepszy rozwój korzeni, a im lepszy ich rozwój, tym lepsza staje się gleba.

Następna kwestia to efektywne podlewanie. Jeśli podlewasz codziennie pistoletem ze spryskiwaczem lub, uchowaj Boże, używasz zraszacza, gleba nasiąka wodą jedynie na głębokość kilku centymetrów, natomiast głębsze warstwy coraz bardziej się przesuszają. W konsekwencji korzenie roślin kierują się ku powierzchni, bo tam znajduje się woda. W czasie upałów lub jeśli przez dzień czy dwa nie możesz podlewać, leżące tak blisko powierzchni korzenie wysychają w mig i rośliny zaczynają więdnąć.

Gdy podlewasz tylko raz w tygodniu, za to porządnie, a gleba to dobry ił wzbogacony materią organiczną, która utrzymuje wilgotność, jednocześnie przepuszczając wodę głębiej – korzenie będą rosnąć w głąb, a nie ku górze. W czasie suszy i tak będą miały dostęp do zasobów wody.

Mieszkamy w Longmeadow od trzydziestu lat i nigdy nie podlewaliśmy tu rabat. Podlewamy jedynie rośliny w pojemnikach i niektóre warzywa, zwykle te rosnące na grządkach podwyższonych, które szybciej przepuszczają wodę.

Jednocześnie obficie ściółkujemy, zakrywając nagą ziemię – nie znam skuteczniejszego sposobu na utrzymanie wilgotności podłoża, zmniejszenie liczby chwastów i wzbogacenie struktury gleby. Ściółka może być sucha jak pieprz, ale znajdująca się pod nią gleba i tak jest chłodna i wilgotna.

Kluczem do efektywnego ściółkowania jest szczodrość – jeśli ściółkujesz, ściółkuj grubo. Warstwa ściółki musi mieć co najmniej 5 cm głębokości, a jeszcze lepiej dwa razy tyle. Lepiej jest porządnie wyściółkować pół rabaty, niż cienko całą.

Mądrze gospodaruj wodą

Żeby dobrze radzić sobie z suszą, trzeba mieć świadomość niewiarygodnej złożoności relacji między organizmami żyjącymi w glebie a roślinami i mieć nieco zdrowego chłopskiego rozumu. Ściółkuj obficie materią organiczną. Przestałem używać kompostu popieczarkowego, bo zawiera torf, ale do ściółkowania świetnie nadaje się kompost ogrodowy, rozdrobniona kora czy dobrze rozłożony obornik. Podlewaj rzadko, ale obficie, aby korzenie rosły głęboko w poszukiwaniu wody i nigdy, przenigdy nie używaj zraszaczy. Lej wodę u podstawy roślin, a nie na liście, bo prawie cała woda wyparuje, zanim dotrze do korzeni.

Nie przekarmiaj roślin, bo nie poradzą sobie podczas suszy. Dobieraj rośliny mądrze – mają dobrze czuć się w glebie, którą dysponujesz, a nie realizować twoje pragnienia. Śródziemnomorskie zioła nigdy nie będą dobrze rosły w żyznej, gliniasto-ilastej glebie, a funkie w cienkim, piaszczystym podłożu – jeśli jednak zamienisz je miejscami, zaczną wspaniale się rozwijać. Dbaj o zdrowie, a nie wielkość wszystkich roślin w ogrodzie, bo zdrowa roślina będzie maksymalnie wykorzystywać zasoby gleby i w tym celu ograniczy zarówno swoje tempo wzrostu, jak i wielkość.

Na koniec muszę coś wyznać. Ponieważ mamy mokry, podtapiany powodziami ogród, który całymi miesiącami pokrywa błoto, tydzień bez deszczu jawi się nam jako rzadkie błogosławieństwo, a perspektywa długiego, gorącego i suchego lata jako ogrodniczy raj.

POSŁUCHAJ, jak Monty opowiada o zaletach ogrodnictwa dla zdrowia i dzikich stworzeń w naszym podcaście dostępnym na Apple, Spotify i na stronie **www.gardenersworld.com/podcast**

eprasa.pl ae29a67199

Planta

na dobre
w ogrodzie!

Pełna gama
produktów do ogrodu!

Zapraszamy do oglądania serii filmów instruktażowych „z Plantą w ogrodzie".

Na kanale YouTube systematycznie umieszczamy nowe filmy, subskrybcja pozwoli Wam być na bieżąco!

Zeskanuj QR kod!

z Plantą w ogrodzie!

Mieszanki traw, nawozy, **cebule kwiatowe,** podłoża, **agrotekstylia,**
kamienie ogrodowe, **nasiona,** akcesoria ogrodnicze

Planta Sp. z o. o., ul. Wyszyńskiego 16a, 33-100 Tarnów, biuro@planta.pl www.planta.pl

eprasa.pl ae29a67199

Kwiaty lekiem na całe zło

Cieniste zakamarki ogrodu mogą być bardzo atrakcyjne: aby wspaniale je przeobrazić, wystarczy naśladować naturalne piętra roślin – przekonuje **Carol**

Carol w zacienionej części Glebe Cottage, gdzie zasadziła rośliny lubiące mniejszą ilość światła i warunki leśne

eprasa.pl ae29a67199

„Cieniste zakamarki są pełne spokoju, tajemniczości i magii”

PHOTO: JASON INGRAM

eprasa.pl ae29a67199

Nadal przechowujemy niewielką tabliczkę z wykaligrafowanym złotymi literami na czarnym tle napisem, którą wykonał mój przyjaciel Dick Thorne na jedną z naszych wystaw w Chelsea. Tabliczka głosi: "Wszyscy mamy w ogrodzie trochę cienia, ale zamiast jak na problem, spójrzmy na to jak na szansę uprawy absolutnie wyjątkowych roślin".

Zdecydowana większość nas, ogrodników w Wielkiej Brytanii, musi sobie radzić z cieniem w ogrodzie. Jednak zamiast „musi sobie radzić" należałoby raczej powiedzieć „to szczęściarze, którzy mają w ogrodzie trochę cienia".

Szczególnie na Półkuli Północnej, dzięki ogromnym połaciom lasów, cień rzucany przez drzewa liściaste to powszechne zjawisko. Wystarczy rzucić okiem, aby zrozumieć, jakie rośliny uwielbiają takie warunki i będą doskonale rosnąć pod drzewami i krzewami w naszych ogrodach!

Najwięcej cienia mamy tu pod drzewami i krzewami, ale często rzucają go inne elementy, np. budynki – domy, garaże, jak również mury, ogrodzenia i żywopłoty. Gdzieniegdzie cień jest obecny przez cały dzień, a gdzie indziej tylko o określonej porze. Bez względu na to, co jest przyczyną cienia, przyroda podpowiada, że inspiracje dotyczące tego, jakie rośliny będą rosnąć w podobnych warunkach w naszym ogrodzie znajdziemy wśród gatunków, które bytują wśród drzew.

Wyspy Brytyjskie były niegdyś pokryte lasami liściastymi i choć ich powierzchnia zmniejszyła się, nadal można podziwiać dziko rosnące kwiaty, paprocie, krzewy i drzewa reprezentujące tamte pierwotne społeczności – i uczyć się od nich. O rzut kamieniem od Glebe Cottage, na szerokich obrzeżach drogi w hrabstwie Devon, mrugają do nas pierwiosnki, a tuż obok rozpościerają się kępy opiewanych przez Wordswortha żonkili, czyli narcyzów trąbkowych (*Narcissus pseudonarcissus*). Po piętach depczą im delikatne zawilce gajowe, których kwiaty obracają się ku słońcu wędrującemu po błękitnym wiosennym niebie; po nich zakwitną jeszcze bardziej od niego lazurowe hiacyntowce, porastające obrzeża dróg i parter lasów.

Inspiracja z natury

To rośliny, które wyewoluowały wraz ze swoim cienistym siedliskiem. W ogrodach większość cienia jest skutkiem działalności człowieka, który zbudował szopę bądź zasadził parę drzew. Ale nawet w takim stworzonym przez ludzi środowisku – o ile tylko jest tam trochę ziemi – obowiązują prawa natury. Duże, jaskrawe rośliny ze słonecznych rabat w tego rodzaju warunkach zanikną, ale subtelne gatunki pochodzące z lasów, cienistych skarp czy skraju zagajników będą się tu dobrze czuły, a jeśli będziemy je pielęgnować, stworzą swoją własną rzeczywistość.

Wszyscy jesteśmy szczególnie przywiązani do jakiegoś rodzaju miejsc. Moja mama kochała górskie szczyty owiewane wiatrem, inni lubią morski brzeg, zapach soli i wodorostów

ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE; GETTY/STEVE HAMILTON, CHARLES HAWES; JASON INGRAM

eprasa.pl ae29a67199

Carol poleca rośliny cieniożnośne

Gdy szukamy roślin do cienistych zakątków, znajdujemy nieprzebrane skarby. Ilość światła i cienia jest różna w różnych zakątkach. Im niżej pod koronami drzew, tym mniej światła – dobierając rośliny, trzeba o tym pamiętać. Choć są rośliny, które potrafią żyć praktycznie bez światła, jest ich bardzo niewiele.

3

6

7

1 Klon palmowy (*Acer palmatum*) ‘Osakazuki’

Jeśli działkę zacienia budynek, zasadzenie drzewa co prawda zwiększy ilość cienia, ale też da poczucie większej bliskości natury. W swoim pierwotnym środowisku klony japońskie żyją pod koronami drzew leśnych.
Wysokość x Szerokość 4 m x 3 m

2 Jaśminowiec wonny (*Philadelphus cornarius*) ‘Aureus’

Drugi człon nazwy tego łatwego w pielęgnacji krzewu pochodzi od zapachu jego kwiatów – pachną jak kwiaty pomarańczy, co samo w sobie jest dobrym powodem, aby zasadzić go w ogrodzie. Jego liście jesienią lśnią jak złoto – źle znoszą pełne słońce, ale w cieniu wspaniale się rozwijają.
W x S 2,5 m x 1,5 m

3 Skimmia (*Skimmia*) ‘Kew Green’

Wszystkie skimmie lubią cień i lekko kwaśne gleby [w Polsce są tylko częściowo mrozoodporne – red.] – takie warunki często występują pod koronami drzew. Odmiana ‘Kew Green’ ma lśniące, zimozielone liście, a wiosną zakwita pachnącymi, długo utrzymującymi się, kremowymi kwiatami uwielbianymi przez pszczoły.
W x S 1 m x 1,5 m

4 Serduszka okazałe (*Lamprocapnos spectabilis*) ‘Spring Morning’

Blisko skoligacone z makami serduszka produkują soczyste i mięsiste młode pędy nasuwające myśli o wiośnie. Rosnąc, szybko wytwarzają paprociowate, podzielone liście. Kwiaty w kształcie medalioników pojawiają się w skupiskach – bywają białe, różowe albo karmazynowe.
W x S 30 cm x 45 cm

5 Jasnota wielkokwiatowa (*Lamium orvala*)

Wspaniała, nieco tajemnicza roślina, której urok uwydatnia się w cienistych zakątkach ogrodu. Jej ciemne, rdzawo obrzeżone liście wydobywają się spod ziemi już w lutym. W maju pokrywają się mnóstwem purpurowych kwiatów z tzw. warżką, służącą za lądowisko dla owadów zapylających.
W x S 50 cm x 50 cm

6 Ciemiernik mieszańcowy (*Helleborus × hybridus*)

Ciemierniki są bardzo popularne – zasłużenie – i idealnie nadają się do rozproszonego cienia i głębokiej, żyznej gleby. Hodowcy nie ustają w tworzeniu nowych odmian. Mieszańce o żółtych lub bladych kwiatach najlepiej prezentują się w cieniu.
W x S 45 cm x 45 cm

7 Epimedium (*Epimedium*) ‘Amber Queen’

Ta odmiana jest wręcz wspaniała – jej ciemnopomarańczowe kwiaty rozjaśniają cztery żółte płatki o brązowych ostrogach. Gdy kwiaty całkowicie się otworzą, wyglądają jak owady z innej planety.
W x S 45 cm x 60 cm

epr...a.pl ae29a67199

oraz przetaczające się z hukiem fale. Dla mnie najbardziej pociągające są leśne tereny pełne paproci, mchu i treli ptaków ogłaszających świt lub zachód słońca. Cieniste zakamarki są pełne spokoju, tajemniczości i magii.

Możemy pomóc roślinom stworzyć podobny nastrój, imitując warunki, jakie można znaleźć w takich miejscach i dobierając rośliny, które będą się tam świetnie czuły – od poziomu poszycia po korony drzew. Jeśli są jakieś drzewa i krzewy, ich korzenie rozkładają się tak szeroko, jak ich gałęzie. Wiele roślin wypracowało w drodze ewolucji strategie radzenia sobie z tego typu warunkami lub wykorzystywania ich na własną korzyść i nawet, gdy brakuje korzeni drzew, te same rośliny i tak mogą dobrze się rozwijać.

Obsadzanie podziemi

Pod ziemią leży królestwo cebulek – żonkili, przebiśniegów i hiacyntowców wciskających się pomiędzy korzenie drzew. Wiele cebulek ma kurczliwe korzenie, które ciągną je w dół, na głębokość idealną do zbierania i magazynowania pożywienia – ostatecznie cebulka to organ magazynujący. Rośliny cebulowe powinniśmy sadzić maksymalnie głęboko, sprawdzając najpierw ręcznymi widełkami, gdzie są korzenie drzew, aby ich nie uszkodzić i umieszczając cebulki między nimi.

W ten sam sposób można sadzić trójlisty, psiząby i inne cieniożnośne skarby, choć niektóre z nich lepiej jest kupić w fazie wzrostu. Niektóre suche cebulki mogą nigdy nie wykiełkować – będą spały jak Rip Van Winkle, znacznie dłużej, niż możemy na nie czekać. Z drugiej strony suche cebulki narcyzów, kamasji i wielu drobnych gatunków kwitnących na niebiesko – cebulic, szafirków i śnieżników – można śmiało sadzić jesienią. W obydwu przypadkach przygotuj glebę, wzbogacając ją o maksymalną ilość materii organicznej – najlepiej kompostu lub ziemi liściowej własnej produkcji. Unikaj silnie działającego, dobrze rozłożonego obornika i produktów firmowych, które mogą działać zbyt intensywnie.

Gleba w zacienionych miejscach jest często suchawa, więc wybierz rośliny, które lubią właśnie takie stanowiska. Wykopywałeś kiedyś paproć? Wystarczy spojrzeć na jej szeroko rozkładające się, płytkie korzenie i liście – w drodze ewolucji przystosowały się do życia w cienkiej, suchej glebie i w cieniu. A co działoby się na suchych, cienistych stanowiskach, gdyby nie epimedia? Pochodzą z lasów USA, Europy i Azji, a ich zachwycające kwiaty wprost fascynują. W szkółkach roślin na całym świecie dochodzi do zarówno przypadkowego, jak i celowego krzyżowania różnych epimediów – dzięki temu powstały cudowne nowe odmiany mieszańcowe.

Naśladowanie naturalnego leśnego porządku – gdzie na najniższym poziomie są rośliny cebulowe wydobywające się spomiędzy niskich roślin okrywowych, następnie wyższe byliny, a potem krzewy pod koronami drzew – świetnie wygląda i zachęca rośliny, aby były sobą. Nawet w najmniejszym ogrodzie cieniste zakamarki mogą jaśnieć.

Rośliny okrywowe i cebulowe

8 Konwalia

Konwalia majowa (*Convallaria majalis*) to roślina rodzima – obecnie niestety rzadko spotykana w naturze. Czasami rośnie w żłobkach krasowych, gdzie jest mało słońca. Gdy porządnie się rozrośnie, tworzy całe kolonie. Ma cudowny zapach – warto się schylić, aby się nim delektować.
W x S 23 cm x 30 cm

9 Zawilec gajowy (*Anemone nemorosa*) 'Robinsoniana'

Zawilce gajowe to prawdziwi kolonizatorzy – ich kłącza rozrastają się pod powierzchnią ziemi. Ta odmiana urzeka: jej zamknięte płatki mają kolor gołębiej piersi, a gdy się otworzą, są bladoniebieskie.
W x S 15 cm x 30 cm

10 Narcyz biały (*Narcissus poeticus*)

Chyba żaden inny narcyz nie pachnie tak słodko – a poza tym jest wysoki i elegancki. Lubi wilgotną glebę i świetnie rozwija się wśród zakrywających ziemię, a zatem zatrzymujących wilgoć, przytulii lub śledziennic.
W x S 35 cm x 10 cm

11 Trójlist zielonopłatkowy (*Trillium chloropetalum*)

Jedna z najbardziej uroczych roślin cieniożnośnych. Ma wyrazistą osobowość – wydaje się nieco gadzia, bo ma niezwykły deseń na liściach i podsadkach, z których wyrastają jej ciemne, złowieszczo wyglądające kwiaty.
W x S 50 cm x 50 cm

12 Psiząb liliowy (*Erythronium dens-canis*)

Wszyscy potrzebujemy kilku wyjątkowych, zachwycających roślin takich jak psiząb liliowy. Wystarczy jedno spojrzenie na jego marmurkowe liście wydobywające się spod wilgotnej ziemi, a już tracimy dech, nie mogąc doczekać się dalszego ciągu – delikatnych pąków, które rozwiną się w śliczne różowe kwiaty zwane „tureckimi czapkami", choć wolę je nazywać kapelusikami wróżek.
W x S 20 cm x 15 cm

13 Hiacyntowce

Jedne z naszych najbardziej uwielbianych dzikich kwiatów. Hiacyntowce (*Hyacinthoides non-scripta*) rozmnażają się przez podział cebulek i z nasion, dlatego zasadź je tam, gdzie masz sporo miejsca. Najlepiej kupować je, gdy mają jeszcze część zieloną – po kwitnieniu, ale jeszcze z liśćmi.
W x S 40 cm x 10 cm

ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE; GETTY/DAVE BOLTON, JACKY PARKER PHOTOGRAPHY, MICHELR45; JASON INGRAM

eprasa.pl ae29a67199

SUBSTRAL

Podłoża z NAWILŻACZEM, które kwitną

PODŁOŻE + NAWÓZ

NAWILŻACZ

Zawiera startową dawkę nawozu wspomagającą aklimatyzację roślin w nowym podłożu

“Chcę, aby to było miejsce, które podnosi na duchu”

Ukryta przy wewnętrznej uliczce w południowym Londynie tropikalna fantazja Mohammeda Badata zapewniła mu upragnione miejsce w finale konkursu Ogrody Roku 2020

ZDJĘCIA PAUL DEBOIS **TEKST** ADAM DUXBURY

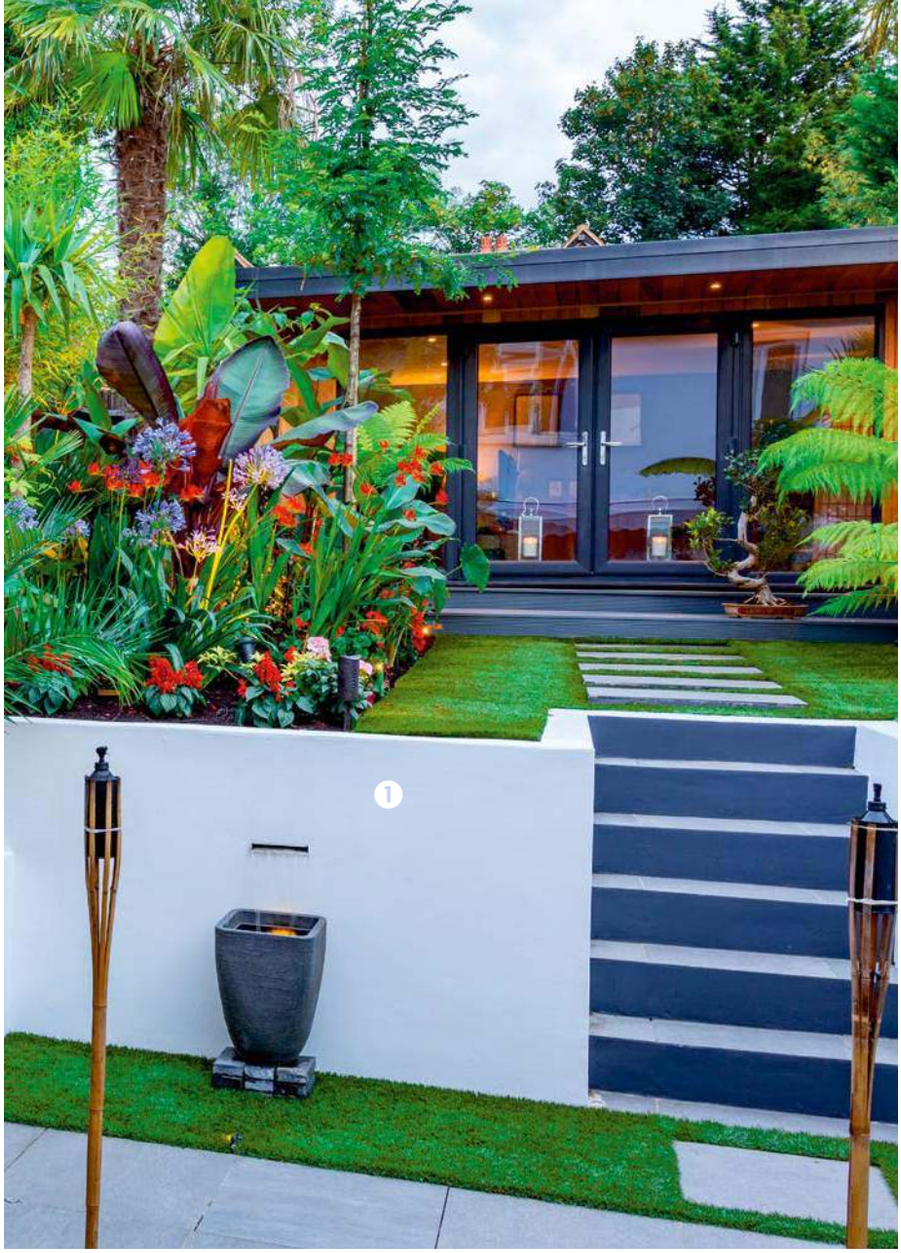
Mohammed Baddat z rodziną, Londyn

Mohammed zawsze marzył o odtworzeniu przepychu tropikalnego ogrodu z pięciogwiazdkowego hotelu

eprasa.pl ae29a67199

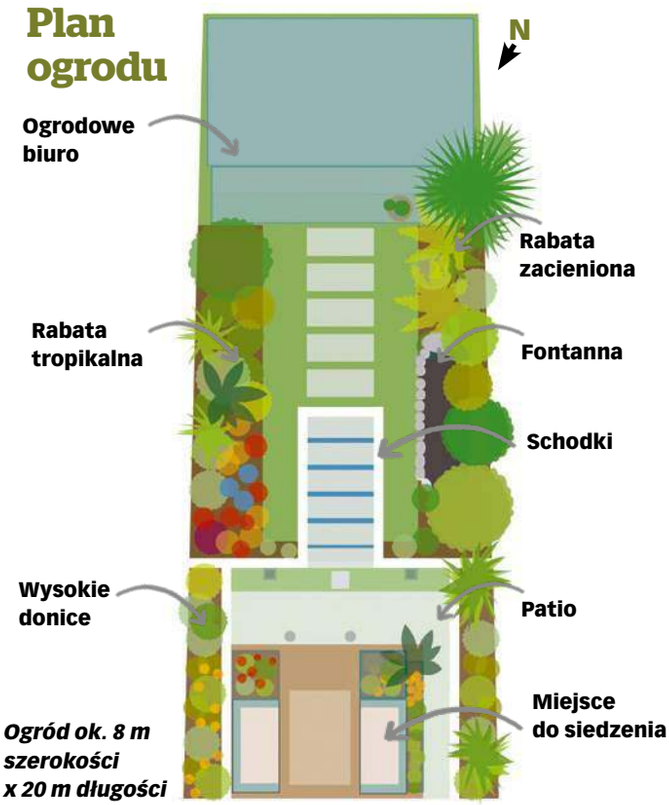
Mohammed postanowił zmienić swój nieciekawy ogródek w południowym Londynie. Miał ambitne marzenie i długą listę wymagań. Chciał stworzyć luksusową, niby hotelową przestrzeń, z której jednocześnie mogłaby cieszyć się cała jego rodzina. Potrzebował wielofunkcyjnego zewnętrznego biura, kilku fontann i dużo miejsca na relaks. A wszystko to przy skromnym budżecie! Pomimo niewielkiego doświadczenia, Mo zakasał rękawy. Uczył się obsługi programów do projektowania, aby zaplanować piętra nasadzeń na swojej działce. Spędził również dużo czasu na poznawaniu potrzeb wrażliwych roślin tropikalnych, które chciał uprawiać. Rezultat to wielokolorowy ogród, który zachęca rodzinę do spędzania czasu na zewnątrz. W 2020 roku Mo zgłosił swoje dzieło do naszego konkursu Ogrody Roku. Ekspercki panel jurorów zakwalifikował go do finału.

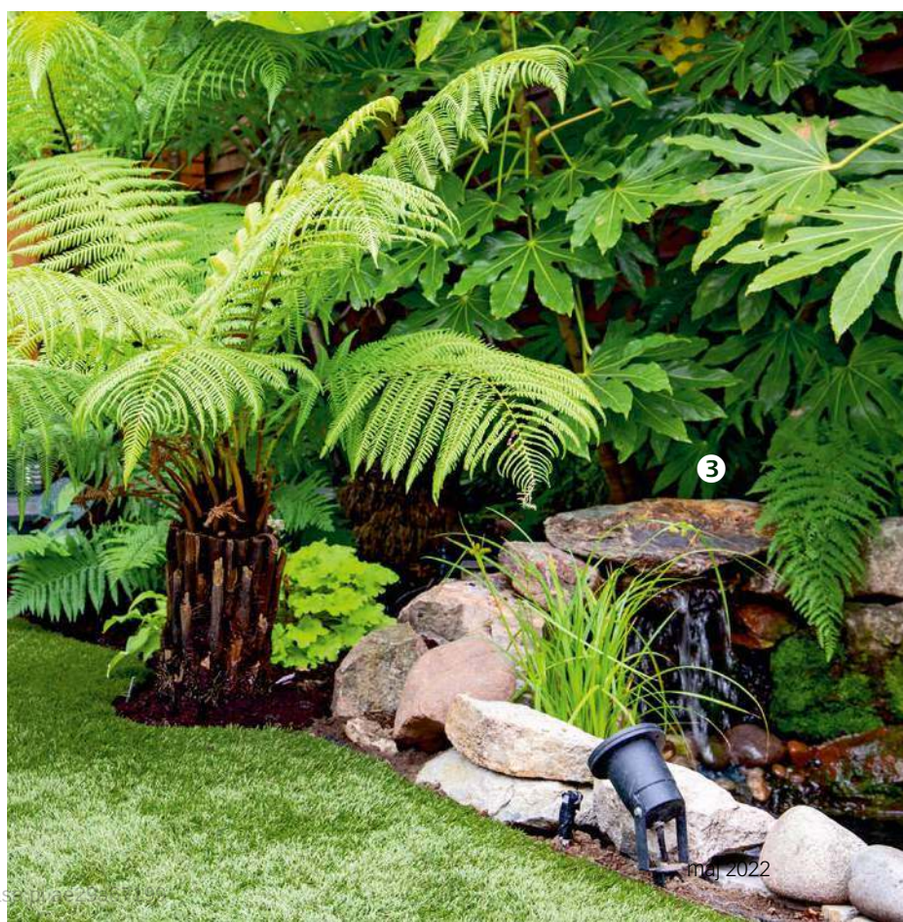

1

Skąd wziąłeś inspirację do stworzenia tego tropikalnego ogrodu?
Gdy się sprowadziliśmy, działka była płaskim poletkiem zalewanym deszczem. Potrzebowała odważnego planu i wizji. Zawsze pociągały mnie oglądane w czasopismach eleganckie ogrody z miejsc takich jak Los Angeles czy Dubaj oraz otoczenie pięciogwiazdkowych hoteli na Bali i Mauritiusie o tropikalnym charakterze i pięknym oświetleniu. Nigdy też nie zapomnę, jak wszedłem po raz pierwszy do biosfery w Eden Project – zalała mnie fala

Plan ogrodu

3

egrasp

1. Mo stworzył w ogrodzie dwa poziomy. Gładkie ściany są wykończeniem wysokich rabat, w których znalazły się tropikalne nasadzenia
2. Pokryty drewnem taras stanowi połączenie wnętrza domu i ogrodu, na czym zależało rodzinie Mo
3. Woda odgrywa w tym ogrodzie ważną rolę. Mo wraz z synem stworzyli oczko wodne w formie naturalistycznego strumienia, podczas gdy nowoczesne fontanny zdobią donice przy patio
4. Mo uwielbia kolory. Jaskrawopomarańczowe krokosmie i lilie rozmieścił wśród większych, tropikalnych roślin

wilgotnego powietrza. Pomyślałem, że niesamowite byłoby odtworzyć coś podobnego u siebie.

Od czego zacząłeś?
Mój teść wiedział, że marzę o przekształceniu ogrodu w miejsce wyjątkowe. W 2014 roku, gdy wyjechaliśmy na wakacje, on wziął łopatę i wykopał pół tony ziemi z frontowej części działki. Nie prosiłem go o to, więc gdy wróciliśmy z podróży, z zaskoczeniem pomyśleliśmy: „O nie! Co z tym teraz zrobimy?" Ale to było właśnie to, czego potrzebowaliśmy, aby zacząć. Poszliśmy więc dalej. Pracownicy z sąsiedztwa pomogli wybrać resztę ziemi i zacząłem projektować. Nauczyłem się korzystać ze SketchUp, oprogramowania do projektowania 3D. Opracowałem plan i zaczęliśmy sadzić największe rośliny.

Jak marzenie o hotelowym luksusie ma się do potrzeb rodziny z dziećmi?
Chcieć to móc. Starałem się sprawić, aby wyjście do ogrodu od razu wprawiało w wakacyjny nastrój. Chcę, żeby to było miejsce, które podnosi na duchu całą rodzinę – zwłaszcza w czasie pandemii. Trudno było to osiągnąć, ale kiedy siadamy tu z filiżanką kawy, uczucie jest po prostu niesamowite. Lubię zarażać rodzinę swoją pasją. Syn pomagał mi w tworzeniu oczka wodnego. Uczy się też łacińskich nazw roślin. Co najważniejsze, moje dzieci zaczynają doceniać przyrodę bardzo wcześnie.

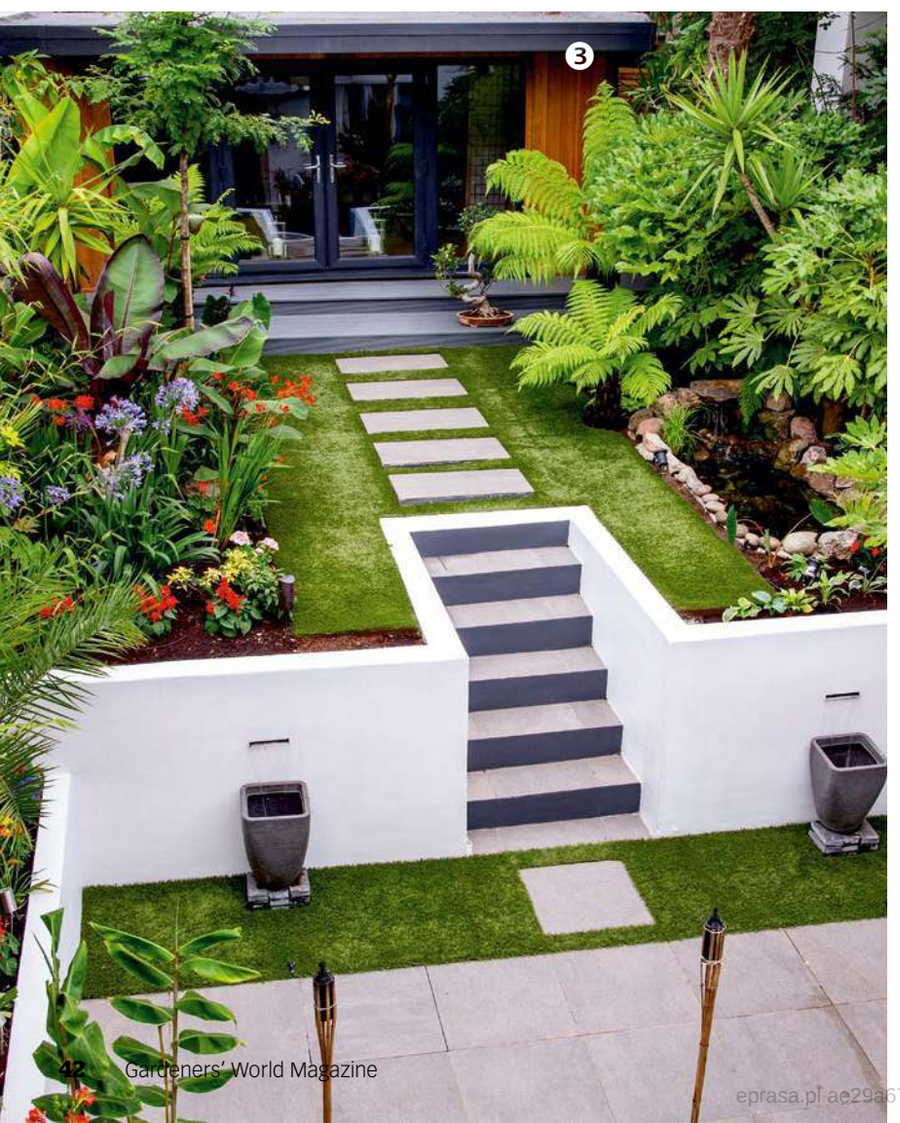
Jak ty i twoja rodzina korzystacie z ogrodu?
Myślę, że za dnia jest to frajda dla wszystkich, a nocą prawdopodobnie najbardziej dla mnie. W upalne dni wystawimy dmuchany basen pod parasolem, żeby dzieci się popluskały. Czasem zastaję córkę owiniętą ręcznikiem i drzemiącą przy fontannie, a żonę wypoczywającą na patio – chyba każdy znalazł tu już swoje ulubione miejsce. Jednak dla mnie najbardziej relaksująca jest noc. Codziennie siadam i podziwiam grę świateł przez pół godziny, popijając coś ciepłego. Zawsze chciałem też mieć biuro w ogrodzie. Sam je zaprojektowałem, pozyskałem potrzebne materiały i zatrudniłem miejscowego stolarza do pomocy w budowie.

Czy możesz nam powiedzieć więcej o tych kolorowych nasadzeniach?
Pochodzę z północnej Anglii. Wspaniale było zobaczyć, że w Londynie

PLAN OGRODU: GUY BENNINGTON

eprasa.pl ae29a67199

❶ **Nasadzenia w rabatach to smukła palma szorstkowiec Fortunego (*Trachycarpus fortunei*), ciemny bananowiec abisyński, agapant i krokosmia 'Lucifer'**

❷ **Mo utrzymuje ogród w dobrej formie dzięki systemowi nawadniającemu zasilanemu z beczki z deszczówką**

❸ **Biuro w ogrodzie było absolutną koniecznością. Zostało zbudowane według projektu Mo z pomocą stolarza. Bardzo się przydało, gdy właściciel musiał pracować w domu**

można stworzyć iście tropikalny ogród. Podczas odwiedzin u rodziny mojej żony na Mauritiusie zakochałem się w kordylinie (*Cordyline fruticosa*). Mam ją więc w ogrodzie. Jest niezwykle jaskrawa i różowo-fioletowa. Większość dużych roślin wzięliśmy „z ogłoszenia" lub z internetowych wyprzedaży. Można je tam dostać w doskonałej cenie. Ważne było dla mnie stworzenie zasłony wokół miejsca do wypoczynku przy drzwiach balkonowych. Zatem jednymi z pierwszych roślin były fatsje (*Fatsia japonica*), które rosną szybko i otulają ten obszar. Potem kilka paproci drzewiastych, bambusów złocistych i oczywiście palm. W dolnej kondygnacji posadziłem kanny. Zawsze pamiętam, że pominięcie czegoś może być tak samo ważne, jak dodanie więcej. Można łatwo wprowadzić bałagan. Nie jestem ekspertem – uważam, że jeśli kompozycja wygląda dobrze i sprawia mi przyjemność, to trzeba ją stworzyć.

Co powiedziałabyś osobom, które rozważają zgłoszenie się do konkursu?

Byłem zachwycony, gdy odebrałem telefon i dowiedziałem się, że zostałem finalistą. To była chwila satysfakcji. Nie zniechęcaj się, sądząc, że twój ogród jest zbyt mały lub niskobudżetowy i się nie załapie. Bądź dumny ze swojej wizji i skup się na tym, co sprawia ci radość, gdy na niego spojrzysz.

eprasa.pl ae29a67199

Naparstnice do każdego ogrodu

Tom Brown, główny ogrodnik w West Dean Gardens w Sussex, w zeszłym roku uprawiał 65 odmian naparstnicy, a nam opowiada o tych najbardziej niezawodnych

Matka Natura pokazuje nam, że naparstnice (*Digitalis*) są niebywale łatwe w uprawie, ukwiecając nimi nasze wsie od maja do lipca. Same nasiona możesz kupić za grosze lub w tym roku zebrać własne, gdy kwiatostany wyschną – po prostu odwróć je do góry nogami w papierowej torbie, aby usłyszeć, jak spada kaskada maleńkich nasion. Pszczoły oraz inne zapylacze także korzystają z ich kwiatów. Mając to na uwadze, w zeszłym roku przetestowałem około 65 różnych odmian naparstnic w West Dean Gardens, aby wytypować te najlepsze.

Digitalis purpurea to botaniczna nazwa rośliny, którą ty i ja nazywamy naparstnicą purpurową. Większość roślin, które poddawałem testowi należała do tego gatunku, ale wypróbowałem też inne, które oferują sporo pod względem wydajności ogrodowej, często dobrze sprawdzając się w trudnych warunkach.

Już teraz w centrach ogrodniczych i szkółkach możesz kupić dojrzałe rośliny, które powinny zakwitnąć jeszcze w tym roku. Mój sposób na ich szybkie zaklimatyzowanie to obfite podlanie, ponieważ jeśli zostaną przesuszone po posadzeniu, może to spowolnić ich kwitnienie i zmniejszyć ich wysokość.

Możesz także w bardzo łatwy sposób otrzymać naparstnice z nasion. Aby zakwitły w kolejnym roku, wysiej je w maju lub czerwcu na powierzchni przesianego kompostu, w małej doniczce lub w kuwecie. Nasiona i młode rośliny potrzebują ochrony przed letnimi upałami – umieść je w półcienistym miejscu, gdzie stale panuje niższa temperatura.

Wysiałem naparstnice w czerwcu, a następnie umieściłem doniczki na stole znajdującym się w cieniu korony drzewa. Doniczki przykryłem kawałkiem szkła, aby utrzymać wilgoć, co pomaga w kiełkowaniu. A kiedy były wystarczająco duże, przepikowałem je do doniczek. Odmiany naparstnicy purpurowej (*Digitalis purpurea*) są odporne na mróz i mogą być sadzone na miejsce stałe w październiku. Pozostałe są nieco bardziej wrażliwe, więc zimą należy je chronić przed mrozem i sadzić na miejsce stałe dopiero wiosną. Moje naparstnice posadziłem w przygotowanej ziemi na otwartym terenie, aby wszystkie rosły w takich samych warunkach.

ZDJĘCIA: JASON INGRAM

Naparstnice dobrze radzą sobie w lekkim cieniu, gdzie będą kwitły tygodniami, wabiąc pszczoły i inne owady zapylające

eprasa.pl ae29...

Najbardziej niezawodne odmiany

Naparstnica purpurowa (*D. purpurea*) 'Camelot Cream' (seria Camelot)

Kasztanowe kropki

■ Kwiaty w kolorze bitej śmietany z kasztanowymi plamkami w środku. Kwiatostany są jednolite i odrobinę wyższe niż u innych odmian. **Wysokość x Szerokość** 1 m x 30 cm

Naparstnica purpurowa 'Camelot Rose' (seria Camelot)

Posągowa piękność

■ Jedna z wyższych odmian, z pojedynczymi kwiatami ułożonymi bardziej poziomo. Kwiaty są wyrównane, ciemnofioletowe z białymi kropeczkami wewnątrz.
W x S 1,2 m x 45 cm

Naparstnica purpurowa 'Candy Mountain Rose' (seria Candy Mountain)

Zaokrąglone kwiaty

■ Niezwykła odmiana, która wpadła mi w oko dzięki kwiatom bardziej zaokrąglonym niż u innych naparstnic. Jej różowe, nakrapiane kwiaty są bardziej wyprostowane. **W x S** 1,4 m x 45 cm

Naparstnica purpurowa 'Dalmatian Crème' (seria Dalmatian)

Odporna na wiatry

■ Te kremowe kwiaty mają w środku kasztanowe kropki. Ta naparstnica jest bardzo wytrzymała i nadaje się do bardziej wyeksponowanych ogrodów. **W x S** 100 cm x 60 cm

Naparstnica purpurowa 'Dalmatian Peach' (seria Dalmatian)

Pięknie płowieje

■ Obficie kwitnąca naparstnica w kolorze morelowym. Ciepłe, lekko nakrapiane kwiaty bledną z upływem czasu, a posadzone w grupie dają piękny efekt. **W x S** 100 cm x 60 cm

Naparstnica hiszpańska (*D. obscura*) 'Dusky Maid'

Rudobrunatny odcień

■ Wytwarza liczne, przepiękne, ciepłe, rdzawe i miedziane kwiaty. Odmiana odpowiednia na słoneczne miejsce z przepuszczalną glebą.
W x S 80 cm x 50 cm

eprasa.pl ae29a67199

Naparstnica 'Elsie Kelsey'
Zapierająca dech w piersiach

■ Jej jasne białe kwiaty kontrastują z mocno nakrapianym, ciemnobrązowym środkiem, który z czasem nabiera rumieńca. To prawdziwa petarda.
W x S 1,2 m x 40 cm

Naparstnica zwyczajna (*D. grandiflora*)
Błyszczące liście

■ Wesołe, żółte kwiaty tego gatunku naparstnicy otworzyły się nieco później niż u innych odmian poddanych testowi. Ta odmiana posiada ciemne, błyszczące liście i duże kwiaty. **W x S** 100 cm x 50 cm

Naparstnica 'Lemoncello'
Cytrynowy odcień

■ Obficie kwitnie delikatnymi kwiatami w kolorze cytryny, które z gracją płowieją do koloru kremowego w miarę kwitnienia.
W x S 100 cm x 40 cm

Naparstnica purpurowa 'Monstrosa'
Ciekawa nowość

■ 'Monstrosa', co po grecku oznacza „ogromna" – ma niezwykły, powiększony górny (lub końcowy) kwiat. Polecam uprawiać jako ciekawostkę. **W x S** 120 cm x 40 cm

Naparstnica 'Polkadot Petra'
Morelowe wnętrze

■ Różowe, morelowe i żółte smukłe kwiaty. To silna, niewymagająca podpór naparstnica, która dobrze sprawdza się z przodu rabaty.
W x S 100 cm x 60 cm

Naparstnica purpurowa 'Primrose Carousel' (seria Carousel)
Delikatna żółć

■ Przyciągająca wzrok odmiana o jasnożółtych kwiatach i bordowych plamkach w środku. Uwielbiam tę niezwykłą gamę kolorystyczną. **W x S** 75 cm x 45 cm

ZDJĘCIA: JASON INGRAM

eprasa.pl ae29a67199

Naparstnica purpurowa ‘Purple Carousel’ (seria Carousel)

Jednolitość

■ Imponująca, silnie rosnąca, ciemnofioletowa naparstnica spójna pod względem powtarzalności wzoru i rytmu.
W x S 75 cm x 30 cm

Naparstnica purpurowa ‘Sugar Plum’

Ciemne środki

■ To jedna z moich ulubionych odmian w teście. Kremowe pąki otwierają się i zmieniają w kwiaty koloru morwy z ciemnofioletowym środkiem.
W x S 1,2 m x 45 cm

Naparstnica dziewannowata (*D. thapsii*)

Hiszpańska delikatność

■ Znana jako naparstnica hiszpańska. Szczególnie pociąga mnie delikatna natura tego gatunku, który ma zwężające się liście.
W x S 1,2 m x 50 cm

Naparstnica trojańska (*D. trojana*)

Gama kolorów

■ Kwiaty w kolorze juty i śmietanki są ozdobione misternymi wzorami. Każda roślina wytwarza od trzech do pięciu kwiatostanów. **W x S** 1,2 m x 60 cm

Naparstnica ‘Yellow Spear’

Jednolicie żółta

■ Urocze, delikatne kwiaty w kolorze cytryny. Szczególnie dobrze komponuje się z żółtymi różami. **W x S** 100 cm x 30 cm

Gdzie kupić

- www.chilternseeds.co.uk
- www.hillviewhardyplants.com
- www.plantsofdistinction.co.uk
- www.plant-world-seeds.com
- www.premierseedsdirect.com
- www.rpseeds.co.uk
- www.seedaholic.com
- www.thebotanicnursery.co.uk
- www.thompson-morgan.com
- www.swallowtailgardenseeds.com
- www.wholesale.molesseeds.co.uk

Polskie sklepy z naparstnicami:

- www.sklep.barcikowscy.eu
- www.futuregardens.pl
- www.sadowniczy.pl

ZDJĘCIA: JASON INGRAM

eprasa.pl ae29a67199

Serduszka
kwiaty od serca

Do wdzięcznego rodzaju serduszka zaliczanych jest około 20 gatunków roślin jednorocznych i wieloletnich, naturalnie występujących w Azji oraz Ameryce Północnej. Rośliny te swoją nazwę zawdzięczaj wyjątkowo atrakcyjnym kwiatom, których kształt przypomina serce. **Grzegorz Falkowski**, dyrektor wykonawczy *Związku Szkółkarzy Polskich* prezentuje serduszka, które są dostępne w polskich szkółkach.

ZDJĘCIA: GRZEGORZ FALKOWSKI (ZSZP); WILLEECOLE, MTRUCHON, IVUSAKZKRABICE/DEPOSITPHOTOS

eprasa.pl ae29a67199

Serduszka dla każdego

W Polsce najczęściej uprawia się cztery gatunki wieloletnich serduszek. Najpopularniejsze w uprawie **serduszka okazałe** (*Dicentra spectabilis*), potocznie nazywane są „biskupim sercem". Ich urocze, różowo-białe kwiaty zawieszone na łukowato wygiętych łodygach, zachwycały już nasze babki i prababki. Dawniej serduszka okazałe sadzono przede wszystkim w ogrodach rustykalnych, przy wiejskich kapliczkach i krzyżach, łącząc je z bylinami kwitnącymi latem i jesienią. Obecnie znów zyskują popularność, a w handlu dostępne są nowe ciekawe odmiany.

Serduszka okazałe to najwyższe z uprawianych u nas serduszek. Roślina osiąga do 80 cm wysokości, a mięsiste, grube i puste wewnątrz łodygi wyrastają z gruntu już na początku kwietnia (we wczesnej fazie rozwoju łodygi są kruche i łatwo je złamać, więc należy na nie uważać). Pośpiech rośliny do wyjścia z ziemi i wczesnego kwitnienia czasami bywa zgubny – majowe przymrozki mogą łatwo uszkodzić młode pędy i liście. Tempo rozwoju roślin zależy od temperatury. W przypadku chłodnej wiosny łodygi rozwijają się wolno, ale kiedy noce są ciepłe, rośliny rosną niemal w oczach, w ciągu kilkunastu dni dorastając do 50 cm wysokości. Jasnozielone, pierzasto złożone liście serduszek okazałych mają szerokie klapy i przypominają liście lubczyku. Pąki kwiatowe tworzą się na łukowato wygiętych, nagich wierzchołkach łodyg. Pojedynczy kwiat ma 2-3 cm długości i 1,5 cm szerokości; jest zbudowany z 2 rozdętych u nasady różowych płatków korony ułożonych w taki sposób, że swoim kształtem przypominają serce, oraz z 2 białych płatków wewnętrznych ozdobionych różowymi plamkami na wierzchołkach.

Elegancką i wytworną odmianą serduszek okazałych jest kwitnąca na biało 'Alba'. Roślina wytwarza duże, pierzasto złożone liście o charakterystycznym, niebieskawym odcieniu. Jej kwiaty są czysto białe, zawieszone na jasnych łodygach. Ciekawym kultywarem, już z daleka zwracającym na siebie uwagę za sprawą intensywnego, żółtego koloru liści, jest odmiana 'Gold Heart'. Roślina te nie lubi bezpośredniego nasłonecznienia, zwłaszcza gdy ziemia, w której rośnie, ma tendencję do szybkiego przesychania. Ostre promienie słoneczne mogą uszkadzać delikatne, jasne liście rośliny, dlatego należy ją sadzić w półcieniu.

Serduszka okazałe 'Gold Heart'

Serduszka okazałe 'Alba'

Serduszka okazałe

prasa.pl a29a67199

Z kolei stanowiska słoneczne dość dobrze toleruje odmiana ‘Valentine’, tworząca masywne łodygi i liście w kolorze ciemnej zieleni z wyraźnym odcieniem purpury. Dwubarwne, malinowe kwiaty w kształcie serc z białym środkiem są zawieszone na fioletowych łodygach. Roślina ta najefektowniej prezentuje się w początkowej fazie kwitnienia, gdy wszystkie jej barwy są najbardziej intensywne.

Serduszka okazałe są łatwe w uprawie, zdrowe, wolne od chorób i szkodników oraz długowieczne. W jednym miejscu mogą rosnąć przez kilkadziesiąt lat. Tworzą silny i głęboki system korzeniowy. W naturze rośliny te stanowią część runa leśnego, wymagają więc miejsc cienistych lub półcienistych, osłoniętych od wiatru oraz wilgotnego i żyznego podłoża. Są w pełni odporne na mróz – groźne mogą być dla nich tylko majowe przymrozki. Dlatego w razie zapowiedzi ich wystąpienia, byliny te warto okryć na noc agrowłókniną. Wprawdzie uszkodzone rośliny potrafią się szybko zregenerować, jednak nie będą już tak ładne, a ich kwitnienie będzie słabsze.

Szczyt kwitnienia serduszek okazałych wypada w maju; z początkiem

Serduszka piękne ‘Cox’s Dark Red’

Serduszka kapturkowate

REKLAMA

eprasa.pl ae29a67199

Serduszka wspaniałe

Serduszka wspaniałe 'Alba'

Serduszka piękne

kalendarzowego lata rośliny te wchodzą w okres spoczynku. Liście zaczynają robić się jasne, potem żółte, łodygi załamują się i w końcu zupełnie zasychają. Ze względu na wczesne zamieranie części nadziemnych, serduszka okazałe wymagają starannego skomponowania w ogrodzie z innymi bylinami, które szybko zamaskują puste miejsce po serduszkach. Doskonale do tego celu nadają się funkie, które rozwijają się trochę później od serduszek i mają podobne wymagania uprawowe. Dobrze łączą się też z tawułkami, parzydłem, bodziszkami czy brunnerą wielkolistną, której niebieskie kwiaty wiosną wspaniale komponują się z białymi kwiatami serduszek. Można je sadzić pod koronami drzew liściastych, które wiosną przepuszczają sporą ilość światła, na rabatach bylinowych oraz w towarzystwie niewielkich krzewów.

Serduszka dla konerserów

Oprócz serduszek okazałych gatunkami łatwymi w uprawie i utrzymaniu, wartymi szerszej popularyzacji, są pochodzące z Ameryki Północnej zimozielone serduszka wspaniałe oraz serduszka piękne. Najrzadziej spotykane w naszych ogrodach, również pochodzące z Ameryki Północnej, są serduszka kapturkowate o wyjątkowo interesującym kształcie kwiatów.

Serduszka wspaniałe (*Dicentra eximia*) to niezbyt wysoka, dorastająca od 20 do 50 cm wysokości bylina, wytwarzająca krótkie kłącza z których wiosną wyrastają niebieskozielone, silnie podzielone liście odziomkowe przypominają liście paproci. Pędy kwiatostanowe są nagie i wyrastają trochę powyżej liści. Na nich tworzą się drobne, wąskie, sercowate kwiaty w kolorze różowopurpurowym lub białym (u odmiany 'Alba'). Kwitnienie tego gatunku przypada na przełom maja i czerwca. W przeciwieństwie do serduszek okazałych, liście serduszek wspaniałych po kwitnieniu nie zamierają!

Podobnym gatunkiem są **serduszka piękne** (*Dicentra formosa*), rozrastające się za pośrednictwem kłączy, z których wyrastają odziomkowe, silnie podzielone, ażurowe liście oraz wyniesione ponad nie wiechowate kwiatostany, na których tworzy się od 15 do 20 kwiatów. Ich korona może być różowa, purpurowa, biała lub niekiedy żółtawa. Rośliny kwitną bardzo długo, tworzą kwiaty od wiosny do początku lata. Szkółki zrzeszone w Związku Szkółkarzy Polskich oferują kilka odmian tego gatunku, m.in.: kompaktową 'Adrian Bloom' o rubinowych kwiatach, 'Aurora' o nie-

Serduszka okazałe 'Valentine'

bieskozielonych liściach i białych kwiatach czy 'Luxuriant' o kwiatach w kolorze fuksji.

Wymienione gatunki dobrze rosną na stanowiskach półcienistych i wilgotnych w próchniczej ziemi. Są odporne na mróz i rzadko atakowane przez choroby i szkodniki. Rośliny ładnie prezentują się w ogrodach o charakterze naturalistycznym, tworząc interesujące runo parkowe, a także w cienistych miejscach na skalniakach. Odpowiada im towarzystwo jęczników, orlików czy epimediów.

Najbardziej niezwykłe są jednak **serduszka kapturkowate** (*Dicentra cucullaria*), naturalnie występujące w lasach i górach Zachodniego Wybrzeża USA, w stanach Waszyngton i Oregon. Ich liście są podobne do liści pietruszki lub kolendry, choć mają węższe segmenty. Wyrastają na długich ogonkach, tworząc półkuliste kępy o wysokości 20-30 cm. Egzotycznie wyglądające kwiaty przypominają storczyki. Ich korona jest głęboko sercowata u nasady, biała, z żółtymi zwieńczeniami wolnych wierzchołków. Kwiaty są osadzone w jednym rzędzie, co czyni kwiatostan jeszcze bardziej atrakcyjnym. Roślina zakwita na przełomie kwietnia i maja. Na początku lata przechodzi w stan spoczynku, a jej liście zasychają. Dobrze zimuje w naszym klimacie. Należy do rzadkich, kolekcjonerskich roślin.

Artykuł powstał we współpracy ze Związkiem Szkółkarzy Polskich. Więcej informacji o roślinach i ich producentach uzyskać można na: www.e-katalogroslin.pl lub: www.zszp.pl i pod numerem telefonu: 22 435 47 22.

REKLAMA

eprasa.pl ae29a67199

Ogród w doniczce

Uwielbiam uprawiać rośliny w pojemnikach i pomimo tego, że mam spory ogród, to i tak w każdym jego zakamarku ustawiam obsadzone kwiatami, ziołami i warzywami skrzynki, kosze, wiadra i donice. Wiele z nich aranżuję lub przestawiam wraz ze zmieniającymi się porami roku – a także dosadzam, przycinam, podlewam, dokarmiam… Pracy przy nich jest trochę więcej, niż przy roślinach uprawianych w gruncie, jednak uważam, że warto.

Tekst i zdjęcia: Katarzyna Bellingham

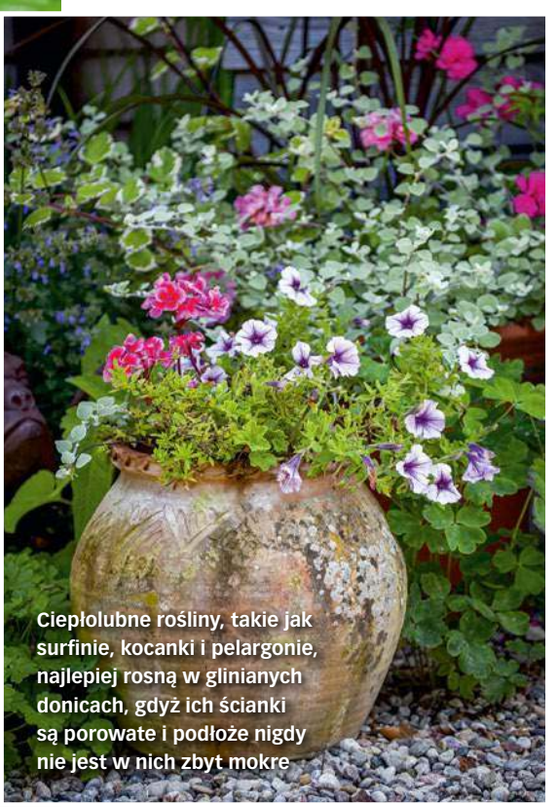
eprasa.pl ae29a67199

“ Zasada jest prosta – im większa donica, tym mniej podlewania i większe możliwości aranżacji roślin ”

Doniczki mogą kojarzyć się niektórym osobom przede wszystkim z wnętrzem lub balkonem, ale świetnie sprawdzają się również w ogrodzie. Dzięki nim można szybko i łatwo wprowadzić trochę koloru czy ciekawej formy w mniej atrakcyjne miejsca lub tam, gdzie nic nie chce rosnąć. Obsadzone bujną, barwną roślinnością donice, skrzynie czy inne pojemniki ustawiam na ścieżkach, przy ławkach, wejściach, schodach, przed szklarnią i na stole w tunelu oraz przy furtce, na ramie inspektu, na płotku... mam u siebie nawet stare drewniane kaszubskie łóżko, które przerobiłam na piękną dużą donicę. Wygląda niepowtarzalnie, kiedy jest obsadzone lakami z tulipanami wiosną czy zielonkawym wilcem i jednoroczną rozplenicą ‘Rubrum’ latem. Mam też sporo starych wiader oraz garnków emaliowanych – świetnie komponują się w ogrodach w stylu wiejskim, rustykalnym.

Gwiazdy ogrodu

Szczególnie ciekawie wyglądają wczesną wiosną kolekcje kosaćców żyłkowanych i miniaturowych narcyzów eksponowane w niewielkich glinianych doniczkach jako pierwsze perełki sezonu. W lutym wynosimy je z nieogrzewanego tunelu, ściółkujemy mchem i gałązkami modrzewia zebranymi w naszym lesie i ustawiamy w ogrodzie w najbardziej widocznych miejscach. W oczekiwaniu na gruntowe przebiśniegi i krokusy, to właśnie kwiaty w donicach wprowadzają do ogrodu pierwszy kolor już na początku marca.

Ciepłolubne rośliny, takie jak surfinie, kocanki i pelargonie, najlepiej rosną w glinianych donicach, gdyż ich ścianki są porowate i podłoże nigdy nie jest w nich zbyt mokre

eprasa.pl ae29a67199

W większych donicach lub nawet skrzyniopaletach po jabłkach można sadzić kompozycje wieloletnie z bylin, takich jak krwiściąg, groszek pnący, werbena patagońska oraz trawy ozdobne

Możliwości robienia kompozycji w donicach jest dużo i wszystko zależy od naszej wyobraźni – do śródziemnomorskich glinianych donic można dobrać jednoroczne koleusy, nemesie oraz eonium i stworzyć prawdziwie egzotyczny zakątek przed domem lub na balkonie

Dla zachowania proporcji w większych donicach na środku kompozycji sadzę wyższe rośliny, na przykład werbenę patagońską lub szałwię 'Amistad'. Świetnie wyglądają w takich sytuacjach również proste wigwamy zrobione z gałęzi wierzby i porośnięte pachnącymi groszkami czy wilcem, lub bardziej eleganckie metalowe obeliski z powojnikiem, pnąca różą lub rodochitonem. U ich stóp lubię sadzić rozkładające się pięknie scewole lub wypełniacze, takie jak kocanki czy plektrantusy.

Na parapecie i balkonie

Oczywiście największą zaletą doniczek jest to, że można ustawiać je w niewielkich przestrzeniach, takich jak balkony czy tarasy, a nawet na zewnętrznych parapetach. Można je dowolnie grupować, tworząc ciekawe kompozycje, a więc jeśli nie masz domu z ogródkiem, to ogródek z powodzeniem możesz stworzyć, sadząc ulubione rośliny w przeróżnych pojemnikach. Jeśli ustawisz je blisko siebie lub pomieszasz kilka gatunków w jednej donicy czy skrzyni, to powstaną prawdziwe, kolorowe rabaty – które będą nie tylko ładne, ale i pożyteczne dla owadów zapylających, motyli oraz ptaków.

Dzięki niedużym rozmiarom, pojemniki z roślinami można dopasować do każdego kąta. Co więcej, nawet pod sufitem można podwiesić kosze kwiatowe obsadzone roślinami zwisającymi (pnącza takie jak tunbergia czy powojnik też świetnie się sprawdzają). Przy płocie lub ścianie, na przykład na metalowej lub drewnianej kratce przymocowanej do ściany budynku na balkonie, również da się zamocować doniczki z roślinami – na takiej konstrukcji warto zaczepić pojedyncze donice o pojemności około 3 litrów obsadzone trawami, paprociami i gatunkami zimozielonymi (bergenie, żurawki, bluszcze), tworząc prawdziwy *mur végétal*.

Przy ustawianiu donic na parapecie lub na balkonie należy pamiętać o tym, aby były solidnie zamocowane, gdyż inaczej mogą stanowić niebezpieczeństwo dla osób przechodzących pod nimi. Warto też zadbać o to, aby po podlaniu nie wyciekała z nich woda – to też może być nieprzyjemne dla sąsiadów i przechodniów. Na balkonach i parapetach pojemniki zawsze ustawiamy w podstawkach lub sadzimy rośliny w głębszych donicach bez otworów odpływowych, wcześniej usypując im około 10 cm drenażu na dnie.

Wielkość ma znaczenie

Zasada jest prosta – im większa donica, tym mniej podlewania i większe możliwości aranżacji roślin. Dlatego poza dostępnymi w sklepach dużymi donicami warto pomyśleć o zakupie lub zrobieniu sobie prostych, drewnianych skrzyń, które można zostawić w naturalnym kolorze lub dowolnie pomalować, dopasowując je do innych elementów ogrodu, tarasu czy balkonu. W skrzyni wielkości 30 x 50 x 40 cm można posadzić już całkiem ciekawą kompozycję z około 5 bylin lub nawet 10 sztuk roślin jednorocznych – pamiętaj, że cały zamysł donic jest taki, żeby były obsadzane „na bogato". Na dno większych donic lub skrzyń zawsze wsyp około 10 cm drenażu w postaci kawałków połamanego styropianu (zazwyczaj zostaje po budowie lub z opakowań sprzętów AGD), keramzytu lub nawet niepotrzebnych plastikowych doniczek ustawionych do góry dnem. Posadzone w nich rośliny wypełnią korzeniami podłoże na głębokość około 30 cm, a więc nie ma potrzeby wypełniania nim całej donicy czy skrzyni.

Pamiętając o powyższej zasadzie watro jednak różnicować wielkości doniczek – szczególnie, gdy zależy nam na ciekawej kompozycji. I chociaż mniejsze doniczki będą wymagały częstszego nawadniania, to jeśli obawiasz się, że to będzie stanowić problem, to zawsze można zainstalować specjalne nawadnianie z regulowanymi kroplownikami do donic, z manualną lub automatyczną regulacją.

Wieloletnie czy jednoroczne – dobór roślinności

W donicach można sadzić równie dobrze roślinność wieloletnią jak i sezonową (jednoroczną, wymienianą co sezon). Wszystko zależy od ciebie – w naprawdę dużej donicy czy skrzyni (wielkość około 50 do 100 cm) można z powodzeniem uprawiać niewielkie drzewka, krzewy i byliny podsadzone cebulkami (narcyzy, tulipany, czosnki ozdobne). Przepięknie wyglądają naturalistyczne kompozycje wieloletnie, składające się z traw ozdobnych (śmiałek darniowy lub niskie odmiany trzęślicy i miskantów) oraz bylin, takich jak kocimiętka, krwawnik, rudbekia

eprasa.pl ae29a67199

Kompozycja z roślin sezonowych posadzonych w różnych donicach, garnkach i koszach ustawionych przed domem jest ciekawym dopełnieniem rabat, które go otaczają

błyskotliwa lub jeżówka blada z wielopienną formą świdośliwy lub brzozy pożytecznej. Na miejsca zacienione można do podobnej aranżacji dać trawę hakonechloa z hostami i rozłożystym krzewem hortensji bukietowej 'Great Star'.

W mniejszych donicach czy koszach kwiatowych zazwyczaj sprawdzą się rośliny sezonowe; na kilka miesięcy wzrostu wystarczy im niewielka ilość podłoża. Potem trzeba je wykopać i przechować przez zimę w warunkach bezmroźnych (pelargonie, begonie) lub wyrzucić na kompostownik (petunie), a podłoże w pojemnikach wymienić pod nowe nasadzenia. Do wypełnienia donic można używać samego uniwersalnego podłoża beztorfowego lub mieszać je z ziemią z kretowisk, kompostem ogrodowym, lub inną dobrze przekompostowaną materią organiczną. Dzięki takim naturalnym domieszkom ziemia w donicach będzie zawierała pożyteczne mikroorganizmy, które pomogą roślinom rosnąć zdrowo i bujnie. Szczególnie jest to ważne przy donicach obsadzanych roślinnością wieloletnią.

Ogród jadalny

Kto powiedział, że nie można uprawiać warzyw, ziół oraz owoców w donicach? Jak najbardziej można i takie uprawy sprawdzają się bardzo dobrze. Trzeba tylko pamiętać o podstawowych zasadach sadzenia roślin w donicach – krzewy i drzewka owocowe oraz zioła i warzywa wieloletnie będą potrzebowały raczej większych pojemników oraz podłoża z domieszką ziemi naturalnej, o czym wspominałam wcześniej. Rośliny pnące, takie jak fasola i ogórki, czy wysokie pomidory będą potrzebowały podpór oraz zacisznego, słonecznego miejsca – staraj się zawsze osłaniać balkony i tarasy od wiatru, gdyż niszczy on rośliny i mocno wysusza podłoże. Warzywa oraz zioła jednoroczne możesz z powodzeniem uprawiać w mniejszych doniczkach, koszach podwieszanych czy skrzynkach (na barierce balkonowej) w uniwersalnym podłożu beztorfowym, które pomiędzy kolejnymi nasadzeniami będziesz wymieniać na nowe (stare podłoże można rozrzucić wśród bylin czy krzewów na osiedlowych rabatach). Niewielkie odmiany papryczki ostrej i pomidory karłowe ciekawie wyglądają posadzone

REKLAMA

Moje ulubione zestawy roślin do donic:

Kompozycja romantyczna: pełnokwiatowa, jasnoróżowa calita (Million Bells), błękitna scewola i srebrna kocanka 'Silver' to zestaw, który każdego roku zachwyca mnie swoją delikatnością i elegancją. Najlepiej rośnie w pełnym słońcu w wyższych donicach lub koszach wiszących

– to pozwala pędom roślin swobodnie opadać na boki i zwisać. Wymaga regularnego podlewania i nawożenia.

Kompozycja do ciemnego zakątka: plektrantus 'Nico' i begonia – bujnie i zdrowo rosną nawet w zacienionym miejscu. Plektrantus jest ozdobny głównie z liści, ale begonie 'Dragon' lub z serii Big Deluxe kwitną piękną, soczysta czerwienią. Rośliny wymagają jedynie podlewania i nawożenia, nie ma potrzeby ich ogławiać.

Kompozycja ładna i smaczna: jabłonka rajska i truskawka zwisająca 'Elan' – te dwie rośliny lubią być razem i dają w sezonie bardzo wartościowe plony. Truskawki plonują non-stop przez kilka miesięcy, a jabłonka poza ozdobnymi kwiatami wiosną obdarowuje ślicznymi owocami, które można jeść w wypiekach lub robić z nich przetwory.

Solo najbardziej lubię:

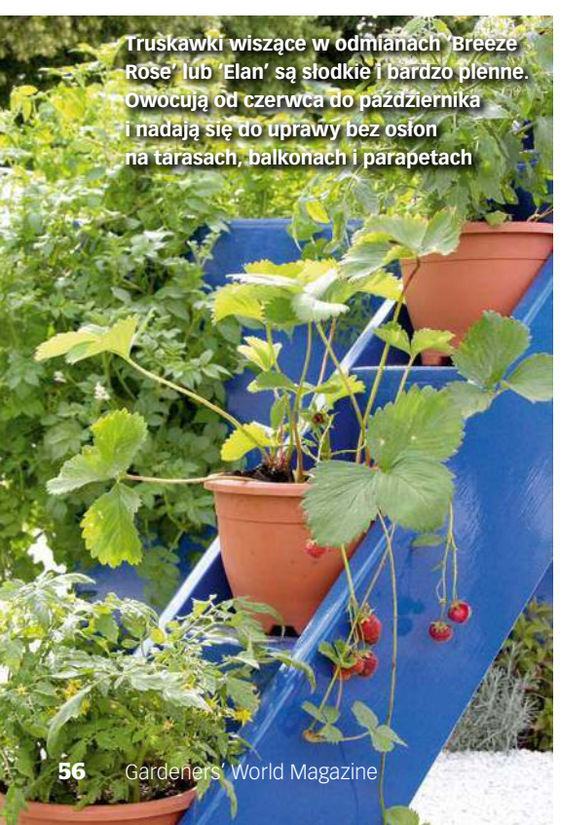
Pelargonie – to są moje ulubione rośliny do donic i uważam, że poza tymi wiszącymi, większość pozostałych pelargonii najlepiej prezentuje się w niedużych donicach posadzone pojedynczo. Każdego roku sadzę do kilku identycznych donic pelargonie angielskie i wystawiam je jako jedną kompozycję. W szklarni latem mam ciekawą kolekcję pelargonii botanicznych. Pamiętajmy, że wymagają one regularnego ogławiania i przechowywania zimą w warunkach bezmroźnych.

Mięta – jest rośliną, która w ogrodzie potrafi rozrastać się zbyt intensywnie, a więc jest jednym z najlepszych kandydatów na uprawę w donicach. W moim ogrodzie kilka rodzajów mięty rośnie w skrzynkach odzyskanych z sadów jabłkowych, wyłożonych od środka folią i ustawionych w miejscach słonecznych i lekko zacienionych. Bardzo dobrze sie to sprawdza, a jedyna pielęgnacja to wiosenne przycięcie nad ziemią i regularne podlewanie (co 2 tygodnie biohumusem).

Tunbergia – w różnych kolorach (najlepiej pomieszane) wygląda niesamowicie oryginalnie posadzona w wiszących koszach, około 3 sztuki na 1 kosz o średnicy około 30-40 cm. Pomimo tego, że jest roślina pnącą, to bardzo ładnie wygląda, gdy jej pędy i kwiaty opadają w dół. Takie kompozycje zawsze zadziwiają swoja prostotą i pięknem.

w kolorowych puszkach po warzywach konserwowych lub kawie.

Rośliny jadalne w większości kochają wystawę słoneczną, najlepiej południowo-zachodnią (szczególnie te najpopularniejsze: pomidory, papryczki, bazylia i truskawki), ale z powodzeniem można uprawiać wiele zdrowych pyszności w donicach, skrzynkach i koszach od strony lekko zacienionej czyli północno-wschodniej. Warzywa liściaste, takie jak jarmuż (przeróżne odmiany), musztardowce, sałaty, cykoria, burak liściowy i szpinak, a także szczypiorek, koperek, pietruszka liściowa, marchewka, rzodkiewka i buraki będą dobrze rosły przy mniejszych ilościach promieni słonecznych. Dodatkowo maliny (są już niskie odmiany specjalnie przystosowane do donic na balkony), porzeczki, borówki czy nawet rabarbar też zniosą lekkie zacienienie, na przykład słońce tylko w godzinach przedpołudniowych.

Truskawki wiszące w odmianach 'Breeze Rose' lub 'Elan' są słodkie i bardzo plenne. Owocują od czerwca do października i nadają się do uprawy bez osłon na tarasach, balkonach i parapetach

W donicach można ciekawie eksperymentować z różnymi roślinami jadalnymi. W sprzedaży jest coraz więcej odmian stworzonych przez hodowców specjalnie z myślą o uprawie w pojemnikach. Polecam karłowe, bardzo wytrzymałe na niskie temperatury drzewka owocowe brzoskwini i nektarynki z serii Fruit Me, karłowe odmiany jabłoni i grusz oraz wiszące truskawki. Na balkonie w specjalnych torbach lub workach po podłożu ogrodniczym można nawet sadzić ziemniaki oraz bataty!

Pielęgnacja

Odpowiedni dobór roślinności (do warunków świetlnych i naszych potrzeb oraz możliwości), a także dostosowanie każdej rośliny do odpowiedniej wielkości pojemnika to podstawa sukcesu. Bardzo ważne jest też przygotowanie zdrowego podłoża i przed jego wsypaniem zrobienie na dnie warstwy drenującej. Trzeba też znać wytrzymałość wykorzystanych do obsadzenia donic roślin na chłody i mrozy (same donice też mogą popękać i zniszczyć się przy ujemnych temperaturach) – wtedy wiemy dokładnie czego możemy się po nich spodziewać i czy warto je okrywać agrowłókniną. Jak wiadomo donice niestety mają to do siebie, że podłoże w nich wysycha o wiele szybciej niż ziemia w ogrodzie, a więc trzeba poświęcić sporo czasu na ich podlewanie – szczególnie latem lub w suche, wietrzne dni. U nas w ogrodzie podlewanie wszystkich donic odbywa się latem codziennie rano, wtedy polane rośliny mają szansę obeschnąć podczas dnia i nie są narażone na rozwój chorób grzybowych. Raz na tydzień obowiązkowo podlewamy dodając płynnego nawozu naturalnego z hodowli dżdżownic, tzw. biohumusu. Przy obsadzaniu donic (a szczególnie tych z warzywami) warto do mieszanki podłoża bezotorfowego i na przykład ziemi z kretowiska dodać garść granulowanego obornika. Do donic, do których zamierzasz sadzić rośliny wieloletnie wskazane jest dodanie garści wiórów rogowych, czyli naturalnego nawozu, który długo się rozkłada i zasila rośliny przez rok, a nawet dłużej. Takie donice warto potem podsypywać nawozem naturalnym każdej wiosny i co kilka lat całkiem wymieniać około 2 cm górnej warstwy podłoża.

eprasa.pl ae29a67199

warsztaty fotograficzne

FOTOGRAFOWANIE KWIATÓW I OGRODÓW

prowadzi

BOŻKA PIOTROWSKA

laureatka
International Garden
Photographer of the Year

TERMINY WARSZTATÓW

14-15 maja 2022
18-19 czerwca 2022
16-17 lipca 2022
27-28 sierpnia 2022
24-25 września 2022

warsztaty odbędą się w

Arboretum Wojsławice
Ogród Botaniczny
Uniwersytetu Wrocławskiego

zapisy: kontakt@zielonabombonierka.pl
więcej informacji: www.zielonabombonierka.pl

eprasa.pl ae29a67199

Ogród w rytmie miasta

Barwne i wyraziste, ale wciąż harmonijne nasadzenia oraz częściowo osłonięta, praktyczna strefa wypoczynkowa na świeżym powietrzu to cechy szczególne projektu Urban Flow Garden, zaprezentowanego na wystawie Chelsea Flower Show. Ogród został zaprojektowany z myślą o ochronie zasobów wodnych i wspieraniu środowiska – widać to szczególnie w warstwie nasadzeń, które są odporne na miejskie zanieczyszczenia i służą dzikim stworzeniom.

TEKST ŁUKASZ SKOP, ZDJĘCIA ŁUKASZ SKOP, SARAH CUTTLE/RHS

Projekt Tony Woods
Wykonawca Garden Club London
Sponsor Thames Water

„Strzeliste kwiatostany rozsiewają zapach na całą okolicę i wabią owady zapylające, których nie brakuje także w mieście. Takie oazy to dla nich wybawienie”

REKLAMA

SKUTECZNE ROZWIĄZANIE NA OGRODOWE SZKODNIKI

SUBSTRAL
BUKSZPAN
OWADOBÓJCZY
Długo Działający
Rośliny ozdobne
Bukszpan
POLYSECT
Zwalcza i Chroni

SZYBKIE EFEKTY WIDOCZNE W 24 GODZINY

ZWALCZA ISTNIEJĄCE SZKODNIKI I CHRONI OD WEWNĄTRZ DO 3 TYGODNI

SUBSTRAL

Ze środków ochrony roślin należy korzystać z zachowaniem bezpieczeństwa. Przed każdym użyciem przeczytaj informacje zamieszczone w etykiecie i informacje dotyczące produktu. Należy zwrócić uwagę na szczegółowe wskazania dotyczące ryzyka. Należy stosować się do zasad bezpieczeństwa zawartych w etykiecie.

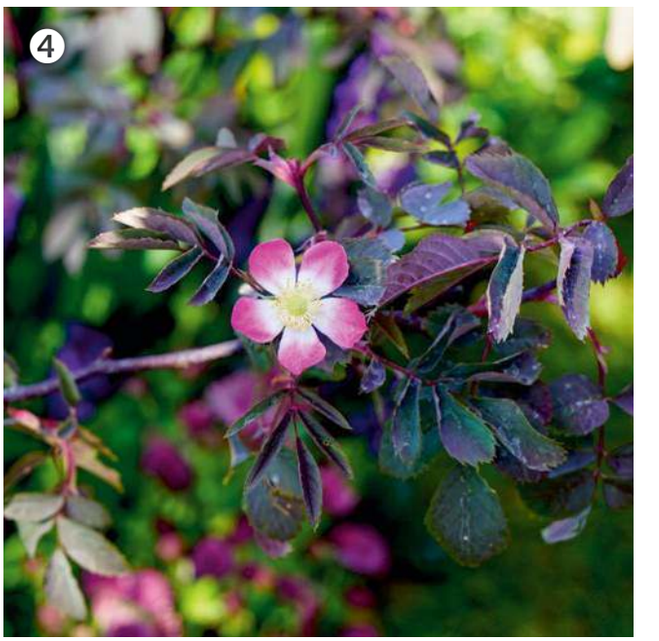
W ogrodzie...

W części wypoczynkowej zastosowano nawierzchnię z częściowo zwietrzałych surowych cegieł w kolorze grafitu, którego nasycenie osłabło, łącząc się idealnie z miedzianymi akcentami ogrodu. Żeliwne ażurowe ruszty wokół posadzki wpuszczają słońce i deszcz do rosnących pod nimi roślin, a woda opadowa zbiera się w korytku i spływa na rabaty, zapewniając ekologiczny sposób nawadniania. W ogrodzie kwitną m.in. szałwie, łubiny i irysy we wszystkich odcieniach fioletu oraz seledynowe wilczomlecze, a liście miłorzębu dwuklapowego zapewniają lekki, kojący cień w strefie wypoczynkowej.

Do starannie wyselekcjonowanej gamy roślin, posadzonych w tym ogrodzie, należą gatunki o oszałamiających kolorach i kształtach liści, a także niezwykłym pokroju. Niektóre mają również ozdobne łodygi, dzięki czemu są interesujące poza sezonem kwitnienia. Rośliny zostały wybrane tak, aby tolerowały szereg nieprzewidywalnych warunków klimatycznych. Niektóre są w stanie poradzić sobie z nadmierną wilgocią, a inne tolerują okresy suszy. Najważniejsze gatunki to róża czerwonawa (*Rosa glauca*), baptysja błękitna (*Baptisia australis*), dereń kanadyjski (*Cornus canadensis*) i wielopniowy miłorząb dwuklapowy (*Ginkgo biloba*). Materiały wykorzystane w tym ogrodzie to tradycyjne, ręcznie robione gliniane cegły, kamienne płytki i stal corten.

❶ **Bez czarny (*Sambucus nigra*) BLACK LACE 'Eva' zachwyca ciemnofioletowymi, koronkowymi liśćmi i różowymi kwiatostanami. Późnym latem zawiązują się owoce**

❷ **Ażurowe konstrukcje z cortenu rzucają rozproszony cień w części wypoczynkowej**

❸ **Fenkuł włoski (*Foeniculum vulgare*) 'Atropurpureum' w maju tworzy mgiełkę ciemnopurpurowych liści, nad którą latem górują żółtawe baldachy**

❹ **Róża czerwonawa (*Rosa glauca*) ma dwukolorowe, biało-różowe, pięciopłatkowe kwiaty i niepowtarzalne liście z niebiesko-purpurowym nalotem**

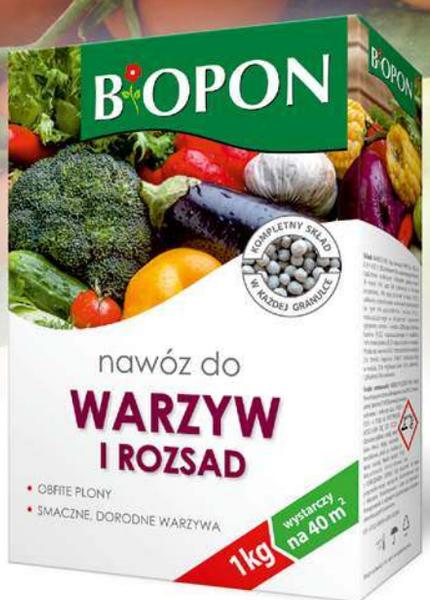
❺ **Przewodnimi barwami roślin w tym ogrodzie są różne odcienie purpury, fioletu i jasnej zieleni, które dobrze współgrają z cortenem, miedzią i cegłą**

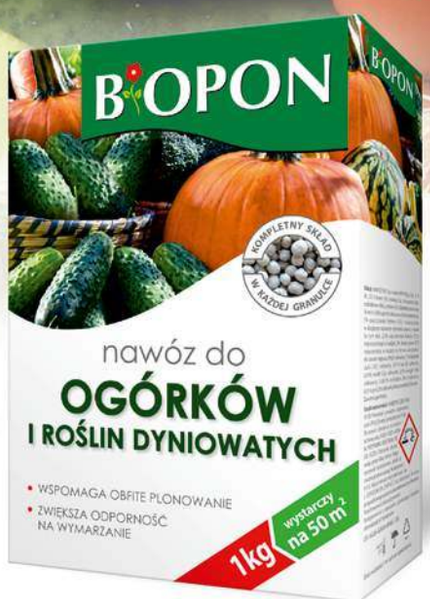
eprasa.pl ae29a671

BIOPON

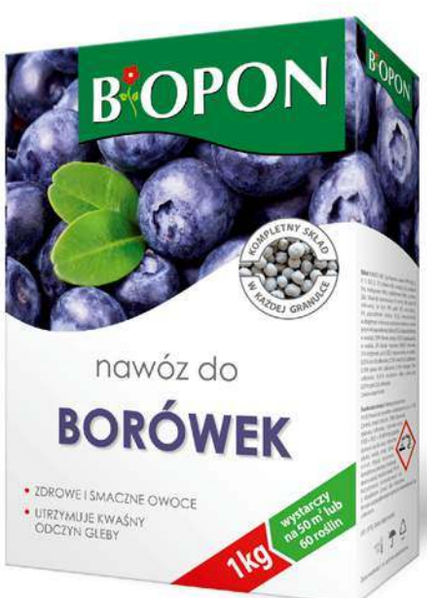
NAWOZY DO WARZYW I OWOCÓW

www.biopon.pl

Wieloskładnikowe nawozy mineralne Bopon to idealnie skomponowane zestawy makro i mikroelementów, przeznaczonych do zasilania różnego rodzaju roślin uprawnych. Odpowiednie proporcje azotu, fosforu i potasu zapewniają prawidłowy wzrost i dojrzewanie warzyw i owoców oraz pozytywnie wpływają na ich walory smakowe. Każda granulka zawiera komplet niezbędnych substancji odżywczych, które wnikają w podłoże i odżywiają rośliny przez wiele tygodni.

eprasa.pl ae29a67199

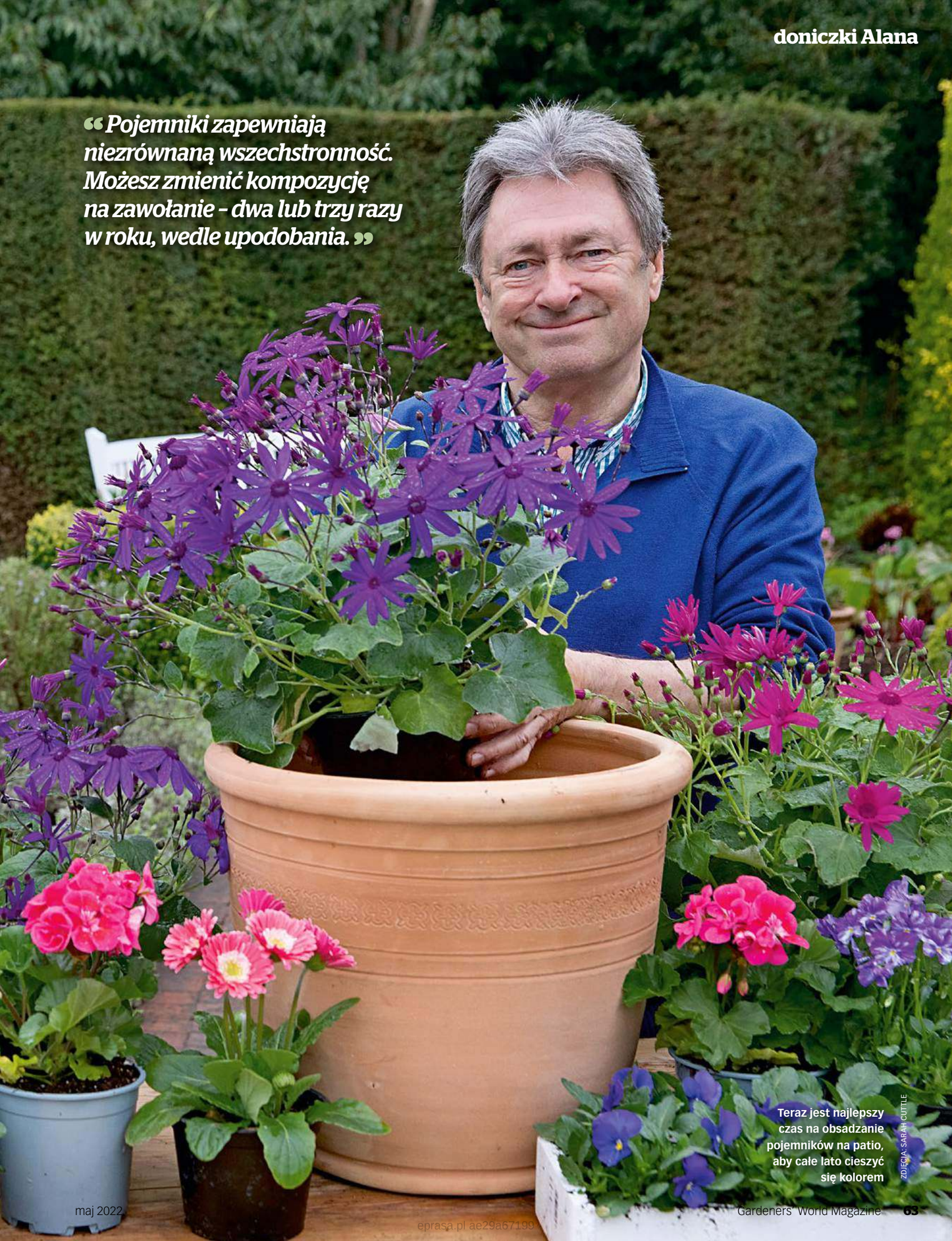
Bezproblemowe doniczki Alana

Stwórz od podstaw barwne kompozycje doniczkowe z przewodnikiem Alana na temat komponowania idealnych nasadzeń w pojemnikach

PHOTO: SARAH CUTTLE

“Pojemniki zapewniają niezrównaną wszechstronność. Możesz zmienić kompozycję na zawołanie – dwa lub trzy razy w roku, wedle upodobania.”

Teraz jest najlepszy czas na obsadzanie pojemników na patio, aby całe lato cieszyć się kolorem

ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE

eprasa.pl ae29a67199

Niektórzy robią to, bo muszą, inni – ponieważ chcą. Niezależnie od powodu, dla którego ty wybierzesz uprawę w pojemnikach, ma ona wiele zalet. Przede wszystkim nie tylko stwarza możliwości, ale też daje elastyczność. Bez względu na to, jak ograniczona jest przestrzeń, znajdzie się odpowiedni pojemnik – nawet tam, gdzie beton i kostka brukowa wyparły ziemię, na wysoko usytuowanym balkonie lub tarasie na dachu. Kiedy do dyspozycji jest jedynie parapet, skrzynka okienna wniesie ogród – choć w wersji mini – do domu, poprawiając widok, który w przeciwnym wypadku byłby ponury.

Pojemniki są niezwykle wszechstronne. Kiedy sadzisz rośliny na rabacie, krzewy, drzewa, byliny i cebule pozostają tam na długo. W pojemnikach możesz zmieniać aranżację na zawołanie – dwa lub trzy razy w roku – wedle upodobania – zatem kombinacja kolorów, rozmiarów i tekstur jest łatwiejsza do zmiany.

Jedną rzeczą, którą polecam, jest to, żebyś miał mniejszą liczbę dużych pojemników, a nie większą liczbę mniejszych. Nie tylko uzyskasz bardziej spektakularny efekt, ale i ograniczysz ryzyko stania się zakładnikiem węża ogrodowego czy konewki, ponieważ podłoże w dużych pojemnikach podczas upalnej pogody wysycha dużo wolniej. Unikaj także używania doniczek wykonanych ze zbyt wielu materiałów – terakoty, szkliwionych, plastikowych, ze sztucznego kamienia i podobnych. Pozostań przy jednym lub dwóch rodzajach i stylach, aby uzyskać klasyczny, bardziej spójny wygląd.

Jeśli twój ogród założony jest na glebie kredowej lub wapiennej, dzięki pojemnikom wypełnionym kwaśnym podłożem nadal możesz pozwolić sobie na uprawę różaneczników, azalii, pierisów, borówek amerykańskich i kamelii, które w gruncie mogłyby nie przetrwać. Uprawiaj je w podłożu bez dodatku wapna czy kredy, podlewaj deszczówką i po problemie.

Tak naprawdę nie ma rośliny, która nie może być uprawiana w pojemniku. Drzewa i duże krzewy należy traktować jako tymczasowych mieszkańców pojemników, ale i one mogą przetrwać w nich kilka lat, oczekując na zmianę lokum lub szybkie przycięcie korzeni i przesadzenie. A raczej zmianę doniczki. Jedną rzeczą, z której szybko zdasz sobie sprawę jest to, że pojemniki muszą być stabilne, w przeciwnym razie przewrócą się przy najmniejszym wietrze. Przy dużych roślinach waga donicy jest tak samo istotna, jak jej rozmiar.

Doniczki pełne możliwości

Nie ma powodu, dla którego nie miałbyś uprawiać wszelkiego rodzaju warzyw, owoców i ziół lub przeróżnych kwiatów i warzyw w formie ogródka w donicach. Odkładając na bok rozmiar donic, wybór roślin i kwiatów, owoców i warzyw zależy wyłącznie od ciebie.

Dzieci pragnące własnego kawałka ogródka mogą otrzymać swój własny pojemnik. Będzie to dużo lepsze rozwiązanie niż kawałek porośniętej korzeniami ziemi pod drzewem, którą chciałeś na to przeznaczyć, wiedząc, że ich zapał minie po tygodniu lub dwóch. Cóż, gdy warunki są tak trudne, zapał

ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE, JASON INGRAM

eprasa.pl ae29a67199

Rozjaśnij nudną ścianę, wieszając kosz wypełniony begoniami o żywym kolorze

„Niezależnie od tego, jak ograniczona jest przestrzeń, znajdzie się odpowiedni pojemnik – nawet tam, gdzie beton i kostka brukowa wyparły ziemię”

może słabnąć, ale z własną doniczką lub wanienką, które są łatwo dostępne i mniej zniechęcające, dzieci będą się lepiej bawić.

Bardziej doświadczeni ogrodnicy mogą próbować swoich sił w uprawie pojemnikowej roślin egzotycznych lub mniej odpornych, takich jak drzewka cytrusowe lub bananowce. Mogą one spędzić lato na zewnątrz, a na zimę zostać przeniesione pod dach. Zlew może zostać przekształcony w niewielki górski ogródek, zwłaszcza teraz, gdy ogrody skalne nie są już tak popularne. Zlewozmywaki z białej porcelany można obsadzić takimi, jakie są (wyjmij korek, aby zapewnić dobry drenaż) lub pokryć ich powierzchnię sztucznymi kamieniami, wykonanymi z mieszanki piasku, cementu i niezawierającego torfu podłoża doniczkowego, które wkrótce zostaną skolonizowane przez mchy i porosty.

Wybór podłoża będzie zależeć od rodzaju roślin oraz miejsca ustawienia samych pojemników. Na balkonach i tarasach na dachu lub w wiszących koszach, waga będzie istotna, więc wybierz podłoże uniwersalne

WYBÓR POJEMNIKÓW

Różne doniczki pasują do różnych roślin, lokalizacji i budżetów – oto moje wskazówki dotyczące najpopularniejszych opcji

- **Doniczki z terakoty** – zwróć uwagę na to, aby wybrać te prawdziwie mrozoodporne (odporne na pękanie pod wpływem niskich temperatur) niż po prostu tolerancyjne na mróz. Sadząc na stałe duże rośliny do doniczek z terakoty, co trzy lata przesadzaj je i przycinaj korzenie, aby zapobiec pęknięciu doniczki.
- **Materiały kompozytowe** – niektóre z nich są zrobione z plastiku pochodzącego z recyklingu i wyglądają bardzo nowocześnie. Kolejną opcją są kamienne donice, które są wystarczająco ciężkie do posadzenia małych drzew i krzewów.
- **Ołowiane wanny i pojemniki** – warto w nie zainwestować, jeśli chcesz ponieść wydatek tylko raz. Będą służyć przez wieki, a do tego dociążą ciężkie krzewy. Co trzy lata przesadzaj rosnące w nich rośliny.
- **Drewniane skrzynki** – nie są drogie, ale możesz też wykonać je samodzielnie z impregnowanego drewna. Pamiętaj o wyłożeniu wnętrza folią z polietylenu, żeby zapobiec gniciu desek. Szykowne dębowe rynienki najlepiej wyposażyć w stalową wkładkę, która znacznie wydłuży ich żywotność.
- **Pojemniki na kółkach** – przydatne w przypadku dużych, delikatnych roślin, ponieważ zimą można je łatwo przenieść pod dach. Pozwalają także dowolnie zmieniać kompozycję.
- **Wiszące kosze** – naprawdę mogą ożywić pustą ścianę. Nie są przeznaczone tylko do kwiatów: będziesz mógł z nich zbierać zioła, sałaty, truskawki i wiszące pomidory, które będą poza zasięgiem ślimaków.

Ołowiane skrzynki są bardzo drogie, ale te o wykończeniu stylizowanym na ołów mogą, za ułamek ceny, wyglądać równie stylowo.

Drewniane korytka lub skrzynki idealnie sprawdzą się w uprawie ziół i sałat, a po pomalowaniu wniosą więcej koloru

eprasa.pl ae29a67199

WYBÓR PODŁOŻA

Niektóre rośliny wymagają specjalnego rodzaju podłoża, aby móc dobrze rosnąć w pojemnikach. Opinie różnią się w zależności od konkretnych mieszanek, ale te należą do moich ulubionych

- **Rośliny jednoroczne i warzywa** dobrze sobie poradzą sobie w podłożu uniwersalnym bez torfu, pod warunkiem, że co tydzień będziesz zasilać je płynnym nawozem, zaczynając miesiąc po posadzeniu i kontynuując przez całe lato. To samo podłoże nadaje się do wiszących koszy i tymczasowych mieszkańców pojemników, którzy nie pozostaną w nich dłużej niż pół roku.
- **Rośliny górskie** wymagają żwirowego podłoża, które zapewni szybki drenaż, więc wymieszaj ostry żwir i przesiany kompost z ziemią próchniczą, a także dodaj odrobinę nawozu z krwi, ryb i mączki kostnej.
- **Rośliny kwasolubne**, takie jak różaneczniki, azalie, kamelie i borówki amerykańskie, wymagają kwaśnego podłoża (bez dodatku wapna).
- **Drzewa i krzewy** w pojemnikach potrzebują cięższej mieszanki, która zapewni większą stabilność, a także dłużej utrzyma składniki odżywcze. Podłoże uniwersalne z dodatkiem ziemi próchniczej i odrobiną dodatkowego nawozu załatwi sprawę. Możesz także użyć podłoża uniwersalnego bez torfu z dodatkiem mieszanki John Innes. To jeden ze sposobów na uwolnienie się od torfu, przy jednoczesnym wykorzystaniu podłoża, które zawiera bogatą mieszankę składników, takich jak ił.
- **Stałym mieszkańcom** donic i wanienek każdej wiosny wymień wierzchnią warstwę podłoża dodając świeżej ziemi. Możesz także rozsypać granulki nawozu o powolnym działaniu, aby je wzmocnić. Wolę używać nawozu z krwi, ryb i mączki kostnej, wmieszanego w powierzchnię, którego składniki będą dostarczane do korzeni w czasie każdego podlewania. Jest organiczny i naprawdę się sprawdza. Co trzy lub cztery lata powinieneś spróbować przesadzić rośliny rosnące od długiego czasu w jednej donicy, poprzez wyciągnięcie ich, usunięcie niektórych zewnętrznych korzeni i pozostałości podłoża, a następnie wymienienie podłoża na świeże. Nawet jeśli może to być spora operacja, dzięki temu rośliny pozostaną zdrowsze i będą cieszyć oko znacznie dłużej.

Podłoże uniwersalne bez torfu jest idealne do większości roślin jednorocznych, warzywnych i innych krótkoterminowych nasadzeń.

“W przypadku pojemników bardzo ważny jest dobry drenaż, więc upewnij się, że na spodzie jest odpowiednio dużo otworów odpływowych”

bez torfu. Do nasadzeń długoterminowych sprawdzi się podłoże na bazie gleby, które dostarczy im długotrwałe odżywienie, a cięższym roślinom i drzewom zapewni większą stabilność u podstawy.

W przypadku pojemników bardzo ważny jest dobry drenaż, więc upewnij się, że na spodzie jest odpowiednio dużo otworów odpływowych, aby woda mogła spływać. Rośliny naprawdę mogą się utopić, jeśli podłoże, w którym rosną jest ciągle przemoczone. Ustawienie większych donic i skrzynek na nóżkach lub cegłach, aby zapobiec zatykaniu otworów drenażowych, to zawsze dobry pomysł.

Zakup pojemników

Jeśli chodzi o zakup pojemników, znajdziesz takie na każdą kieszeń oraz powyżej budżetu. Oryginalne ołowiane donice kosztują fortunę, ale posłużą ci wiele lat (możesz je zostawić swoim dzieciom w testamencie), podczas gdy plastik jest znacznie tańszy i często bardzo wytrzymały. Wybieraj ostrożnie, aby efekt nie był... tandetny.

Pamiętaj, że terakota musi być mrozoodporna (wiele tanich importowanych produktów taka nie jest – będą się kruszyć i pękać przy mroźnej pogodzie). Jeśli pogoda zimą jest daleka od tej, jaka panuje w krajach śródziemnomorskich, glazura doniczek ceramicznych może ulec zniszczeniu. Jeśli musisz je mieć, przenieś je zimą pod dach – do szklarni lub oranżerii – albo przynajmniej bliżej domu, gdzie skorzystają z ciepła promieniującego od ścian. Ewentualnie owiń je folią bąbelkową, chociaż nie wygląda to zbyt ładnie.

To skrajności: niskie temperatury zimą i upał latem mogą być piętą achillesową pojemników. W czasie upałów każdego wieczora podlewaj doniczki, korytka i wanienki – powinno to wystarczyć do następnego dnia. Jeśli nie możesz zagwarantować im swojej regularnej obecności, zainwestuj w automatyczny system nawadniania składający się z sieci małych rurek i minikomputera podłączonego do kranu ogrodowego. Te zgrabne urządzenia – które można ustawić tak, aby dostarczały wodę o określonej porze każdego dnia – są stosunkowo niedrogie i uratują życie twoim roślinom w dni, kiedy słońce świeci, a wszystko w ogrodzie jest piękne.

POSŁUCHAJ ogrodniczych rad Alana i naszych innych ekspertów na **www.gardenersworld.com/podcast**

ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE

eprasa.pl ae29a67199

Pelargonie Zawsze na czasie

Maj to czas pelargonii. Daj się skusić i po Zimnej Zośce posadź te uwodzicielskie rośliny. Jeśli odpowiednio się nimi zaopiekujesz, przetrwają całe lato, aż do jesieni. Mamy dla ciebie 10 pomysłów na niebanalne aranżacje.

Tekst: **Małgorzata Wójcik**
Zdjęcia **Pelargonium for Europe, kampania unijna Europe in Bloom**

Latem, gdy trawy nieco podrosną, można wypleść z nich grube wieńce – dodadzą lekkości ciężkim ceramicznym donicom z pelargoniami

Tego lata możesz cieszyć się pięknem roślin, niekoniecznie wydając fortunę na drogie donice do uprawy roślin. Wystarczy, że zaopatrzysz się w sadzonki (nie muszą być duże, pelargonie szybko rosną) i podłoże do kwitnących roślin doniczkowych bez torfu. Resztę z pewnością znajdziesz na strychu, w schowku na narzędzia lub garażu. Na pewno masz sporo nieużywanych przedmiotów, które możesz wykorzystać do wyeksponowania roślin.

Słomiany kapelusz? Czemu nie, dobrze sprawdzi się na zadaszonym balkonie, gdzie nie dociera deszcz. Ozdobna klatka dla ptaków, kapsle, słoiki, a nawet kilka kostek granitowych, które zostały po układaniu ogrodowej ścieżki – wszystko może się przydać. Traktuj te przedmioty jak klocki lego – każdy można wykorzystać na wiele sposobów, każdemu można dać drugie życie, a przy okazji oszczędzić trochę pieniędzy.

eprasa.pl ae29a67199

Kwiaty z kapsli

Są łatwe do zrobienia i bardzo trwałe. Zrobisz je raz, a będziesz mieć z nich pożytek przez kilka sezonów. Jeśli znudzi ci się ich kolor, po prostu je przemalujesz. Latem mogą zdobić pojemniki z pelargoniami, a po sezonie ożywią domowe doniczki. Do wykonania kwiatów z kapsli potrzebne są: metalowe wieczka od puszek, kapsle do butelek (około 7 szt. na 1 kwiatek, w zależności od wielkości wieczka), drewniane patyczki, klej i pistolet do klejenia na gorąco, farba w spreju, wodoodporne markery i sadzonki pelargonii rabatowych.

1 Spryskaj farbą w spreju kapsle oraz wieczka od puszek. Użyj kolorów pasujących do kolorów kwiatów pelargonii.

2 Gdy farba wyschnie, przyklej klejem na gorąco kapsel na środku wieczka puszki, a następnie wokół niego rozmieść pozostałe kapsle, które stworzą płatki.

3 Udekoruj kapsle markerem, a następnie przyklej drewniany patyczek.

4 Wbij gotowe ozdoby do doniczek z pelargoniami.

eprasa.pl/a/...9a67199

W klatce dla ptaków

Romantyczny akcent w stylu vintage. Ta jasnoróżowa pelargonia pięknie prezentuje się w ozdobnej, białej klatce dla ptaków. Postaw ją na lekkim, metalowych stoliku, na tle białej ściany. Będzie wyglądać delikatnie i równocześnie przyciągać uwagę. W takiej aranżacji sprawdzi się pelargonia bluszczolistna, która z czasem zacznie przewieszać się na boki i wydostawać na zewnątrz klatki.

W lęgowych budkach

Pelargonie świetnie zadomowią się w pojemnikach zrobionych z budek lęgowych. Pamiętaj, aby w takich wąskich doniczkach sadzić niezbyt silnie rosnące odmiany. Jeśli już więcej nie wykorzystasz budek w ogrodzie zgodnie z ich pierwotnym przeznaczeniem, możesz pomalować je na intensywny różowy kolor. Miseczka z wodą i ziarno dla ptaków z pewnością znajdzie swoich amatorów. Pamiętaj, aby doniczki i miseczki przymocować do blatu klejem na gorąco. Dzięki temu nie przewrócą się, gdy pojawią się większe ptaki lub zacznie wiać silny wiatr.

REKLAMA

eprasa.pl ae29a67199

Romantyczna kawiarenka

Dekoracja w stylu vintage – efektowna i praktyczna. Podwieszone na łańcuszkach filiżanki uroczo prezentują się jako minikarmniki dla ptaków. W czasie letnich przyjęć w ogrodzie dekorację można ozdobić niedużymi sadzonkami pelargonii. Kwiaty w filiżankach nie mogą długo rosnąć, więc po przyjęciu przesadź je do większej donicy. Do wykonania tej kawiarenki potrzebujesz: filiżanek i spodków, wiertarki z wiertłem do szkła lub ceramiki, pistoletu do klejenia na gorąco z wkładem, metalowych łańcuszków, pierścieni i ewentualnie haczyków do zawieszenia, małej sadzonki pelargonii, podłoża do roślin oraz ziarna dla ptaków.

1 Używając wiertła do szkła lub ceramiki, ostrożnie wywierć trzy małe otwory w każdym ze spodków. Uważaj, by nie wiercić otworów zbyt blisko brzegu spodka. Wywierć też otwór w dnie jednej filiżanki i po środku jednego spodka.

2 Przełóż metalowe pierścienie (lub haczyki) przez wywiercone otwory i przymocuj do nich łańcuszki.

3 Przymocuj klejem filiżanki do spodków. Pamiętaj, że filiżanka i spodek z dziurką w dnie przeznaczone są na roślinę.

4 Na koniec posadź pelargonię w odpowiedniej filiżance, a pozostałe napełnij nasionami dla ptaków. Zawieś gotowe dekoracje na gałęzi drzewa w słonecznym miejscu.

Kapelusz pełen kwiatów

Pomalowana na ceglasty kolor ściana aż się prosi, by powiesić na niej kapelusz z kwiatami! Ta łatwa do wykonania ozdoba stworzy w ogrodzie wakacyjny nastrój, a do tego zajmie bardzo mało miejsca. Aby ją zrobić, musisz mieć: pelargonie w cynkowych osłonkach, słomiane kapelusze, mocny sznurek, igłę z nitką, młotek, gwoździe i nożyczki.

1 Zrób gwoździem dwa otwory po obu stronach górnej części osłonki. Przygotuj kawałek sznurka o długości około 50 cm i zawieś na nim osłonkę.

2 Wytnij otwór w boku kapelusza (najlepiej z przodu lub z tyłu), aby można było w nim umieścić doniczkę z pelargonią. Zanim przystąpisz do cięcia, na wewnętrzną stronę kapelusza nałóż trochę kleju i pozostaw do wyschnięcia. Dzięki temu słoma nie będzie się strzępić.

3 Umieść osłonkę otworem skierowanym w stronę otworu w kapeluszu i przymocuj za pomocą igły i nitki doniczkę do kapelusza (wykorzystaj do tego wcześniej zrobione otwory).

4 Następnie ostrożnie umieść w donicy pelargonię i zwieś ozdobę na ścianie.

eprasa.pl ae29a67199

Pożyteczny żyrandol

Nieużywany żyrandol w prosty sposób można przekształć w piękną dekorację ogrodu i schronienie dla ptaków i motyli. Do ramion starego świecznika klejem na gorąco przymocuj domek dla ptaków, domek dla owadów i metalowe doniczki. Następnie pomaluj dekorację farbą, posadź w doniczkach pelargonie i zawieś żyrandol w słonecznym miejscu. Tutaj najlepiej sprawdzą się pelargonie bluszczolistne o zwisających pędach.

Osłonka z patyków

Własnoręcznie wykonana osłonka z pociętych na różne długości patyków zamieni zwykłą donicę w atrakcyjną dekorację. Patyki przyklej do doniczki klejem na gorąco. Obok postaw cięte pelargonie w fiolkach florystycznych umieszczonych w drewnianych podstawkach. Pojedyncze kwiaty ustawione na stole nie zajmują dużo miejsca. Kawałki drewna z nacięciami wykorzystaj jako podstawki do wizytówek lub serwetek.

W drewnianych szufladach

Na tarasie w ogrodzie wiejskim lub na ganku na działce pelargonie możesz posadzić w drewnianych pojemnikach. Jeśli nie chcesz ich kupować, przeznacz na rośliny stare szuflady. Od środka wypełnij szuflady folią, na dno wsyp warstwę drenażu, a dopiero potem podłoże do roślin. Ustawienie szuflad na podwyższeniu pozwala lepiej wyeksponować kwiaty. Szuflady pomalowane świeżą farbą i z nowymi gałkami wyglądają świetnie.

Na podstawie z kostek

Ciekawy bukiet możesz zrobić prawie z niczego. Jeśli masz 9 niepotrzebnych granitowych kostek brukowych, metalową tacę, stary pasek od spodni i fiolki florystyczne, możesz zrobić w oka mgnieniu oryginalną dekorację na stół. Cięte pelargonie rabatowe z dodatkiem kwiatostanów traw naprawdę robią wrażenie!

eprasa.pl ae29a67199

OSZCZĘDNE PODLEWANIE

Wąż ogrodowy
Odpowiedni wąż ogrodowy to połowa sukcesu. Ten nie załamuje się i nie skręca, co zapewnia komfort pracy. Innowacyjny system kodowania kolorami ułatwia przyporządkowanie węża do odpowiedniej złączki.

Problem suszy w ogrodzie powraca każdego roku. Efektywne podlewanie, bez niepotrzebnych strat wody, stało się więc koniecznością! Bez względu na to, czy podlewasz trawnik, warzywnik, czy kwiatową rabatę, znajdziesz odpowiedni sprzęt, oparty na nowoczesnej technologii i modnym designie.

Podlewanie ogrodu nie musi być trudne. Tak naprawdę potrzebujesz jedynie właściwych narzędzi, akcesoriów i kilku porad. Podlewaj:

- ✓ rzadko a obficie, by woda wsiąkła w ziemię i przemieściła się do głębszych warstw gleby, które zachowują wilgoć dostępną dla roślin znacznie dłużej.
- ✓ rano lub wieczorem, bo wysoka temperatura powietrza w ciągu dnia powoduje zwiększone parowanie i niepotrzebne straty wody
- ✓ ziemię, a nie rośliny, bo moczenie kwiatów i liści powoduje niepotrzebne ryzyko infekcji grzybowych i bakteryjnych.

Wybierz właściwy sprzęt

Przed wybraniem się na zakupy warto odpowiedzieć sobie na kluczowe pytanie – jak duży jest nasz ogród. Powierzchnia ogrodu determinuje bowiem wszystkie kolejne kroki – od wyboru optymalnej długości węża, aż po zraszacze do trawnika, które efektywnie nawodnią ogród.

Skorzystaj ze specjalnego kalkulatora, który Fiskars udostępnił na stronie gardencalculator.fiskars.com

Wpisz adres działki i zaznacz jej granice, a program wyświetli odpowiedni sprzęt dostosowany do rozmiaru ogrodu.

Automatyczny bęben z wężem na kółkach
Gotowy do użycia zestaw zawierający wszystkie niezbędne akcesoria.
Po prostu podłącz bęben z wężem do kranu, a dyszę do węża. Odkręć wodę i gotowe.
Bęben ma unikatową poziomą konstrukcję – można go obracać w zakresie 360°, co pozwala na pełną swobodę manewrowania.

Szybkozłącze z zaworem regulacyjnym
Zawór On/Off zamyka dopływ wody i umożliwia wymianę zraszaczy, pistoletów, lanc i innych końcówek zraszających. Punkty SoftGrip® zapewniają bezpieczną obsługę, nawet gdy dłonie są mokre.

FiberComp™ Pistolet zraszający, multi
Jest niezwykle wytrzymały i odporny na warunki atmosferyczne, co pozwala na efektywną pracę przez wiele lat.
Ogrodnicy z pewnością docenią regulowaną głowicę SoftGrip™, która umożliwia wybór odpowiedniego do potrzeb strumienia wody – delikatnej mżawki, strumienia natryskowego, płaskiego, zraszającego lub punktowego.

Zraszacz wahadłowy
Posiada zawór On/Off, który zatrzymuje przepływ wody, co umożliwia zmianę ustawień, chroniąc Cię przed zamoczeniem.
Powierzchnia nawadniania do: 17 x 21 m.

Sterownik nawadniania
Umożliwia łatwe programowanie czasu rozpoczęcia i zakończenia nawadniania oraz jego częstotliwości.
Ma uniwersalny rozmiar i pasuje do wszystkich kranów i węży.

FISKARS

Więcej informacji o sprzęcie do podlewania znajdziesz na:
www.fiskars.pl/produkty/ogrod/podlewanie

eprasa.pl ae29a67199

FISKARS®
Niech Twa wyobraźnia rozkwita
fiskars.com

Donice z pelargoniami

Ciesz się kolorami przez całe lato dzięki naszym faworytom. Główny ogrodnik **Tom Brown** pokazuje, jak uzyskać rośliny za darmo

ZDJĘCIA JASON INGRAM

Uprawiam wiele roślin w pojemnikach, ale pelargonie – nazywane też „geranium" – są jednymi z moich ulubionych. Kwitną jak szalone przez całe lato. Są łatwe w uprawie. Uzyskasz fantastyczny efekt nawet przy podstawowej pielęgnacji.

Najlepiej uprawiać pelargonie w doniczkach, dzięki czemu łatwo kontrolować podlewanie, nawożenie i stan podłoża. Roślina może być znacznie ładniejsza niż przy uprawie w gruncie. Wszystko, czego jej potrzeba, to słoneczne miejsce i dobra, beztorfowa ziemia, która nigdy nie powinna zupełnie wyschnąć. W okresie kwitnienia rośliny należy wzmacniać nawozem do pomidorów co siedem do dziesięciu dni.

Zaletą dużej donicy lub grupy mniejszych jest to, że można zgromadzić wiele odmian. W poszczególnych pojemnikach posadź rośliny o kolorowych liściach, wielkokwiatowe, pachnące czy pnące i zestaw je w grupę. Świetnie rosną obok siebie i wyglądają niebanalnie.

Nie ma potrzeby wydawać fortuny. Pelargonie są łatwe do otrzymania z sadzonek. Dbaj o nie zimą, przechowując w miejscu o dodatniej temperaturze, a w następnym roku będą większe i silniejsze. Będziesz z dumą obserwować, jak kwitną.

Uprawiaj szeroką gamę pelargonii w donicach, aby stworzyć ciekawą kompozycję w słonecznym miejscu

'Citriodorum'

"Pelargonie kwitną przez całe lato i są łatwe w uprawie"

'Mrs Quilter'

eprasa.pl ae29a67

‘Wayward Angel’

‘Shrubland Rose’

‘Citriodorum’
Odmiana popularna dzięki pokrytym meszkiem liściom o zapachu cytryny lub limonki. Ma delikatne różowe kwiaty w fioletowe plamy, skupione w drobnych baldachach
Wysokość x Szerokość
50 cm x 30 cm

‘Mrs Quilter’
Jej liście są koloru limonki, a na brzegach złote. Kolory te rozdzielone są charakterystycznym ceglastym pasem. Nad liśćmi zakwitają łososiowe kwiaty.
W x S 50 cm x 50 cm

‘Wayward Angel’
Liczne, drobne, jasnofioletowe kwiaty mają ciemniejsze plamy na górnych płatkach. To zwarta roślina, która jest rzeczywiście „anielska”. **W x S** 30 cm x 30 cm

‘Shrubland Rose’
Jaskrawe wiśniowo-różowe kwiaty o ciemniejszym żyłkowaniu na płatkach. Roślina rośnie szybko. Jej pachnące liście są grube i pomarszczone. **W x S** 90 cm x 50 cm

‘Stadtbern Rose’
Baldachy łososiowych kwiatów o wąskich płatkach rosną na grubych łodygach. Liście w kształcie muszli mają ciemny pas.
W x S 40 cm x 40 cm

‘Stadtbern Rose’

eprasa.pl ae29a67199

‘Angel Eyes Orange’

‘April Shower’

‘Angel Eyes Orange’
Odmiana z serii Angel Eyes. Roślina o zwartym pokroju, tworzy małe pomarańczowo-różowe kwiaty przypominające bratki.
W x S 40 cm x 30 cm

‘April Shower’
Kolejna pelargonia z serii Angel. Odmiana o obfitych baldachach bladoróżowych kwiatów, z rubinowymi plamkami na górnych płatkach. Liście są małe i pachnące.
W x S 30 cm x 20 cm

‘Distinction’
Intensywnie czerwone kwiaty kontrastują z masą ciemnozielonych liści. Na brzegach zaokrąglonych liści widać czarny pierścień.
W x S 40 cm x 40 cm

‘Distinction’

eprasa.pl ae29a67199

Krok po kroku

1 **Pobierz** sadzonki z pędów, na których roślina nie kwitła – zdrowe, jędrne i typowe dla danej odmiany (omijaj np. jednobarwne pędy u pstrych odmian). Wykonaj cięcie tuż nad ogonkiem liściowym. Sadzonki powinny być długości dwóch trzecich sekatora. Jeśli pobierasz sadzonki z foremnej rośliny, wybierz pędy, bez których nie straci ładnego kształtu.

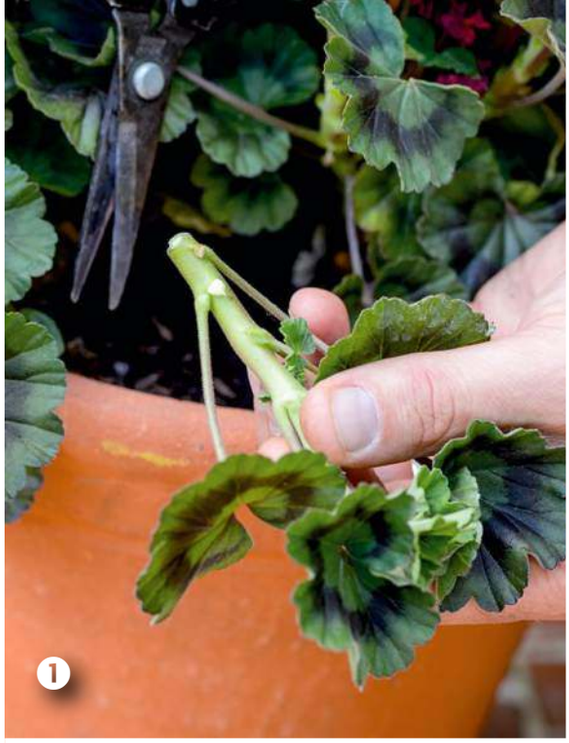
2 **Napełnij** donicę mieszanką ziemi bez torfu i perlitu w proporcji 1:1. Przygotuj sadzonki, odłamując liście i pędy boczne z dolnej połowy pędu. Przytnij dół tego pędu tuż poniżej węzła liściowego.

3 **Zrób dziurki** w ziemi przy ściance doniczki ołówkiem lub sadzakiem. Zapobiegniesz w ten sposób uszkodzeniu sadzonki. Delikatnie wciśnij po jednej sadzonce do każdego otworu na dwie trzecie głębokości. Wystawać powinny trzy lub cztery górne liście. Do każdej doniczki można włożyć cztery sadzonki.

4 **Podlej** porządnie ziemię, aby była mokra i oblepiła sadzonki. Zlikwiduj wszystkie wolne przestrzenie. Utrzymuj wilgoć. Ustaw donice w jasnym miejscu wewnątrz budynku. Unikaj jednak gorących i nasłonecznionych miejsc, np. niezacienionej szklarni czy parapetu.

5 **Podaj** roślinom, z których pobrałeś sadzonki, płynny nawóz, aby wspomóc ich wzrost. Według mnie odpowiedni jest nawóz z wodorostów.

6 **Sadzonki** powinny szybko się ukorzenić i rosnąć. Zakwitną najpewniej późnym latem.

Gdzie kupić

- **www.allwoods.net**
- **www.crocus.co.uk**
- **www.fibrex.co.uk**
- **www.norfolkherbs.co.uk**
- **www.sarahraven.com**
- **www.trecottnursery.com**
- **www.woottensplants.com**

ODWIEDŹ
www.gardenersworld.com/pelargonium i dowiedz się więcej o pelargoniach

eprasa.pl ae29a67199

Trawa słoneczna

Doskonale sprawdzi się na terenach wysuszonych przez słońce, tworząc zielony trawnik mimo upału i suszy. Jej korzenie sięgają nawet do 80 cm głębokości, dzięki czemu łatwiej wykorzystują wodę, a trawy wymagają rzadszego podlewania.

Trawa zacieniona

Jest bardzo tolerancyjna na zacienienie, urośnie nawet na wystawie północnej, gdzie dochodzi mało światła. Tworzy piękną i gęstą darń, wolną od mchu i ubytków. Jest bardziej wytrzymała na intensywne użytkowanie i mniej podatna na choroby.

NASIONA DO ZADAŃ SPECJALNYCH

Czy myśląc o idealnym trawniku masz przed oczami gęsty zielony dywan, bez przebarwień, pustych miejsc, mchu i chwastów? To marzenie jest możliwe do spełnienia i dosłownie na wyciągnięcie ręki, nawet jeśli masz ogród w pełnym słońcu lub głębokim cieniu.

Założenie i utrzymanie pięknej murawy nie jest łatwym zadaniem, zwłaszcza gdy ogród narażony jest na ekstremalne warunki. Trawniki intensywnie nasłonecznione mogą cierpieć z powodu długotrwałego upału i suszy, a te, które rosną w cieniu, często są nadmiernie zachwaszczone i porośnięte mchem. Co zatem zrobić, by pomimo niekorzystnych okoliczności osiągnąć sukces?

Odpowiednio przygotowane podłoże to pierwszy krok do założenia trawnika, który przetrwa trudne warunki przez długie lata. Trawy potrzebują luźnego, dobrze napowietrzonego podłoża, aby wykiełkować i wytworzyć gęsty i głęboki system korzeniowy. Im staranniej je przygotujesz, tym ograniczysz ryzyko późniejszych problemów, oszczędzisz czas i pieniądze na pielęgnację. Podłoże to jednak nie wszystko!

Najważniejszy jest **wybór odpowiednich nasion**, które zdołają wytrzymać ekstremalne obciążenia. Niestety większość zwykłych traw nie poradzi sobie w pełnym słońcu i głębokim cieniu, nawet jeśli co roku będziemy robić dosiewki. Na szczęście jest proste rozwiązanie, bo z pomocą przychodzi nam innowacyjna technologia – otoczkowanie. Polega ona na pokryciu każdego nasiona specjalną warstwą, która wzmacnia kiełkowanie i wzrost, uodparniając na trudne warunki. Warstwa gliny, wapna i nawozu zapewnia szybszy i lepszy wzrost traw nawet w miejscach nasłonecznionych i zacienionych, czyniąc z nich nasiona do zadań specjalnych!

Unikalne zalety otoczkowanych nasion traw

Nasiona otoczkowane to nowość w kategorii traw. Odpowiednio dobrane gatunki i odmiany są dekoracyjne i odporne, a dzięki otoczce urosną w miejscach, gdzie większość traw nie da sobie rady. Mają szereg unikalnych właściwości:

✔ **Dzięki otoczce nasiona są większe i cięższe** – ułatwia to ich równomierne wysiewania (mniej strat) oraz chroni przed wiatrem (nie ma ubytków w trawniku).

✔ **Zawarty w otoczce nawóz** wspiera szybszy wzrost kiełkującej, młodej trawy oraz poprawia jej ukorzenianie.

✔ **Otoczka nasion chroni je przed nadmiernym wysychaniem,** zapewniając równomierne wchody.

✔ **Wapno w otoczce** podwyższa zbyt kwaśne pH podłoża, a tym samym zwiększa przyswajalność substancji organicznych (z otoczki i z gleby).

✔ **Glina z otoczki** ułatwia związanie nasion z glebą (lepsze ukorzenienie nasion i mniejszy ryzyko wymywania przez deszcz).

✔ **Zielone zabarwienie nasion** chroni przed wydziobaniem przez ptaki (więcej nasion wykiełkuje, bo nie zostaną zjedzone).

✔ **Odpowiednio dobrane odmiany** gwarantują, że nasiona wykiełkują i będą rosnąć w trudnych warunkach!

SUBSTRAL

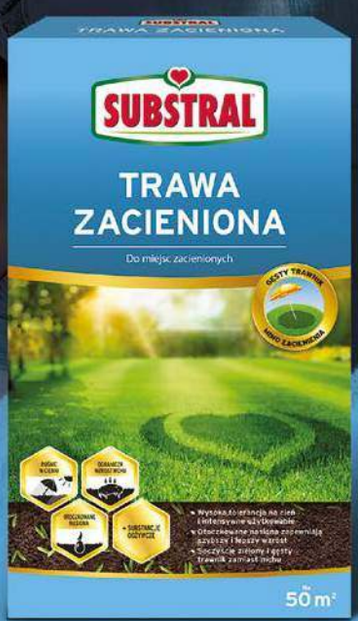
Więcej informacji o trawach otoczkowanych znajdziesz na:
www.lovethegarden.pl

eprasa.pl ae29a67199

SUBSTRAL

Piękny trawnik w każdym świetle

Mimo suszy, mocno zielony trawnik

Mimo cienia, gęsty trawnik bez mchu

eprasa.pl ae29a67199

Monstera

Zaproś do domu królową wszystkich roślin doniczkowych, od której nie można oderwać wzroku

Monstera

Jeśli chcesz wprowadzić do domu nowoczesny styl, po prostu wybierz monsterę dziurawą (*Monstera deliciosa*). Ta tropikalna piękność stała się rozpoznawalnym na całym świecie symbolem obsesji na punkcie roślin domowych i posłużyła za inspirację do tworzenia różnych rzeczy, od biżuterii po tapety. Dawniej była uważana za staromodną, ale teraz w wielu domach i na profilach w mediach społecznościowych z dumą prezentuje się jej charakterystyczne dziurawe liście.

Jej popularność w najbliższym czasie wcale nie wydaje się zmniejszać. Monstera jest łatwa w uprawie, a pojedyncze liście o przyjemnym geometrycznym wzorze można odciąć i wstawić do wazonu dla ozdoby każdego miejsca w domu.

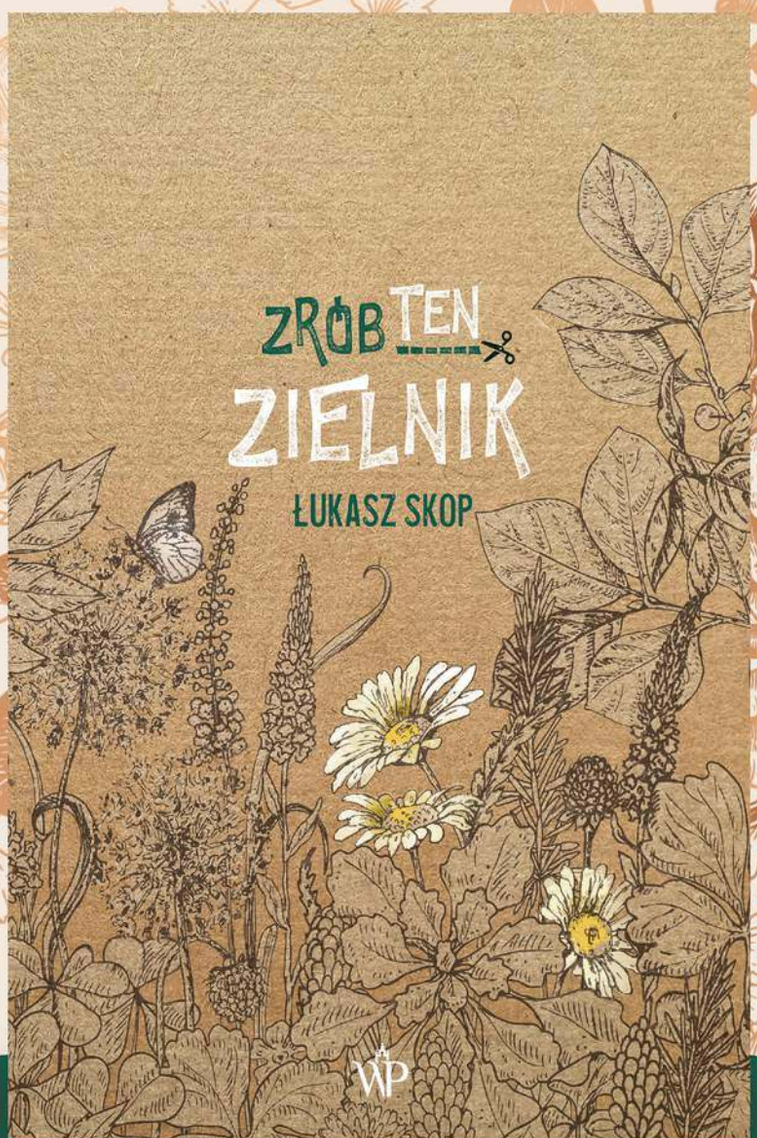
TEKST MIRANDA JANATKA
ZDJĘCIA SARAH CUTTLE I JASON INGRAM

ODWIEDŹ
www.gardenersworld.com/houseplant po więcej wskazówek dotyczących roślin doniczkowych

eprasa.pl ae29a67199

Nowość w Ulubionym Kiosku

To nie jest zwykły zielnik! To zielnik, w którym nie ma miejsca na nudę.

Tryskające humorem i oryginalnymi pomysłami strony zaskoczą Cię na każdym kroku! Zasuszysz tu sznurek z pokrzyw i łzy winorośli, skrzypową choinkę i owocową tęczę.

Przewodnikiem po fascynującym świecie roślin będzie Łukasz Skop - autor popularnego bloga Bez-Ogródek, ogrodnik amator i amator ogrodów, dyplomowany biotechnolog roślin.

Zamów z rabatem do 30% na www.UlubionyKiosk.pl

eprasa.pl ae29a67199

DOBRA RADA
Ściśnij doniczkę, by łatwiej wyjąć z niej roślinę lub namocz ją wcześniej w wodzie

eprasa.pl ae29a67199

Monstera dziurawa otrzymała swoją nazwę od otworów, które naturalnie pojawiają się w jej liściach – zjawisko to nazywamy fenestracją liści. Te otwory nie tylko przepuszczają światło słoneczne do liści znajdujących się poniżej, ale także dodają roślinie elastyczności i wytrzymałości podczas silnego deszczu lub wiatru. Możesz pobudzić roślinę do wytwarzania większej liczby dziur w liściach, wycinając stare liście u podstawy i unikając ustawiania rośliny w cieniu. Monstera wywodzi się z tropikalnych regionów południowego Meksyku, a smakowita część jej nazwy [deliciosa – red.] nawiązuje do zawiązywanych przez roślinę wyśmienitych owoców. Monstera jest szybko rosnącym pnączem, dlatego daj jej silny palik lub podpórkę, aby poprowadzić ją w górę, kiedy zaczną się pojawiać korzenie powietrzne. Monstera najlepiej rozwija się w cieple i wilgoci, ale dobrze poradzi sobie w każdym ogrzewanym pomieszczeniu. Podlewaj, gdy górna warstwa podłoża przeschnie, mniej więcej co jeden do dwóch tygodni i skracaj nowe pędy, aby kontrolować rozmiar rośliny i kierunek, w którym chcesz ją poprowadzić. Od wiosny do jesieni, co miesiąc dokarmiaj dwukrotnie rozcieńczonym zbilansowanym płynnym nawozem. Jeśli chcesz uzyskać nowe rośliny, umieść sadzonki łodygowe w wodzie, aby pobudzić korzenie lub odetnij i posadź łodygi z korzeniami powietrznymi, które już wrosły w ziemię. Gdy roślina przestanie mieścić się w doniczce przesadź ją tak, jak pokazano poniżej.

- **Stanowisko** Najlepiej rośnie w jasnym miejscu, ale z dala od bezpośredniego słońca. Obróć roślinę, aby pobudzić ją do równomiernego wzrostu lub prowadź roślinę przy ścianie.
- **Pielęgnacja** Wilgotną szmatką lub miękką gąbką ostrożnie zetrzyj kurz z liści. Wykorzystaj okazję do usunięcia ewentualnych wełnowców lub innych szkodników.
- **Wskazówki** Liście dla ludzi i zwierząt są toksyczne po spożyciu, dlatego trzymaj roślinę poza zasięgiem dzieci i zwierząt domowych.

Jak przesadzić

1 Przed wyjęciem z doniczki sprawdź, czy korzenie wychodzą przez otwory odpływowe. Jeśli nie, roślina nie wymaga przesadzania i może rosnąć w tym samym pojemniku jeszcze przez jakiś czas.

2 Napełnij nową doniczkę do połowy podłożem dla roślin domowych i dodaj nawozu o powolnym uwalnianiu składników. Nowa doniczka powinna być o 50% większa od dotychczasowej.

3 Rozplącz luźne korzenie, aby pobudzić je do wzrostu w nowym pojemniku. Usuń starą ziemię, która łatwo odchodzi od bryły korzeniowej.

4 Umieść roślinę pośrodku doniczki i wypełnij ją podłożem do wysokości tuż poniżej górnej krawędzi. Dobrze uciśnij i dokładnie podlej.

Gdzie kupić

ROŚLINY
- **www.hortology.com**
- **www.ikea.com**
- **www.thenunheadgardener.com**

Polskie sklepy z tą rośliną:
- **www.homejungle.club**
- **www.zagajnik.com.pl**
- **www.zieloniutko.pl**

AKCESORIA
Podobne doniczki znajdziesz w centrach ogrodniczych

eprasa.pl ae29a67199

eprasa.pl ae29a67199

eprasa.pl ae29a67199

eprasa.pl ae29a67199

Donice pełne obfitości

Uprawiaj smakołyki na wyciągnięcie ręki w pojemnikach, które wyglądają równie dobrze, jak smakują

TEKST HELEN RICHES **ZDJĘCIA** SARAH CUTTLE

Dzięki tym wskazówkom możesz mieć pyszności w doniczkach przy wejściu, na parapecie lub patio. Wystarczy zastosować kilka prostych kroków. W dzisiejszych czasach dużo mówi się o dbaniu o dobre samopoczucie i chociaż spożywanie większej ilości warzyw przynosi oczywiste korzyści odżywcze, oszacowanie zadowolenia z własnej uprawy może być trudniejsze.

Wszystkie te miniogródki warzywne zostały zaprojektowane tak, aby sprawiały przyjemność zarówno twoim oczom, jak i kubkom smakowym. Włączając do kompozycji kwiaty dla zapylaczy, których pozytywny wpływ obejmuje nie tylko twoje patio i stół w jadalni, twoje rośliny owocujące z pewnością zostaną zapylone.

Jeśli masz ograniczony budżet, kup niewielkie sadzonki lub uprawiaj rośliny z nasion. W przypadku, gdy wysiewasz nasiona bezpośrednio do doniczki, najpierw zajmij się sadzonkami. Później wysiej nasiona na głębokość około 0,5 cm i zachowaj między nimi 2 cm odstępy. Zbyt mocno zagęszczone siewki poprzerywaj. Świetnym pomysłem jest również użycie pojemników z recyklingu, o ile są duże i głębokie oraz mają otwory drenażowe.

Uwaga, pomarańcz!

Uprawa współrzędna to świetny sposób na powstrzymanie niechcianych owadów. Uważa się, że zapach cebuli odwróci uwagę połyśnicy marchwianki, a marchewki odstraszą śmietkę cebulankę! Pomarańczowe bratki pełnią potrójną rolę: wyglądają wspaniale, przyciągają pszczoły i mają jadalne płatki, którymi można posypać sałatki. Szczypior cebuli również można jeść, ale lepiej poczekaj, aż cebula urośnie, w przeciwnym razie możesz zahamować jej wzrost.

1. 1 x opakowanie nasion marchwi ‘Royal Chantenay 3’
2. 1 x opakowanie nasion cebuli ‘Long Red Florence’
3. 2 x sadzonki bratków ‘Matrix Orange’

eprasa.pl ae29a57199

Kosz piknikowy

Nie ma wątpliwości, że pomidory i bazylia dobrze sprawdzają się na talerzu. Są także świetnymi towarzyszami w uprawie doniczkowej. Wygląda na to, że ich wspólna uprawa wzmacnia smak pomidorów, a bazylia, podobnie jak aksamitka rozpierzchła, odstrasza niepożądane szkodniki. Ten wiszący, ażurowy kosz oszczędza miejsce na patio, pozwala zwisać krzaczkom pomidorów i wygląda tak apetycznie, jak letni piknik!

1. 2 x pomidor 'Maskotka'
2. 1 x pomidor 'Losetto'
3. 1 x sadzonka bazylii pospolitej (*Ocimum basilicum*) lub opakowanie nasion
4. 1 x sadzonka bazylii greckiej (*Ocimum minimum*) lub opakowanie nasion
5. 6 x sadzonek aksamitki 'Bonanza Yellow'

Sadzenie roślin w wiszącym koszu

1 Wyłóż wnętrze wiszącego kosza tkaniną, a następnie plastikową folią i wykonaj otwory drenażowe. Wypełnij kosz podłożem do roślin doniczkowych i wymieszają je z długo działającym nawozem.

2 Bazylię łatwo można wyhodować z nasion. Wysiej jej trochę teraz lub kup doniczkę (lub dwie) w centrum ogrodniczym lub supermarkecie, a następnie wysiej nasiona.

3 Umieść krzaczki pomidorów w taki sposób, aby mogły przewieszać się przez krawędź kosza. Kiedy zaczną kwitnąć, zasilaj je raz w tygodniu płynnym nawozem do pomidorów.

4 W pustych przestrzeniach między roślinami posadź sadzonki aksamitek, ale nie sadź ich zbyt gęsto. Podlej obficie, a następnie podlewaj regularnie, aby uniknąć przesuszenia.

Poczuj ciepło

Nawet wąski parapet może pomieścić kolorową i pełną obfitości skrzynkę. Posadzone tu szkarłatne kwiaty i lśniące papryczki chili będą wyglądać doskonale późnym latem. Na szczęście to trio to także dobrzy ogrodowi towarzysze. Uważa się, że zapach pelargonii odstrasza niechciane owady, a rzodkiewki poprawiają smak papryczek chili. Szybko rosnące rzodkiewki można zebrać, zanim pozostałe rośliny się rozrosną.

1. 1 x papryka chili 'Basket of Fire'
2. 1 x papryka chili 'Cajun Belle' (lub twoja ulubiona odmiana)
3. 2 x czerwona pelargonia rabatowa
4. 1 x opakowanie nasion rzodkiewki 'French Breakfast'

eprasa.pl ae29a67199

Oszałamiający fiolet

Masz ochotę na coś egzotycznego? Jeśli masz słoneczne, osłonięte patio, zrób taką niespotykaną i żywą kombinację, ociekającą błyszczącymi fioletowymi bakłażanami i przewieszającymi się, pełnymi nasion pomponami szarłatu. Szałwia o fioletowych kwiatach uzupełnia bogatą paletę barw, a jednocześnie wabi owady zapylające. Niewielkie ilości liści szarłatu można zbierać bez szkody dla roślin i jeść jak szpinak, a bogate w składniki odżywcze nasiona można dodawać do koktajli, zup i płatków śniadaniowych.

1. 1 x bakłażan 'Scorpio'
2. 1 x opakowanie nasion szarłatu zwisłego (*Amaranthus caudatus*) 'Red'
3. 2 x szałwia omszona (*Salvia nemorosa*) 'Caradonna'

Gdzie kupić

- www.brooksidenursery.co.uk
- www.dtbrownseeds.co.uk
- www.ingsseeds.com
- www.suttons.co.uk

ODWIEDŹ www.gardenersworld.com/veg-in-pots po więcej informacji na temat uprawy warzyw w donicach

eprasa.pl ae29a67199

BERBERIS ADMIRATION

BESTSELLER

ZWARTY

UNIKALNY KOLOR LIŚCIA

MROŹNOOD-PORNY

Oryginalny Berberys Admiration dostępny w dobrych centrach ogrodniczych.

Berberis Admiration jest odmianą zastrzeżoną na rynek europejski pod nazwą Berberis thunb. 'Admiration', chronioną patentem nr EU PBR 19536

eprasa.pl ae29a67199

Małgorzata Kalemba-Drożdż – dr biochemii, autorka kulinarnego bloga „Trochę Inna Cukiernia" i książek: *Jadalne kwiaty, Pyszne chwasty, Skarby ogrodu.* Laureatka AIG Prix Międzynarodowej Akademii Gastronomicznej.

Lilaki nie tylko dla poetów

Maj zakwita eksplozją bzów: liliowych, fioletowych i białych, które w słoneczne dni upajają słodkim, uwodzicielskim zapachem. Bzy opiewali i Osiecka, i Fogg, i Tuwim, i Stachura... Tylko botanicy kwaszą miny, bo na początku maja to nie bzy zawracają nam w głowach, tylko... lilaki. Roślina, którą potocznie nazywamy bzem, oficjalnie to lilak (*Syringa*) i należy do rodziny oliwkowatych.

I to właśnie kwiaty tego krzewu możemy w maju wykorzystywać w kuchni. A bez (czyli *Sambucus*) to krzew należący do rodziny piżmaczkowatych, jak na przykład bez czarny (czyli dziki bez), bez hebd czy bez koralowy.

Parafrazując Szekspira: to, co zwiemy bzem, pod inną nazwą równie by pachniało. Zatem wraz z poetą cieszmy się zapachem tych majowych piękności.

Ale czy wiesz, że nazwa koloru liliowego wcale nie pochodzi od lilii, tylko właśnie od lilaka?

Lody lilakowe niestety nie mają koloru liliowego, ale za to mają cudowny lilakowy aromat. Zwykle nie zostawiam kwiatów lilaka w daniach, bo według mnie w smaku są cierpko-gorzkie; mnie zależy wyłącznie na ich cudownym aromacie!

ZDJĘCIA: MAŁGORZATA KALEMBA DROŻDŻ, GREENART_PHOTOGRAPHY/DEPOSITPHOTOS

eprasa.pl ae29a67199

Lody lilakowe

SKŁADNIKI

- 2 szklanki kwiatów lilaka (oderwanych od gałązek)
- 2 szklanki śmietany kremówki
- 0,5 szklanki kefiru lub łyżka soku z cytryny
- pół szklanki cukru pudru

PRZEPIS

Kwiaty lilaka zalej śmietaną i wstaw do lodówki na 12 godzin. Następnie odcedź śmietanę, a kwiaty dobrze odciśnij lub odwiruj w wirówce do sałaty. Ubij lilakową śmietanę z cukrem, następnie zmieszaj delikatnie z kefirem lub sokiem z cytryny. Kefir nadaje tym lodom orzeźwiającą kwasotę, a jego zapach dobrze komponuje się z lilakami. Mieszankę przełóż do pojemnika i zamróź.

Karmelowa „czarna" herbata z lilaka

Tradycyjnie proces produkcji czarnej herbaty jest nazywany fermentacją herbacianą, choć właściwa nazwa to utlenianie enzymatyczne. Utlenianiu możemy poddać nie tylko liście herbaty, ale też części innych roślin.

PRZEPIS

Mocno pachnące kwiaty lilaka oberwij z gałązek, dokładnie zgnieć palcami – uwolni to enzymy odpowiedzialne za utlenianie. Umieść kwiaty w dużym słoiku i przykryj wilgotną ściereczką, żeby zachować dopływ tlenu, ale uniemożliwić wysychanie. Słoik ustaw na słonecznym parapecie albo odstaw do auta zaparkowanego w słońcu. Możesz też włożyć szczelnie zakręcony słoik do zmywarki ustawionej na standardowy program 50°C, ale wtedy pamiętaj, że właściwe utlenianie będzie zachodzić dopiero wtedy, kiedy otworzysz słoik.

Ważne jest ciepło, bo jeżeli będziemy trzymać wilgotne rośliny w chłodzie, to mogą zapleśnieć. Wygrzewanie może trwać od 2 do 12 godzin. Kiedy kwiaty zbrązowieją, trzeba je dokładnie wysuszyć. Później już można parzyć herbatę o głębokim karmelowym smaku. Jeżeli utlenianie nie zaszło całkowicie i kolor nie zmienił się z liliowego na brązowy, to smak herbaty z czasem jeszcze będzie dojrzewać „na sucho".

eprasa.pl ae29a67109

Rekha Mistry z zapałem uprawia warzywa. Nie boi się próbować egzotycznych odmian i eksperymentować z nimi w kuchni. W 2015 roku wystąpiła w BBC 2 w *The Big Allotment Challenge* [„Wielkie Wyzwanie Ogrodnicze" – red.]

Prosto z grządki

Nie mając czasu ani miejsca do stracenia, Rekha sieje, sadzi i zbiera pierwsze plony. Dzieli się też przepisem na pyszne babeczki.

Podekscytowanie to mało powiedziane. Serce bije mi jak szalone, gdy na zewnątrz jest coraz cieplej, a nasiona kiełkują dzień po dniu. Zapominam o długich, pandemicznych kolejkach w sklepach. Ziemniaki, moja główna uprawa, czekają spokojnie – w bezpiecznych odstępach, rzecz jasna – w inspekcie. Inne leżą na ziemi obok szopy. Nawet na ławce z palety nie ma dla mnie miejsca. Jest tu mnóstwo do zrobienia, ale wiem, że nagrodą będzie działka wypełniona świeżymi warzywami.

Teraz, gdy wiele roślin opuściło już szklarnię, mogę tam przenieść z domu bakłażany, chili, paprykę i pomidory [w Polsce po 15 maja – red.]. Rodzina odetchnie z ulgą! To idealny moment, aby zahartować je w szklarni, ale najpierw trzeba ustawić osłonę rozpraszającą światło. Za dwa tygodnie rośliny będą gotowe do przesadzenia do docelowych doniczek. Pora też okopać najwcześniejsze ziemniaki. Ta praca zawsze przypomina mi, że obfite letnie zbiory są coraz bliżej. Wreszcie, mimo intensywnego sadzenia, zaczynam przygotowywać się do coraz bliższego siewu na zbiór zimowy. Wiem, że brzmi to dziwnie, skoro jeszcze nie zaczęło się lato, ale każdy ogrodnik wie, że planuje się z wyprzedzeniem.

Zbierz teraz

Wieloletni jarmuż i kapusta galicyjska nieprzerwanie dostarczają świeżych liści, a cebula dymka w nowym sezonie nadaje charakteru sałatom na cięte listki zebranym z donic w szklarni. Aby nie zabrakło słodyczy, można już zbierać tegoroczny groch cukrowy. Młode liście i pędy wieloletnich ziół również da się zebrać i dodać do ziołowego masła. Za miesiąc warto będzie je rozmrozić i podać do młodych ziemniaków. Zacznij zbierać kapustę pak choi oraz sitowatą od zewnętrznych liści, aby mieć stale świeże warzywa do lekkich wiosennych posiłków.

Jest dopiero początek sezonu, lecz można już zbierać np. kolendrę

Marchew jest łatwa w uprawie i szybko rośnie. Siej regularnie małe partie i zbieraj ją przez całe lato

eprasa.pl ae29a67199

Smak miesiąca

Niezależnie od tego, czy uprawiam pod osłoną słodkie odmiany marchwi w pojemnikach, czy to moja główna uprawa w gruncie, która nieraz rośnie krzywa – smak świeżej, słodkiej marchewki jest znacznie lepszy niż tych, kupowanych w sklepie. Oczywiście świeżo zebrane marchewki świetnie sprawdzają się w zupach, jako dodatek do dania głównego, a nawet jako kiszonka, ale można je również zjeść w deserze. Oto przepis na pyszne marchewkowe babeczki.

Babeczki z marchewką i chai masala

NA 24 BABECZKI

SKŁADNIKI

- 80 ml oleju roślinnego
- 120 g jasnego cukru trzcinowego
- 2 jajka
- 140 g obranej i startej marchwi
- 1 łyżeczka przyprawy chai masala
- 175 g mąki samorosnącej
- 1 łyżeczka sody oczyszczonej
- 250 g masła
- 500 g cukru pudru
- ½ łyżeczki startego cynamonu
- barwnik do żywności pomarańczowy i zielony (opcjonalnie)

PRZYGOTOWANIE

1 Umieść 24 foremki do babeczek na tacach i odstaw. Rozgrzej piekarnik do 180°C z termoobiegiem

2 W misce, drewnianą łyżką, wymieszaj olej, cukier i jajka. Następnie dodaj marchewkę i chai masala.

3 Przesiej mąkę i sodę oczyszczoną do miski i mieszaj, aż masa będzie gładka.

4 Napełnij foremki do babeczek ciastem i piecz je w piekarniku przez 30-40 minut. Wykałaczka po nakłuciu babeczki powinna pozostać czysta. Odstaw do schłodzenia.

5 Zrób kremową polewę, ubijając masło, cukier puder i cynamon, aż uzyskasz gładką konsystencję Aby uzyskać kolorowy lukier, podziel krem na dwie porcje i wmieszaj z kilkoma kroplami barwnika spożywczego.

6 Używając rękawa cukierniczego, wyciśnij lukier na wystudzone babeczki. Włóż ozdobione wypieki do lodówki, aby krem się zestalił. Można je tam przechowywać przez około siedem dni.

ZDJĘCIA: PAUL DEBOIS; REKHA MISTRY

Prace na działce

W tym miesiącu działamy pełną parą! Usuń agrowłókninę, zabezpieczającą do tej pory ziemię przed zamarznięciem i posadź bulwy ziemniaków na grządce. Tyczki do fasoli ustawione w wigwam służą do wiązania fasoli pnącej. Dbaj o grządki z czosnkiem i usuwaj łodygi z pąkami kwiatowymi. Stanowią pyszną bazę do pesto. Zimowy bób powinien już się skończyć. Zlikwiduj grządkę i przygotuj ją pod siew kukurydzy. Przywiąż pomidory do palików i usuwaj pędy boczne, aby zachęcić do tworzenia się kwiatostanów na wyższych częściach rośliny.

Użyj sznurka do podwiązania pomidorów, pozostawiając trochę miejsca na zgrubienie łodyg

ZDJĘCIA: PAUL DEBOIS; GETTY/GEORGE733

3 gatunki do wysiania

Dynia 'Sweet Dumpling'

Te małe, prążkowane ozdobne owoce, które zmieniają kolor z zielonego na pomarańczowy, lubię faszerować lub gotować w całości.

Uprawa:

Wysiej w pomieszczeniu, po jednym nasieniu na każdą dziewięciocentymetrową doniczkę z ziemią uniwersalną. Nasiona powinny leżeć poziomo. Rośliny wysadzaj do ziemi nawiezionej obornikiem, po zahartowaniu sadzonek mających 4-6 liści.

Koper 'Bouquet'

Ta niewielka roślina ma aromatyczne, jadalne, postrzępione liście i wytwarza baldachy jasnych kwiatów przyciągających pszczoły, bzygi i inne pożyteczne owady.

Uprawa:

Koper najlepiej siać na docelowe stanowisko – nie toleruje przesadzania. Podlej grządkę i zrób otwory o głębokości 1 cm. Wysiej nasiona i lekko przykryj je ziemią. Przepikuj siewki zachowując odstępy 5 cm. Przykryj ziemię ściółką i dobrze nawadniaj, aby liście się rozrastały. Upewnij się, że ziemia jest stale wilgotna. Susza zachęci rośliny do szybszego kwitnienia.

Kalafior 'All the Year Round'

To imponująca i niezawodna odmiana, z dużymi, zwartymi, białymi główkami, które otoczone są ciemnozielonymi liśćmi.

Uprawa:

Siej nasiona do ziemi na odchwaszczonej rabacie. Wykonaj rowek o głębokości 2 cm i umieść w nim sadzonki co 10 cm od siebie. Z rozsady wysadź, gdy rośliny wytworzą 4-6 liści właściwych. Chroń rośliny przed szkodnikami, takimi jak ptaki, bielinki kapustniki czy ślimaki.

eprasa.pl ae29a67199

najlepsze pomidory z własnej działki

CZĘŚĆ TRZECIA Obfite zbiory

Dzięki kilku prostym krokom zbiory twoich pomidorów będą tak obfite, jak nigdy przedtem

ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE

Jaki jest najlepszy sposób na jak największe zbiory pomidorów? **Lucy Chamberlain** przedstawia wyniki testów własnej uprawy

Nie ma nic lepszego od zbioru wspaniale dojrzałych, domowych pomidorów z własnego ogrodu. Pałaszowanie niezliczonych, rozgrzanych słońcem pomidorków koktajlowych przynosi ogromną radość – podobnie jak półmiski wypełnione plastrami soczystych pomidorów befsztykowych. Skrop je oliwą, dodaj kilka listków bazylii i przyprawy, a otrzymasz raj na talerzu.

Ale jak zapewnić sobie ciągłe i obfite zbiory? Poznaj wyniki naszych testów, przeprowadzonych w celu znalezienia sposobu na uzyskanie jak największego plonu pomidorów. Omawiamy wszystko: od wyboru odpowiedniej odmiany do właściwego prowadzenia roślin i odpowiedniej pielęgnacji. Rok 2022 może przynieść ci największe zbiory pomidorów!

Dają największe zbiory

Jeśli jeszcze nie wysiałeś nasion, nie panikuj – wciąż masz czas, żeby zaopatrzyć się w rozsadę lub w większe sadzonki doniczkowe. Teraz można jeszcze wysiać szybko plonujące, odporne na zarazę karłowe odmiany. Zebraliśmy dla ciebie najlepiej plonujące, najpopularniejsze odmiany pomidorów. Podsumowaliśmy wyniki naszych testów, aby znaleźć najlepsze pomidory koktajlowe, befsztykowe, kanapkowe i do wiszących koszy:

Wysokorosnące koktajlowe

'Sungold' 3,2 kg z krzaczka (189 owoców)

'Black Cherry' 2,7 kg z krzaczka (117 owoców)

'Sweet Aperitif' 2,6 kg z krzaczka (365 owoców)

Wysokorosnące befsztykowe

'Pineapple' 7,8 kg z krzaczka (25 owoców)

'Costoluto Genovese' 5,2 kg z krzaczka (45 owoców)

'Tomande' 3,8 kg z krzaczka (32 owoców)

Kanapkowe

'Akron' 3,9 kg z krzaczka (46 owoców)

Karłowe

'Losetto' 1,4 kg z krzaczka (254 owoców)

ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE; PAUL DEBOIS; JASON INGRAM

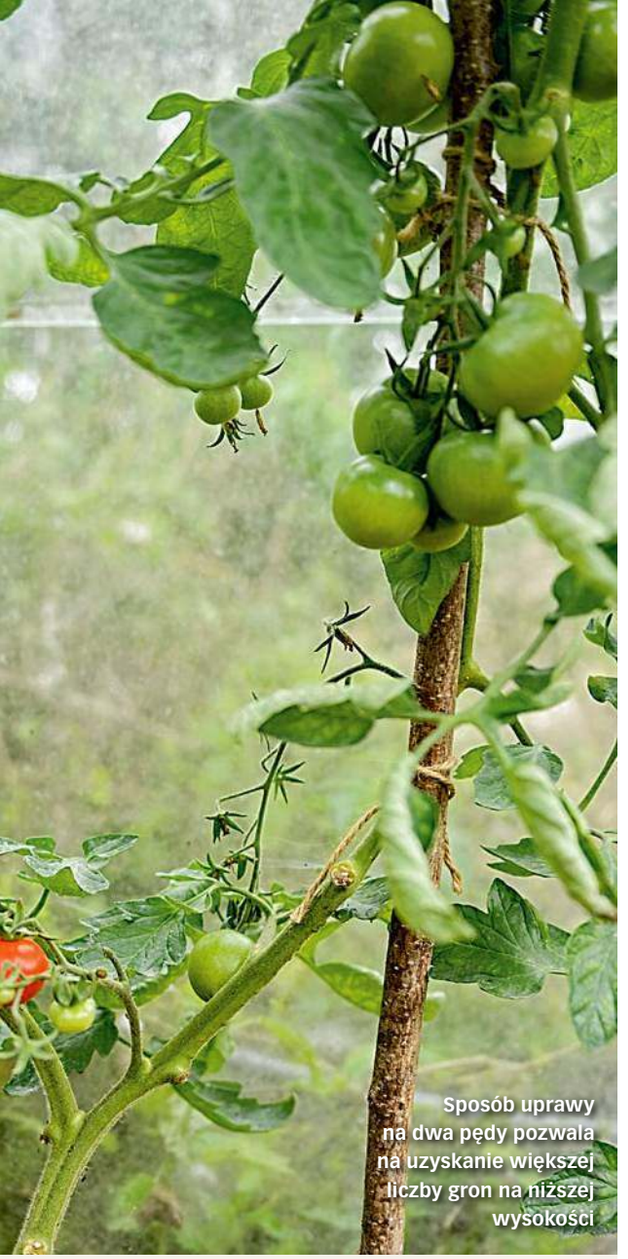
Zwiększ zbiory z małych przestrzeni

Ponieważ dla wielu ogrodników każdy skrawek ziemi jest na wagę złota, najlepiej wybrać takie rośliny, które rodzą jak najwięcej owoców. Prowadzenie odmian wysokorosnących na dwa pędy, zamiast jednego, może przynieść dwa razy więcej owoców z jednej rośliny. Uprawa krzaczków z dwoma pędami na własnych korzeniach może dać mniejsze owoce, ale od czego mamy szczepione rośliny.

Dostępne w sprzedaży szczepione pomidory są wyposażone w niezwykle silne systemy korzeniowe, a to przenosi się dalej na roślinę i późniejsze plony. Szczepione rośliny są idealne do prowadzenia na dwa, trzy, a nawet na cztery pędy.

Przetestowaliśmy również taki sposób uprawy pomidorów, w którym jeden krzaczek miał aż osiem pędów rozpiętych jak wachlarz na słonecznej ścianie. Wszystkie pędy wyrastały z jednej, nieszczepionej rośliny odmiany 'Sweet Aperitif'. Możesz usunąć pędy boczne (wilki) lub, jeśli masz miejsce, zapewnić im podporę. Jest to idealna metoda uprawy dla pomidorów koktajlowych (rozmiar owoców zmniejsza się

eprasa.pl ae29a67199

Sposób uprawy na dwa pędy pozwala na uzyskanie większej liczby gron na niższej wysokości

o około 35%, co oznacza, że nie jest odpowiednia dla odmian kanapkowych ani befsztykowych). Wynik doświadczenia był zadowalający, a potencjał plonowania fenomenalny! Dojrzewanie owoców jest opóźnione o około 4 tygodnie, ze względu na częste uszczykiwanie i podwiązywanie, konieczne dla uzyskania kształtu wachlarza, ale gdy owoce zaczną się już wybarwiać, spodziewaj się ogromnych zbiorów – w pełni lata zbieraliśmy ponad 140 owoców co trzy-cztery dni. Z podsumowania naszych testów wynika, że pomidory koktajlowe 'Sweet Aperitif', 'Red Cherry', 'Strillo', 'Black Cherry' i 'Consuelo' mają tak dużo wigoru i potencjału w wydawaniu bocznych pędów, że można z nich formować wachlarze. Szczepione rośliny bez wątpienia jeszcze bardziej zwiększyłyby plony.

Ogrodnicy, którzy nie mają miejsca na wysokorosnące pomidory, mogą nadal uzyskać dobre plony, uprawiając karłowe odmiany tarasowe, z których wiele odmian osiąga tylko 50 cm wysokości i szerokości. Uprawialiśmy 'Maskotkę', 'Losetto' i 'Romello' – po jednej roślinie na donicę o średnicy 25 cm (sprawdzą się też duże wiszące kosze). Chociaż rośliny zaschły późnym latem, najlepiej wypadła odmiana 'Losetto' – jeden krzaczek zawiązał 254 owoce (1,4 kg).

Droga do sukcesu

Nawożenie i nawadnianie

W czasie naszych doświadczeń rośliny były obficie podlewane (w środku lata często nawadnialiśmy je codziennie). Węże nawadniające zakopano u podstawy ścian budynków na głębokości 4 cm, aby lekka, piaszczysta ziemia była stale wilgotna. Rośliny nawożono płynnym nawozem do pomidorów o wysokiej zawartości potasu od końca kwietnia do końca października. W miarę dojrzewania owoców częstotliwość nawożenia została zwiększona z raz na dwa tygodnie do raz na tydzień.

Zaraza ziemniaka

Tę niszczycielską chorobę wywołuje patogen *Phytophthora infestans*. Posadź odmianę odporną na zarazę ('Consuelo' i 'Mountain Magic' dobrze radziły sobie w naszych testach). Mokre liście ułatwiają rozprzestrzenianie się choroby, więc unikaj lania wody z góry na krzaczki rosnących w gruncie w czasie, kiedy najbardziej zaraża (wejdź na www.blightwatch.co.uk). Mniej podatne są pomidory w szklarniach – przenieś krzaczki rosnące pod chmurką w doniczkach do szklarni w czasie deszczowej pogody. Zerwij i zniszcz lekko porażone liście, jeśli pojawi się zaraza, a jeśli cała roślina ulegnie zakażeniu, wyrzuć ją w całości (nie kompostuj).

Sucha zgnilizna wierzchołkowa

To uciążliwe zaburzenie fizjologiczne spowodowane jest nieodpowiednimi warunkami wzrostu. Początkowo wierzchołki młodych owoców odbarwiają się i spłaszczają, aż w końcu stają się czarne. Choroba ta często występuje na początku sezonu na roślinach uprawianych pod szkłem. Wówczas jeszcze słabo rozwinięty system korzeniowy rośliny nie jest w stanie wykarmić szybko rozwijających się owoców. Nieregularne podlewanie, zbyt wysokie temperatury i nadmierne stosowanie nawozów z wysoką zawartością potasu może tylko zaostrzyć problem. Jeśli zlikwidujesz te czynniki, rośliny wrócą do zdrowia, kiedy tylko ich system korzeniowy bardziej się rozrośnie. Bardziej wrażliwe są odmiany o większych owocach (w naszym badaniu tylko 'Roma VF' i 'Ferline' wykazywały pewne oznaki suchej zgnilizny).

Pękanie skórki

Ten nieestetyczny problem może powodować wtórne gnicie owoców w czasie deszczowej pogody. Częściej występuje na bardzo dojrzałych owocach, więc rozważ zebranie owoców z wrażliwych odmian nieco wcześniej i ułożenie ich w słonecznym, suchym miejscu, aby mogły całkowicie dojrzeć. Pękanie wystąpiło u odmian 'Sungold' i 'Tigerella', nieco mniej u 'Red Cherry', 'Black Cherry', 'Gardener's Delight' i 'Strillo'. Podobno odmiana 'Honeycomb' jest mniej wrażliwa na pękanie od 'Sungold' i nasze testy rzeczywiście to potwierdziły (chociaż nie jest całkowicie odporna).

OBEJRZYJ nagrania z których dowiesz się więcej o uprawie pomidorów i innych warzyw na **www.gardenersworld.com/fruit-veg**

eprasa.pl ae29a67199

NOWOCZESNOŚĆ W HISTORYCZNEJ OPRAWIE

Architekt George Clarke pomaga odrestaurować stare domy. Proponuje wygodne rozwiązania na miarę XXI wieku, z jednoczesnym poszanowaniem wartości historycznej każdego z budynków.

George Clark: stary nowy dom (sezon 2)

Poniedziałki 22:00, od 2 maja

BBC lifestyle

bbc.com/bbclifestyle

eprasa.pl ae29a67199

PO PIERWSZE: ZAPYLACZE

Jak bardzo **przyjazny dla zapylaczy** jest twój ogród?

Wypełnij nasz quiz, aby się dowiedzieć

Adrian Thomas, członek naszego panelu ekspertów ds. zapylaczy, opracował ten quiz, abyś mógł dowiedzieć się, czy jesteś przyjacielem owadów zapylających

“Nie ma znaczenia, jak dużo masz miejsca. Liczy się każdy najmniejszy skrawek – chodzi o skumulowanie efektu pracy każdego z nas. To czyni różnicę.”

Ogrody są świetne dla ludzi, co potwierdził choćby lockdown. Coraz częściej jednak docenia się, że mogą one jednocześnie stanowić wspaniały dom dla dzikich stworzeń. Dzięki odrobinie zaangażowania i nauki, twój świat może tętnić życiem, co jest tym ważniejsze, że przyroda boryka się z kryzysem.

Nie ma znaczenia, jak dużo masz miejsca. Liczy się każdy najmniejszy skrawek – chodzi o skumulowanie efektu pracy każdego z nas. To czyni różnicę. Im więcej ogniw w łańcuchu, tym staje się on silniejszy. Poprawianie warunków dla dzikich zwierząt na swoim terenie obejmuje pomoc owadom zapylającym. Twój ogród może być dla nich przystankiem pełnym pyłku i nektaru, a także miejsc gniazdowania i odpoczynku.

Rozwiąż test, dzięki któremu sprawdzisz, na ile przyjazny dla zapylaczy jest twój ogród. Może zdobędziesz najwyższe noty i poczujesz uzasadnioną dumę, a może test zainspiruje cię do poprawy warunków. Nie martw się, jeśli test wykaże, że jesteś na początku drogi. Wszyscy dopiero się uczymy, a poszerzanie wiedzy jest satysfakcjonujące, niezależnie od stopnia zaawansowania.

ZDJĘCIA: JASON INGRAM

eprasa.pl ae29a67199

1 LICZBA KWIATÓW: Ile kwitnących roślin (w tym krzewów i drzew) uprawiasz?

a *20 lub więcej* ☐
b *10-20* ☐
c *Do 9* ☐

2 TWARDO CZY MIĘKKO? Ile miejsca w ogrodzie zajmuje utwardzona nawierzchnia (np. taras, podjazd, sztuczna trawa)?

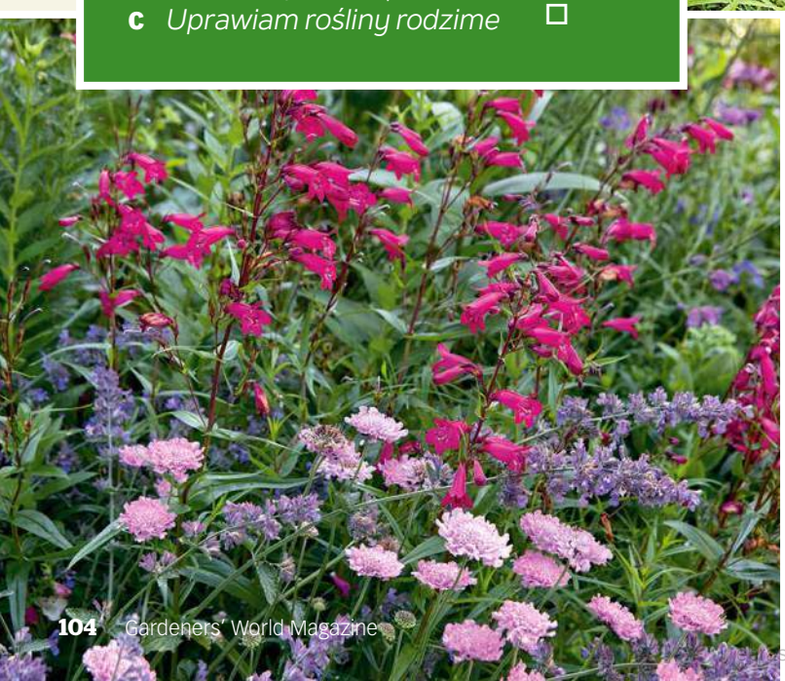
a *Prawie wcale* ☐
b *Mniej niż 1/4* ☐
c *Więcej niż 1/4* ☐

3 ROZMIESZCZENIE ROŚLIN: Gdzie i jak sadzisz kwiaty?

a *Rozrzucone to tu, to tam* ☐
b *Trójkami i piątkami* ☐
c *W pasach i blokach* ☐

4 WYBÓR KWIATÓW: Jakie kwiaty uprawiasz? Zaznacz wszystkie pasujące odpowiedzi.

a *Uprawiam kwiaty różnych kształtów – dzwonkowate, lejkowate, o płaskich koszyczkach...* ☐
b *Uprawiam kwiaty pojedyncze, a nie pełne (te z wieloma okółkami płatków)* ☐
c *Uprawiam rośliny rodzime* ☐

Miejsce, w którym można obserwować owady, jest potrzebne każdemu obrońcy zapylaczy

Kwiaty posadzone w grupach wysyłają silny sygnał do owadów

Płaskie kwiaty to tylko jeden z kształtów, które lubią zapylacze

Ścieżki są zwykle utwardzone, a trawniki i rabaty nie

Nisko przycięty trawnik nie wyżywi tylu owadów, co niekoszony

5 SUPERTRAWY: Jeśli masz trawnik, jak go pielęgnujesz?

- **a** *Koszę regularnie* ☐
- **b** *Części nie koszę przez kilka tygodni każdego lata* ☐
- **c** *Części nie koszę przez całe lato* ☐

6 W SEZONIE: O jakiej porze roku kwitną u ciebie kwiaty?

- **a** *Każdego dnia w roku* ☐
- **b** *Przez większość roku* ☐
- **c** *Tylko w niektórych okresach* ☐

7 POZA RABATĄ: Jakie inne miejsca oddajesz przyrodzie? Zaznacz wszystkie pasujące odpowiedzi.

- **a** *Oczko wodne* ☐
- **b** *Hotel dla pszczół* ☐
- **c** *Stos drewna* ☐

8 KWESTIA CHEMIKALIÓW: Ile pestycydów używasz?

- **a** *Na każdy zauważony problem* ☐
- **b** *Tak rzadko, jak to możliwe* ☐
- **c** *Nigdy* ☐

9 WYKORZYSTYWANIE TORFU: Czy używasz podłoża na bazie torfu?

- **a** *Zwykle tak* ☐
- **b** *Nie wiem* ☐
- **c** *Nie* ☐

10 OBSERWACJA EFEKTÓW: Jak często oglądasz zapylacze odwiedzające twoje kwiaty?

- **a** *Nigdy* ☐
- **b** *Sporadycznie* ☐
- **c** *Często* ☐

ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE; TIM SANDALL; JOE WAINWRIGHT

epra5a.pl ae29a67199

Odpowiedzi

1 Moc kwiatów: kwiaty są najważniejsze w ogrodzie przyjaznym zapylaczom – im ich więcej, tym lepiej
Wyniki (a) 5 (b) 3 (c) 1

2 Nie bądź twardzielem: powierzchnie utwardzone to pustynia, mają niewiele do zaoferowania owadom
Wyniki (a) 0 (b) 3 (c) 5

3 Posadź kwiaty w blokach: zapylacze lubią duże kępy ulubionych roślin, a nie pojedyncze, rozrzucone sztuki
Wyniki (a) 1 (b) 2 (c) 3

4 Wybór kwiatów ma znaczenie!
■ Owady mają aparaty gębowe o różnych kształtach – potrzebują różnych kwiatów.
■ Odmiany z pełnym okwiatem często dają mniej nektaru i pyłku.
■ Wiele owadów woli rośliny pochodzące z Wysp Brytyjskich [w Polsce wybieraj nasze rodzime gatunki – red.].
Wyniki (a) 3 (b) 3 (c) 3

5 Daj kosiarce wolne: tylko wtedy będą miały szansę zakwitnąć kwiaty na trawniku.
Wyniki (a) 0 (b) 3 (c) 4

6 Poczęstunek bez limitu: zapylacze są aktywne w każdym miesiącu, więc miej coś dla nich przez cały rok
Wyniki (a) 3 (b) 2 (c) 1

7 Zaspokój wszystkie potrzeby: zapylacze muszą gdzieś się rozmnażać i schronić
Wyniki (a) 3 (b) 3 (c) 3

8 Zawieszenie broni: środki owadobójcze tępią wszystkie owady! Niech ogród odzyska naturalną równowagę.
Wyniki (a) 0 (b) 2 (c) 5

9 Embargo na torf: wydobywa się go z bagien, ostoi rzadkich gatunków – zabijamy owady gdzie indziej. Ziemia bez napisu „Bez torfu" zapewne go zawiera.
Wyniki (a) 0 (b) 0 (c) 5

10 Patrz! Obserwacja to najlepszy sposób na kontakt z naturą.
Wyniki (a) 0 (b) 2 (c) 4

Jak ci poszło?

Podlicz wyniki, aby sprawdzić, czy masz ogród przyjazny zapylaczom

31-50 Dla owadów bez wad Radzisz sobie świetnie. Może zainteresują cię nasze wskazówki na najbliższe miesiące?

21-30 Pracowity jak pszczoła Jesteś na dobrej drodze, aby stworzyć niebo dla zapylaczy, ale możesz jeszcze poprawić wynik

10-20 Przyszły przyjaciel pszczół Jest trochę do poprawy. Spróbuj zwiększyć liczbę i czas kwitnienia kwiatów

Poniżej 10 Początkujący fan pszczół Istnieje wiele prostych działań dla zapylaczy. Może zaczniesz od dzikich kwiatów?

Podejmij zobowiązania dla zapylaczy

Dołącz do kampanii Po pierwsze: zapylacze – **Emma Crawforth** wyjaśnia jak to zrobić

Nasza kampania przybiera na sile. W wiosennych i letnich numerach koncentrujemy się na pomocy owadom zapylającym. Członkowie redakcji też podejmują wyzwanie. Wszyscy lubimy quizy. Tym razem treść zobowiązania pochodzi od członków panelu: botanika Trevora Dinesa i twórcy quizu Adriana Thomasa. Zobacz też inne na *www.gardenersworld.com/pollinator-pledge*

DOŁĄCZ DO NASZYCH ZOBOWIĄZAŃ

1 Zaplanuj „maj bez kosiarki"
Zostaw w maju nieskoszoną część lub całość trawnika. Niech zakwitną kwiaty. Weź udział w ankiecie obywatelskiej Every Flower Counts („Każdy kwiat się liczy"). Dowiesz się, ile pszczół może wykarmić twój trawnik. Im więcej nieskoszonych kwiatów, tym więcej sytych zapylaczy!
Trevor Dines, botanik, Plantlife

2 Dodaj kępy kwiatów przyjaznych dla zapylaczy
Zamierzam uprawiać kolejne 10 rodzajów kwiatów przyjaznych zapylaczom. Posieję je w dużych grupach, aby poszerzyć menu.
Adrian Thomas, kierownik projektu, RSPB

DWA PROSTE KROKI, ABY POMÓC ZAPYLACZOM
1 Zadeklaruj, jak w tym roku pomożesz zapylaczom: **www.gardenersworld.com/pollinator-pledge**
2 Dowiedz się więcej na **www.gardenersworld.com/pollinator-plants** i szukaj wpisów w mediach społecznościowych z tagiem **#PutPollinatorsFirst**

ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE; GETTY/ARISTOTOO, HAN3617, TSEKHMISTER, VENAKR

eprasa.pl ae29a67199

bioExpert

NATURALNIE • BEZPIECZNIE

CIESZ SIĘ PIĘKNYM OCZKIEM WODNYM

- ✓ ogranicza wzrost populacji glonów
- ✓ oczyszcza dno z mułu i osadów
- ✓ zwiększa przejrzystość wody
- ✓ 0% chemii - bezpieczny dla ryb

Z KODEM GARDEN
DO KOŃCA KWIETNIA
10% TANIEJ

POZNAJ POZOSTAŁE PRODUKTY BIOEXPERT

sklep.bioexpert.pl | (22) 654-05-75

eprasa.pl ae29a67199

Poznaj dzikie **zwierzęta**

Pąki eksplodują, a pszczoły brzęczą! W końcu, po miesiącach zimna, wiatru, deszczu i śniegu, na horyzoncie widać lato. Sikory (modre i bogatki), a także wróble, rudziki oraz kosy prawdopodobnie już wysiadują jaja.

Wiosenne kwiaty, takie jak krokusy, pierwiosnki czy szafirki armeńskie dostarczają niezbędnego pyłku i nektaru królowym pszczół, podczas gdy pierwsze pokrzywy pokazują się w czasie idealnym do składania jaj przez motyle: rusałkę pawik i rusałkę pokrzywnik. Zwracaj uwagę na pojawiające się pierwsze biedronki – powstrzymaj pokusę usuwania skupisk mszyc z roślin, ponieważ stanowią one pożywienie dla zwierząt znajdujących się wyżej w łańcuchu pokarmowym.

TEKST KATE BRADBURY

Możesz spotkać...

Ropuchę szarą (*Bufo bufo*)

Ropuchy szare są, niestety, mniej powszechne niż żaby trawne, a ich populacja spadła o 68 procent w przeciągu ostatnich 30 lat. Mimo, że są podobne do żab trawnych, mają kilka cech charakterystycznych: suchą, pokrytą brodawkami skórę w przeciwieństwie do zielonej i wilgotnej skóry żab. Ropuchy mają bursztynowe oczy, podczas gdy żaby mają oczy zielone z czarną łatką; w końcu, ropuchy pełzają, a żaby skaczą.

Ich zachowanie także się różni. Ropuchy pozostają wierne tradycyjnym terenom lęgowym bardziej niż żaby, co oznacza, że mniej prawdopodobne jest, iż przyciągniesz je do nowego stawu (ale nie pozwól, aby powstrzymało cię to przed próbami!). Ropuchy preferują większe, głębsze stawy. Wiosną ropuchy masowo powracają do lęgowisk. Podobnie jak u żab, męskie osobniki chwytają się samic i zapładniają skrzek z zewnątrz. Ropuchy składają skrzek w formie wstęgi.

Podobnie jak dorosłe ropuchy, kijanki ropuch są lekko trujące, więc drapieżniki ich nie zjadają. Daje im to przewagę nad żabami i larwami traszek.

Traszki przygotowują się do rozmnażania

Wypatruj też...

- Pszczół murarek ogrodowych – samice składają jaja w wydrążonych łodygach, a następnie zaklejają je zaprawą. Jeśli posiadasz hotel dla pszczół, możesz zaobserwować je latające w tę i z powrotem z zaprawą lub pyłkiem.
- Królowych os – wybudzone z hibernacji odwiedzają kwiaty w poszukiwaniu nektaru, zanim rozpoczną budowę „papierowego" gniazda z kawałków drewna zeskrobanego z drzew, płotów i ławek.
- Traszek w twoim oczku wodnym – rozmnażają się później niż żaby i ropuchy, ale będą zajęte zjadaniem żabich kijanek, aby osiągnąć szczytową formę do rozrodu.

ZDJĘCIA: PAUL DEBOIS; GETTY/SANDRA STANDBRIDGE; AQUALIFE333/DEPOSITPHOTOS

eprasa.pl ae29a67199

“Ropuchy szare są, niestety, mniej powszechne niż żaby trawne, a ich populacja spadła o 68 procent w przeciągu ostatnich 30 lat.”

eprasa.pl ae29a67199

© prasa.pl ae29ad7199

Szczególnie polecamy!

Supertunia VISTA

Plantpol® ZABORZE

Nowa generacja petunii kaskadowych!

Niezwykle ciekawa grupa petunii kaskadowych o silnym wzroście i bardzo dużej odporności na niekorzystne warunki atmosferyczne. Rośliny te wyróżniają się też bardziej obfitym kwitnieniem przez cały sezon w porównaniu z innymi petuniami kaskadowymi.

Intensywne, wczesne kwitnienie w połączeniu z dużą siłą wzrostu sprawia, że są one doskonałymi roślinami mogącymi zastąpić inne petunie.

Wyglądają atrakcyjnie w skrzynkach balkonowych i wiszących koszach, a ich piękne kwiaty o ciekawych barwach ozdabiają balkon, taras czy ogród prze całe lato.

Jak żadne inne petunie rosną bardzo dobrze na rabatach tworząc kwietny dywan.

Jak wszystkie petunie kaskadowe odmiany Vista są roślinami bardzo

żarłocznymi i wymagają regularnego podlewania i nawożenia – producent Visty poleca nawóz Planton S. Tak pielęgnowane odwdzięczą się pięknym, nieprzerwanym kwitnieniem przez całe lato.

pamiętaj o nawożeniu roślin

PLANTON®

sprawdzone nawozy

Więcej o roślinach i nawozach Planton:
www.poradnikogrodnika.pl
www.facebook.com/Plantpol

mała cebulka wielki efekt

Od eleganckich dalii, przez ekstrawaganckie kanny, po elektryzujące cynobrówki – letnie kwiaty cebulowe zachwycają różnorodnością kształtów i kolorów. Łukasz Skop przedstawia sprawdzone sposoby sadzenia siedmiu gatunków, które dodadzą latu rumieńców.

Jeśli poszukujesz efektownych kwiatów, które wywołają zachwyt i okrzyki radości, postaw na letnie rośliny cebulowe. Do tej grupy zaliczamy gatunki wytwarzające nie tylko cebule, ale również kłącza i bulwy, które nie są odporne na mróz. Dlatego w przeciwieństwie do wiosennych kwiatów cebulowych, sadzonych jesienią poprzedniego roku, te rośliny sadzi się wiosną dla uzyskania kwiatów jeszcze w tym samym sezonie.

Dla szybkiego rozpoczęcia wzrostu cebule, kłącza lub bulwy mocz w letniej wodzie przez całą noc. Następnego dnia wysadź do ziemi pamiętając, że większość z tych roślin jest niezwykle żarłoczna. Olbrzymie kwiaty i długie kwitnienie mają swoją cenę! Dodaj dużą ilość bogatej w składniki pokarmowe materii organicznej (np. dobrze rozłożonego obornika) pod każdą roślinę, a będziesz mieć pewność, że nie zabraknie im energii do wytwarzania zachwycających kwiatów.

Begonie bulwiaste

Przechodzą zdumiewającą transformację: z wklęsło-wypukłych, włochatych bulw wyrastają mięsiste łodygi obładowane ciężkimi, ale urodziwymi kwiatami. Jeśli istnieją kwiaty, które reprezentują przemianę z brzydkiego kaczątka w pięknego łabędzia, to są nimi właśnie begonie bulwiaste (*Begonia* x *tuberhybrida*). Bulwę należy umieścić w ziemi wklęsłą stroną do góry, a wypukłą do dołu – na głębokości około 5 cm pod ziemią. Można je posadzić na przodzie rabat, ale zdecydowanie lepiej prezentują się pojedynczo w donicach, a odmiany o zwisających kwiatach w wiszących koszach. Najlepiej trzymać je w półcieniu; intensywne słońce może powodować oparzenia liści, a nawet płatków. Na wierzchołku pędu pierwsze rozkwitają kwiaty męskie (często bardziej okazałe), a następnie kwiaty żeńskie – tej samej wielkości, ale z mniejszą liczbą płatków.

Cynobrówki

Tworzą gęste kępy trawiastych, szablowatych liści, z których od połowy lata aż do późnej jesieni wyrastają łukowato wygięte łodygi z kwiatami we wszystkich barwach ognia – od złocistych żółci przez jaskrawe pomarańcze, po głębokie czerwienie. Znane są także jako montbrecje lub krokosmie ogrodowe (*Montbretia crocosmiflora*, syn. *Crocosmia* x *crocosmiflora*). Ich organem spichrzowym ukrytym pod ziemią są bulwocebule. Najwięcej kwiatów dadzą te o średnicy powyżej 3-4 cm. Rozrastają się przez podziemne rozłogi, na końcu których formują się nowe bulwocebule, dlatego uważaj podczas kopania lub sadzenia innych roślin w pobliżu cynobrówek, aby ich nie zniszczyć. Doskonale nadają się na kwiaty cięte i długo utrzymują urodę w wazonie, a na rabatach podkreślą urodę wielkokwiatowych dalii i paciorecznikow.

Dalie

Dłoniaste kłącza dalii (*Dahlia*) składają się z kilku-kilkunastu bulw, z których każda może dać nową roślinę. Obudzą się nawet wówczas, kiedy są już trochę przesuszone, ale zajmie im to wtedy nawet kilka tygodni, dlatego lepiej posadzić jędrne i twarde bulwy. Do gruntu dalie mogą trafić już na początku maja. Kłącza nie powinny być zakopane zbyt głęboko. Najlepiej przykryć je z wierzchu 2-5 cm ziemi. Wysokie odmiany mogą być łamliwe, a wbijanie palika przy wyrośniętych roślinach niesie ryzyko uszkodzenia korzeni, dlatego zapewnij im podporę już w czasie sadzenia. Dobrze sprawdzi się wysoka obręcz ze sztywnego drutu, przez środek której przerosną bujne pędy. Kiedy łodygi osiągną 10-15 cm wysokości, każdej roślinie zostaw tylko kilka najsilniejszych, a resztę usuń. Dzięki temu uzyskasz naprawdę dorodne kwiaty.

ZDJĘCIA: ŁUKASZ SKOP, IBULB

eprasa.pl ae29a67199

Kanny

To prawdziwe giganty, ogromne głodomory i niestrudzone producentki kwiatów. Zdobią nie tylko kwiatostanami, ale też okazałymi liśćmi podobnymi do bananowców, dzięki czemu do każdego ogrodu dodadzą szczyptę tropikalnej atmosfery. Wyrastają z bulwiastych kłączy przypominających wielkie paciorki – stąd ich inna nazwa, paciorecznik. Podczas sadzenia kłącza należy ułożyć na płasko, z dziubkiem wieńczącym każdy paciorek skierowanym ku górze. To właśnie z każdego takiego dziubka wyrośnie rozeta liści z kwiatostanem. Kanny (*Canna*) najlepiej rosną w pełnym słońcu, jednak duża powierzchnia liści oznacza szybką utratę wody. W słoneczne dni warto pamiętać o regularnym podlewaniu, a także nawożeniu. Płynny nawóz, rozcieńczony w wodzie, najlepiej aplikować podczas podlewania.

Lilie orientalne

Niespodzianka – nie wszystkie lilie (*Lilium*) są odporne na mróz. Oto powód, dla którego z posadzonych jesienią cebulek wiosną czasami nic nie wyrośnie. Najbardziej wrażliwe na zimno są mieszańce orientalne, ale już lilie OT (krzyżówki lilii orientalnych i trąbkowych) z powodzeniem przetrwają zimę. Cebulki wrażliwych na zimno lilii należy posadzić wiosną i to całkiem głęboko – wierzchołek cebuli powinien się znaleźć do 15 cm pod ziemią. Lilia wytwarza korzenie i nowe cebulki także na odcinku łodygi znajdującej się między starą cebulą, a powierzchnią gruntu, czemu sprzyja głębokie sadzenie. Ale ma ono jeszcze jedną zaletę. Zakotwicza roślinę w ziemi, co pozwala jej utrzymać pion i udźwignąć te wszystkie fantastyczne kwiaty, często wspaniale pachnące.

Mieczyki

Chociaż ich kwiaty nie pachną, to mają tak oszałamiające barwy i wielkość, że można im to wybaczyć. Trudno jednak dopasować mieczyki (*Gladiolus*) do innych roślin, a ponieważ najładniej wyglądają we własnym towarzystwie, najlepiej posadzić je razem na jednej rabacie. Wyrastają ze spłaszczonych bulw okrytych łuskami, które łatwo można uznać za cebule. Mieczyki można sadzić nawet już od końca kwietnia do końca czerwca. Te posadzone jako ostatnie zakwitną jesienią, sprawiając miłą niespodziankę. Dobrym sposobem sadzenia mieczyków jest umieszczenie 6-8 bulw w okręgu wielkości talerza obiadowego. Kiedy latem pomiędzy liśćmi zaczną być widoczne kwiatostany, w środku okręgu można umieścić palik i przywiązać do niego wszystkie rośliny. Dzięki takiemu zabiegowi wysokie kwiatostany się nie wyłamią i nie wykrzywią, co szybko odebrałoby im cały urok.

Zawilce wieńcowe

Jego małe bulwki wyglądają jak niekształtne kamienie, a kwiaty – jak wspaniałe, wielobarwne maki. Zawilce wieńcowe (*Anemone coronaria*) zakwitną najszybciej od posadzenia ze wszystkich przedstawionych tutaj gatunków; tak im spieszno pokazać swoje atuty. Posadzone w kwietniu-maju zakwitną już na początku lata. Namoczenie bulw przed posadzeniem znacznie przyspieszy kiełkowanie. Każdą należy umieścić na głębokości około 5 cm w pulchnej i żyznej ziemi, najlepiej kompostowej, spiczastym wierzchołkiem skierowanym ku górze. Bulwki nie lubią nadmiernej wilgotności podłoża, dlatego pilnuj podlewania, ale nie rób tego nadgorliwie. To stosunkowo niewysokie rośliny, które lepiej czują się w skrzynkach i donicach, niż na rabatach. Do twarzy im z bratkami i stokrotkami, którym dodadzą elegancji.

eprasa.pl ae29a67199

Zaprenumeruj magazyn Gardeners'World. Edycja Polska, a zawsze dostaniesz najnowszy numer wprost do Twojej skrzynki!

Do 5* wydań gratis

* Cena prenumeraty rocznej wynosi 161,10 zł. Przy zamówieniu prenumeraty dwuletniej w cenie 268,50 zł oszczędność wynosi równowartość pięciu wydań Gardeners'World.

Wszystkie opcje prenumeraty i e-prenumeraty znajdziesz na stronie

www.UlubionyKiosk.pl

prenumerata@avt.pl
AVT-Korporacja sp. z o.o., ul. Leszczynowa 11, 03-197 Warszawa,
konto 18 1050 1012 1000 0024 3173 1013

eprasa.pl ae29a67199

Zdumiewa mnie, kiedy widzę dzikie zwierzęta pojawiające się w ogrodzie po zbudowaniu oczka wodnego. Wiosna to idealny czas na budowę takiego zbiornika, ponieważ możesz obserwować, jak będzie się zmieniać w kolejnych miesiącach.

Weekendowy projekt Adama

Oczko wodne w pojemniku

Niezależnie od rozmiaru ogrodu, wprowadź do niego wodę pod postacią stylowego minioczka wodnego Adama Frosta

ZDJĘCIA SARAH CUTTLE

eprasa 1b2e29a67199

Oczko wodne w pojemniku

Mój przewodnik krok po kroku

Nawet najmniejsze oczko zmieni twój ogród – zdumiewa mnie, kiedy widzę dzikie zwierzęta pojawiające się w ogrodzie po zbudowaniu oczka wodnego. Mam wspaniałe wspomnienia z odkrywania zbiorników, które w swoim ogrodzie moja babcia zbudowała ze starych zlewów – spędziłem godziny, próbując łapać w sieć traszki, oglądając nartniki i licząc małe żaby. Wiosna to idealny czas na budowę takiego zbiornika, ponieważ możesz obserwować, jak będzie się zmieniać w kolejnych miesiącach. Oczka wodne w pojemnikach, podobne do mojego, są łatwe w przygotowaniu – zajmie ci to raptem kilka godzin. Nie ma potrzeby dopasowywania folii ani nawet wykopywania dołka! Wykorzystałem stary stalowy pojemnik znaleziony w Internecie, który wyglądał dokładnie tak, jak chciałem. Nie martw się, jeśli nie jest w twoim stylu. Wybierz jakikolwiek wodoszczelny pojemnik, który ci się spodoba i będzie pasował do twojego ogrodu.

Umieść swoje oczko w rozproszonym cieniu, blisko domu, aby móc oglądać je z okna lub z miejsca, gdzie będziesz mógł usiąść na ławce i zrelaksować się ze swoimi wodnymi przyjaciółmi! Upewnij się, że powierzchnia jest płaska – sprawdź to za pomocą poziomnicy zanim rozpoczniesz pracę. Jeśli jedna ze stron odrobinę osiądzie, umieść pod nią otoczaki, aby ją podnieść.

Będziesz potrzebować

- ☐ **Wodoszczelnego pojemnika o głębokości 20-40 cm**
- ☐ **Poziomnicy**
- ☐ **Kilku cegieł**
- ☐ **Opłukanych kamieni polnych lub otoczaków**
- ☐ **Wiadra**
- ☐ **Źródła wody/węża ogrodowego**
- ☐ **Wybranych roślin do małego oczka (patrz str. 118)**

1 **Wypełnij** pojemnik wodą do połowy, a następnie ułóż na dnie kilka dużych kamieni polnych. Dodaj cegły, aby utworzyć półki dla roślin wodnych, określ potrzebną głębokość, sprawdzając instrukcje na etykietach dołączonych do roślin.

4 **Nie spiesz się** z sadzeniem lilii wodnych, z każdym dniem zanurzając je coraz głębiej w wodzie. Nie powinieneś zatapiać liści, więc zanurzaj rośliny stopniowo, aż do momentu, kiedy doniczka znajdzie się na dnie, a liście będą unosić się na wodzie.

5 **Dodaj** umyte wcześniej kamienie i otoczaki dookoła roślin, kiedy znajdą się one na wyznaczonych miejscach. Pozwoli to ukryć plastikowe doniczki, nada oczku wodnemu ozdobnego charakteru oraz utrzyma wszystko w miejscu.

ZDJĘCIA: GETTY IMAGES/LILKAR

eprasa.pl ae29a67199

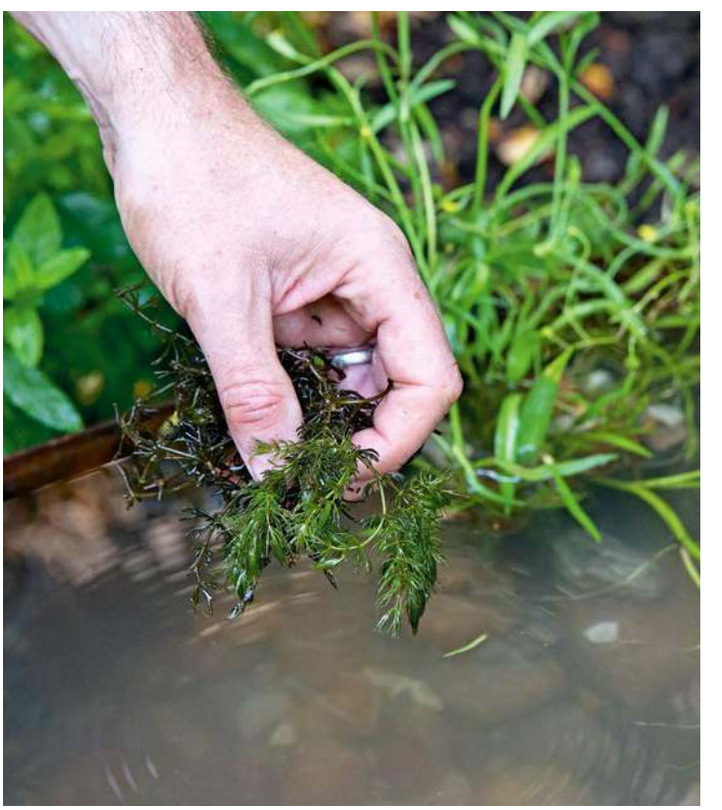
2 **Ułóż** warstwę małych kamieni na powierzchni podłoża w każdej doniczce, zanim włożysz rośliny do wody. Zapobiegnie to wymywaniu luźnych części podłoża. Usuń także obumarłe, uszkodzone lub porażone przez choroby liście, aby nie zgniły w wodzie.

3 **Zanurz** powoli rośliny w wodzie, trzymając je pod powierzchnią aż do namoczenia podłoża – będzie ci łatwiej je ułożyć, kiedy będą mokre. Zestaw je w taki sposób, aby tworzyły budzącą zainteresowanie mieszankę kwiatów i liści w twoim oczku.

6 **Upewnij się**, że otoczaki stykają się z krawędzią zbiornika przynajmniej w jednym miejscu, aby dzikie stworzenia mogły bezpiecznie wejść i wyjść z wody. Wypełnij puste przestrzenie mniejszymi otoczakami, aby całość była ciasno wypełniona.

7 **Umieść** w wodzie rośliny natleniające. Pomogą utrzymać czystość i stworzą zdrowe środowisko dla dzikich stworzeń. Kiedy oczko wodne jest gotowe, dobrze jest je na chwilę przelać wodą, aby wypłukać pozostałości podłoża, które wypłynęły na powierzchnię.

eprasa.pl ae29a67199

„Umieść swoje oczko wodne w rozproszonym cieniu, aby móc usiąść w pobliżu i przyglądać się swoim wodnym przyjaciołom”

Miniaturowa lilia wodna jest idealna do oczka wodnego w pojemniku, przyciąga faunę wodną i kwitnie przez całe lato

Oczko wodne w pojemniku: podstawy

W ciągu pierwszych kilku tygodni woda w oczku może zmętnieć, ale z czasem rośliny pomogą przywrócić w niej równowagę i oczyszczą ją. Wymaga niewielkiej pielęgnacji – po prostu sprawdź, czy rośliny natleniające rosną i wykonują swoją pracę oraz bądź cierpliwy. Latem pilnuj poziomu wody – woda może szybko parować, więc regularnie uzupełniaj ją, używając do tego celu deszczówki, jeśli to możliwe.

Jesień to świetny czas na uporządkowanie oczka – jest już po szczycie sezonu godowego, ale jeszcze przed hibernacją płazów. O tej porze roku twoje oczko wodne może wyglądać na nieco zarośnięte, ale nie martw się, ponieważ większość fauny żyjącej w oczku nie potrzebuje otwartej wody. Małe stworzenia zwykle uwielbiają chować się w gąszczu, więc wyjmuję nitkowate glony tylko wtedy, gdy zbytnio się zagęszczą. Używam kija do ich wyciągnięcia.

Ulubione rośliny Adama do oczka wodnego

- **Miniaturowa lilia wodna (*Nymphaea*) ‘Pygmaea Rubra’** Niewielkie różowe kwiaty pogłębiają kolor aż do ciepłej czerwieni. Będzie zadowolona z płytkiego zbiornika i rozrasta się jedynie na około 30 cm. Cień wytwarzany przez jej okrągłe, pływające liście pomaga ograniczyć namnażanie się glonów.
- **Pałka drobna (*Typha minima*)** Często wykorzystuję tę kompaktową roślinę. Jest idealna do oczek w pojemnikach, dodaje im cennej wysokości.
- **Jaskier płomiennik (*Ranunculus flammula*)** Żółte kwiaty tego rodzimego jaskra porastającego gromadnie brzegi zbiorników są popularne wśród zapylaczy. Może powodować podrażnienia skóry, dlatego należy zachować ostrożność podczas pielęgnacji tej rośliny.
- **Kosaciec różnobarwny (*Iris versicolor*)** Piękna kwitnąca roślina. Wczesnym latem wytwarza atrakcyjne niebieskofioletowe kwiaty i pionowe, wąskie zielone liście.
- **Pstrolistka sercowata (*Houttuynia cordata*) ‘Chameleon’** Ta nisko rosnąca roślina ma kontrastujące czerwono-zielono-kremowe liście. Stanowi również dobrą osłonę wokół brzegu stawu.
- **Knieć błotna (*Caltha palustris*)** Żółte kwiaty cieszą wiosną i przyciągają wiele zapylaczy. Podziel ją co kilka lat.
- **Niezapominajka błotna (*Myosotis scorpioides*)** Ta kwitnąca wczesnym latem ładnymi niebieskimi kwiatami roślina przybrzeżna urośnie ponad krawędź pojemnika, pomagając mu wtopić się w ogród oraz zapewnia dobre siedlisko dla fauny wodnej.

Dobrze rozeznaj się przy wyborze roślin, ponieważ niektóre z nich rosną szybko i mogą stać się inwazyjne.

ODKRYJ więcej prostych projektów oczek wodnych i pasujących do nich roślin na **www.gardenersworld.com/ponds**

SŁUCHAJ Adama opowiadającego o swoim ogrodniczym życiu, a także posłuchaj naszych innych ekspertów na **www.gardenersworld.com/podcast**

ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE; JASON INGRAM

eprasa.pl ae29a67199

TEST

Kosiarek na każdą kieszeń

Poznaj najlepsze kosiarki pozwalające łatwo utrzymać trawnik w dobrym stanie. **Kay Maguire** testuje modele na każdą kieszeń

Koszenie trawnika to jedno z najczęstszych zadań, jakie wykonujemy w ogrodzie, a wybór kosiarek z całą gamą funkcji jest ogromny. Najpopularniejsze są elektryczne kosiarki przewodowe, które jednocześnie są jednymi z najłatwiejszych w obsłudze: włączasz i kosisz. Są ciche, lekkie i można nimi łatwo manewrować na trawniku, a ponadto są czyste, nie wydzielają spalin i nie wymagają regularnego serwisowania. Są też najtańsze. Chociaż wygląda na to, że przyszłość należy do kosiarek akumulatorowych, których cena ciągle spada, to w porównaniu z modelami na kabel wciąż są znacznie droższe. Elektryczna kosiarka przewodowa jest najtańszą, jaką możesz kupić, ale czy dostajesz to, za co płacisz?

Aby dowiedzieć się, czy niska cena oznacza utratę funkcji lub wydajności koszenia, przetestowaliśmy 11 modeli kosiarek elektrycznych. Koncentrując się na kosiarkach w cenie poniżej 100 funtów i poniżej 200 funtów, porównaliśmy ich funkcje oraz poddaliśmy je testom koszenia na dużym obszarze, manewrowania wokół drzew, koszenia trawy na stromych zboczach oraz wyjmowaniu i składaniu po pracy, aby zobaczyć, jak sobie radzą.

Jak testowaliśmy?

Do oceny kosiarek zastosowaliśmy następujące kryteria, przyznając każdemu taką samą wagę:

- **Uruchomienie/przechowywanie** Łatwość i przejrzystość instrukcji, wymagany montaż oraz łatwość przechowywania kosiarki.
- **Obsługa** Waga i poziom hałasu kosiarki; łatwość obsługi i zwrotność, w tym zmiana wysokości koszenia i opróżnianie pojemnika na trawę.
- **Wydajność** Moc kosiarki, szerokość koszenia, zakres wysokości koszenia i dodatkowe funkcje, takie jak mulczowanie.
- **Stosunek jakości do ceny** Wszystkie powyższe parametry oraz długość gwarancji w stosunku do ceny urządzenia.

Niezawodny, niedrogi model kosiarki zaspokoi większość potrzeb ogrodnika w czasie całego sezonu

eprasa.pl ae29a67199

Budowa przewodowej kosiarki elektrycznej

Przycisk bezpieczeństwa
Aby włączyć kosiarkę, dla bezpieczeństwa, należy jednocześnie wcisnąć przycisk i pociągnąć dźwignię.

Dźwignia uruchamiania
Dźwignia włącza silnik kosiarki i zatrzymuje go, gdy ją zwolnisz. Może być krótką, pojedynczą dźwignią uruchamianą jedną ręką, długą dźwignią lub dźwignią na dwie ręce.

Pojemnik na trawę
Plastikowy kosz lub worek z tkaniny, który zakłada się z tyłu kosiarki. Pojemność waha się od 30 do 60 litrów. Często posiada wskaźnik zapełnienia, który wskazuje potrzebę opróżnienia.

Walec
Dodatkowe wyposażenie w niektórych modelach. Ugniata trawę podczas koszenia, pomagając tworzyć pasy na trawniku.

Rączka
Dla zwiększenia komfortu może mieć miękki uchwyt lub możliwość regulacji wysokości. Dla łatwego przechowywania zazwyczaj składa się na pół; niektóre składają się całkowicie.

Przewód
Przeważnie ma 10 m długości, ale niektóre mają nawet 20 m. Niektóre kosiarki są wyposażone w specjalny zaczep, który trzyma przewód z dala od podwozia podczas koszenia.

Zwijak do kabla
Przydatny do zwinięcia przewodu zasilającego, kiedy nie używasz kosiarki.

Uchwyt do przenoszenia
Przydatny do wnoszenia nawet lekkich kosiarek po schodach.

Podwozie
Zabezpiecza ostrze tnące. Kosiarką z wąskim podwoziem łatwiej się skręca i manewruje.

Wysokość koszenia
Wszystkie kosiarki zapewniają różne wysokości koszenia, które powinny być łatwe do ustawienia.

Grzebień zgarniający trawę umożliwia dokładne docięcie krawędzi

Regulacja wysokości koszenia za pomocą dźwigni jest bardzo wygodna

Regulacja koszenia

■ **Koszenie przy krawędzi** Niektóre kosiarki mają zamocowane grzebienie zgarniające trawę, więc mogą ścinać trawę przy samej krawędzi np. ściany lub płotu. Ogranicza to potrzebę dodatkowego uporządkowania krawędzi podkaszarką po koszeniu.

■ **Wysokość koszenia** Większość kosiarek oferuje od pięciu do sześciu różnych wysokości koszenia, chociaż niektóre mają nawet 10 – zwykle w zakresie od 20 do 60 mm. Zazwyczaj można je łatwo ustawić za pomocą jednej dźwigni, chociaż niektóre reguluje się przestawieniem osi podwozia.

PONIŻEJ 100 £

OCENA: 15/20

Einhell GE-EM 1233
84,95 £

Szerokość koszenia 33 cm **Moc** 1250 W
Waga 11,5 kg **Poziom hałasu** 96 dB
Gwarancja 3 lata

Zbyt krótka rączka dla wysokich użytkowników. Pięć wysokości koszenia, 20-60 mm. Kosi przy krawędziach. Opcja mulczowania. Uchwyt do przenoszenia. 30-litrowy pojemnik na trawę jest nieporęczny, ale posiada wskaźnik zapełnienia.

Zalety i wady
- ✓ Podwójnie składana rączka ułatwia przechowywanie
- ✓ Duża zwrotność
- ✓ Zaczep na kabel dla bezpieczeństwa
- × Niejasna instrukcja montażu
- × Pojedyncza dźwignia uruchamiania
- × Czarny przewód jest mało widoczny

Uruchomienie/przechowywanie ★★★★☆
Obsługa ★★★☆☆
Wydajność ★★★★☆
Stosunek jakości do ceny ★★★★☆

OCENA: 13/20

KUPISZ W POLSCE!

Stiga Collector 35E 99 £ / 442 zł

Szerokość koszenia 33 cm **Moc** 100 W
Waga 13 kg **Poziom hałasu** 87 dB
Gwarancja 2 lata

Dobrze kosi, a 30-litrowy worek na trawę można łatwo opróżnić, ale kosiarka jest ciężka. Trzy wysokości koszenia (25-65 mm), jednak trudno jest je zmienić.

Zalety i wady
- ✓ Łatwa do zmontowania
- ✓ Bardzo cicha
- ✓ Długi, dobrze widoczny pomarańczowy przewód
- × Trudno zmienić wysokość koszenia
- × Cięższa i mniej zwrotna od innych

Uruchomienie/przechowywanie ★★★★☆
Obsługa ★★★☆☆
Wydajność ★★★☆☆
Stosunek jakości do ceny ★★★☆☆

eprasa.pl ae29a67199

OCENA: 19/20

NAJ-LEPSZY ZAKUP

Webb WEER33 99,99 £

Szerokość koszenia 33 cm **Moc** 1300 W
Waga 8,8 kg **Poziom hałasu** 89 dB
Gwarancja 2 lata

Prosty montaż. Wygodna rączka z pianką składa się do przechowywania. Wysokość rączki można zmienić. Kosi przy krawędziach. Lekka. Pięć łatwych do ustawienia wysokości koszenia (25-65 mm). Zaczep na kabel i zwijak na wyposażeniu. Łatwy do opróżnienia 35-litrowy pojemnik na trawę ze wskaźnikiem zapełnienia.

Zalety i wady

- ✓ Wygodna, lekka i łatwa w użyciu
- ✓ Pięć łatwych do zmiany wysokości koszenia
- ✓ Wydajne koszenie także przy krawędziach
- × Czarny przewód jest mało widoczny

Uruchomienie/przechowywanie ★★★★★
Obsługa ★★★★☆
Wydajność ★★★★★
Stosunek jakości do ceny ★★★★★

OCENA: 13/20

KUPISZ W POLSCE!

BOSCH ARM 32 99,99 £ / 479,99 zł

Szerokość koszenia 32 cm **Moc** 1200 W
Waga 6,8 kg **Poziom hałasu** 94 dB
Gwarancja 1 rok

Montaż wymaga użycia narzędzi. Trzy wysokości koszenia, 20-60 mm, ustawiane w podwoziu. Tylny walec. Zwijak na przewód. Pojemnik na trawę o pojemności 31 l jest łatwy do opróżnienia, ale nie ma wskaźnika zapełnienia.

Zalety i wady

- ✓ Bardzo lekka i zwrotna
- ✓ Kosi przy krawędziach
- ✓ Pomarańczowy przewód jest dobrze widoczny
- × Trudno zmienić wysokość koszenia
- × Rzadko spotykana pojedyncza dźwignia

Uruchomienie/przechowywanie ★★★☆☆
Obsługa ★★★☆☆
Wydajność ★★★★☆
Stosunek jakości do ceny ★★★☆☆

OCENA: 18/20

NAJ-LEPSZY ZAKUP

KUPISZ W POLSCE!

Gardena PowerMax 1200/32 99,99 £ / 493 zł

Szerokość koszenia 32 cm **Moc** 1200 W
Waga 8,3 kg **Poziom hałasu** 94 dB
Gwarancja 2 lata

Rączka składa się do przechowywania. Niska dla wysokich użytkowników. Dziesięć łatwych do zmiany wysokości koszenia (20-60 mm). 30-litrowy pojemnik na trawę jest łatwy do opróżnienia i posiada wskaźnik zapełnienia.

Zalety i wady

- ✓ Lekka i zwrotna
- ✓ Najłatwiejsza do zmiany wysokość koszenia
- ✓ Kosi przy krawędziach
- ✓ Pomarańczowy przewód jest dobrze widoczny
- × Niewygodny w montażu pojemnik na trawę

Uruchomienie/przechowywanie ★★★★☆
Obsługa ★★★★☆
Wydajność ★★★★★
Stosunek jakości do ceny ★★★★★

PONIŻEJ £200

OCENA: 18/20

NAJ-LEPSZY ZAKUP

KUPISZ W POLSCE!

Ryobi RLM13E33S 99,99 £ / 469 zł

Szerokość koszenia 33 cm **Moc** 1300 W
Waga 9,9 kg **Poziom hałasu** 89 dB
Gwarancja 3 lata

Regulowana rączka składa się do przechowywania. Uchwyt do przenoszenia. Pięć łatwych do ustawienia wysokości koszenia (20-60 mm). Opcja mulczowania. Łatwy do opróżnienia 35-litrowy worek na trawę

Zalety i wady

- ✓ Wygodna rączka z pianką
- ✓ Lekka i łatwa do przenoszenia
- ✓ Kosi przy krawędziach
- ✓ Najlepszy zaczep na kabel
- ✓ Dobrze widoczny pomarańczowy przewód
- × Wydaje wysokie dźwięki

Uruchomienie/przechowywanie ★★★★☆
Obsługa ★★★★★
Wydajność ★★★★☆
Stosunek jakości do ceny ★★★★★

OCENA: 16/20

KUPISZ W POLSCE!

Stihl RME235 149 £ / 599 zł

Szerokość koszenia 33 cm **Moc** 1200 W
Waga 13 kg **Poziom hałasu** 93 dB
Gwarancja 5 lat

Czasochłonny montaż. Regulowana, składana rączka. Zaczep na kabel zasilający. Uchwyt do przenoszenia. Pięć łatwych do zmiany wysokości koszenia (25-65 mm). 30-litrowy otwierany pojemnik na trawę ze wskaźnikiem zapełnienia.

Zalety i wady

- ✓ Solidna i wytrzymała
- ✓ Szybkie opróżnianie pojemnika na trawę
- ✓ Długa gwarancja
- × Bardzo sztywna dźwignia
- × Czasochłonny montaż

Uruchomienie/przechowywanie ★★★☆☆
Obsługa ★★★★☆
Wydajność ★★★★★
Stosunek jakości do ceny ★★★★☆

OCENA: 16/20

Flymo EasiStore 340R 120,99 £

Szerokość koszenia 34 cm **Moc** 1400 W
Waga 11 kg **Poziom hałasu** 94 dB
Gwarancja 1 rok

Kłopotliwy montaż pojemnika na trawę. Rączka składa się do przechowywania. Zwijak na przewód. Pięć wysokości koszenia (20-60 mm), pojedyncza dźwignia. Pojemnik na trawę 35 l.

Zalety i wady

- ✓ Kosi przy krawędziach
- ✓ Bardzo łatwa do przechowywania
- ✓ Pomarańczowy, dobrze widoczny przewód
- × Nisko ustawiona rączka
- × Ciężka i powolna

Uruchomienie/przechowywanie ★★★★★
Obsługa ★★★☆☆
Wydajność ★★★★★
Stosunek jakości do ceny ★★★☆☆

eprasa.pl ae29a67199

PONIŻEJ £200

OCENA: 18/20

NAJ-LEPSZY ZAKUP

Mac Allister MLMP1800SP
128 £

Szerokość koszenia 42 cm **Moc** 1800 W
Waga 19,6 kg **Poziom hałasu** 96 dB
Gwarancja 2 lata
Łatwy montaż, ale potrzebne narzędzia. Ciężka, ale ma uchwyt do przenoszenia. Zwijak i zaczep na kabel. Teleskopowa rączka. Sześć wysokości koszenia (25-75 cm). Opcja mulczowania. Torba na trawę 60 l ze wskaźnikiem zapełnienia.

Zalety i wady
- ✓ Doskonałe funkcje dodatkowe
- ✓ Potrójnie składana rączka (do przechowywania)
- ✓ Obszerny pojemnik na trawę
- × Ciężki model

Uruchomienie/przechowywanie ★★★★★
Obsługa ★★★★☆
Wydajność ★★★★☆
Stosunek jakości do ceny ★★★★★

OCENA: 12/20

KUPISZ W POLSCE!

Wolf Garten 1400W Select
139,99 £ / 410 zł

Szerokość koszenia 38 cm **Moc** 1400 W
Waga 10 kg **Poziom hałasu** 93 dB
Gwarancja 3 lata
Kłopotliwy montaż. Rączka składa się do przechowywania. Uchwyt do przenoszenia. Zaczep na kabel. Trzy wysokości koszenia (20-60 mm), ustawiane w podwoziu. Dobrze widoczny czerwony przewód. Pojemnik na trawę 40 l, brak wskaźnika zapełnienia.

Zalety i wady
- ✓ Lekka, prosta kosiarka
- ✓ Długi, 20 m przewód
- × Trudna do zmiany wysokość koszenia
- × Rzadko spotykana pojedyncza dźwignia

Uruchomienie/przechowywanie ★★★☆☆
Obsługa ★★☆☆☆
Wydajność ★★★★☆
Stosunek jakości do ceny ★★★☆☆

OCENA: 12/20

Mountfield Princess 38
179,00 £

Szerokość koszenia 38 cm **Moc** 1600 W
Waga 15 kg **Poziom hałasu** 81,5 dB
Gwarancja 2 lata
Łatwy montaż, z wyjątkiem pojemnika na trawę. Gumowa nakładka na składanej do przechowywania rączce. Uchwyt do przenoszenia. Sześć wysokości koszenia (25-75 mm). Opcja mulczowania. Tylny walec. Pojemnik na trawę 40 l z okienkiem.

Zalety i wady
- ✓ Długi, 15 m przewód
- ✓ Tylny walec
- × Centralnie umieszczony przewód jest niewygodny
- × Powolny i ciężki model

Uruchomienie/przechowywanie ★★★☆☆
Obsługa ★★★☆☆
Wydajność ★★★☆☆
Stosunek jakości do ceny ★★★☆☆

NAJ-LEPSZY ZAKUP

Nasz wybór dla twoich potrzeb

Najwięcej możliwości
Mac Allister MLMP1800SP 42 cm
128 £
Kosiarka wyposażona w wiele funkcji. Posiada teleskopową, potrójnie składaną rączkę, duży worek na trawę z dwoma uchwytami ułatwiającymi opróżnianie, zwijak i zaczep na kabel (patrz po prawej) – wszystko jest przemyślane i warte swojej ceny.

Największe bezpieczeństwo
Ryobi RLM13E33S
99,99 £ / 469 zł
Ta lekka, łatwa w obsłudze kosiarka posiada regulację ustawienia rączki, pięć wysokości koszenia i opcję mulczowania. Zaczep na kabel utrzymuje go na boku urządzenia, z dala od niebezpieczeństw i łagodzi naprężenie, zapobiegając jego zaczepieniu i wyrwaniu wtyczki z gniazdka.

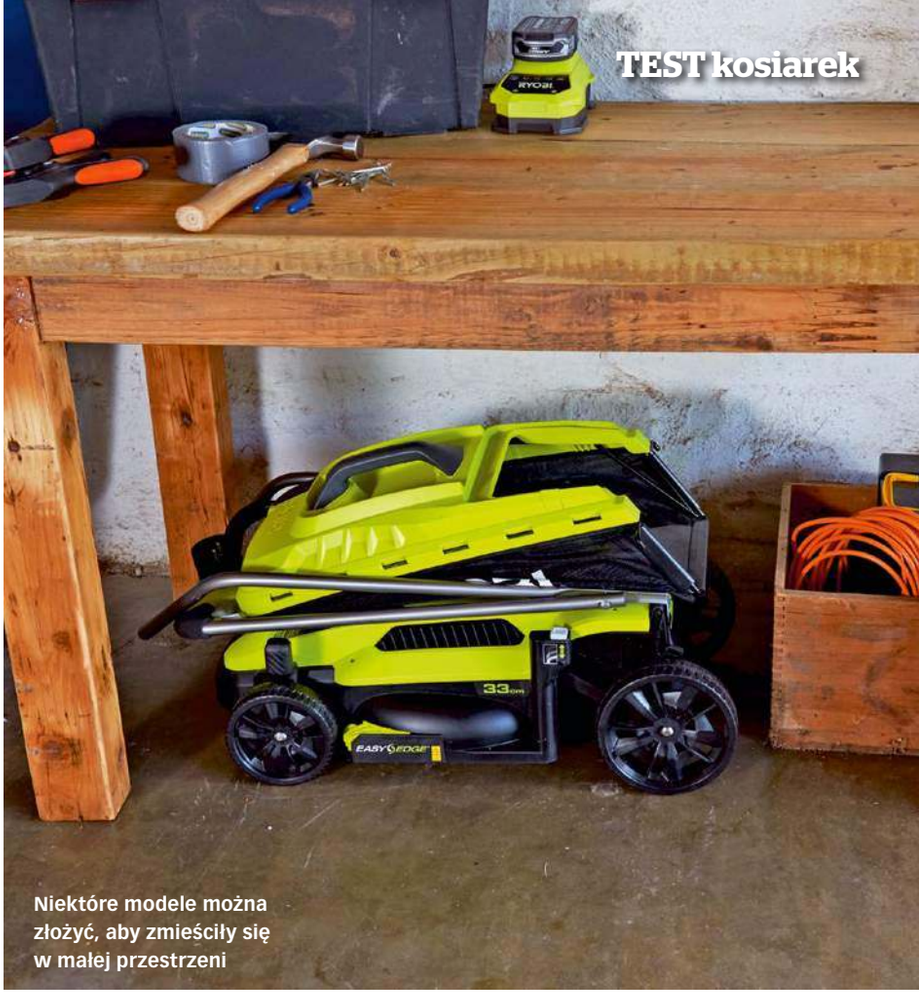
Najbardziej wszechstronna
Webb WEER33
99,99 £
Łatwa w montażu i obsłudze prosta kosiarka z miękką rączką i możliwością regulacji wysokości. Posiada zaczep na kabel i jest lekka, wygodna oraz bezpieczna w użyciu. Kosi przy krawędziach i można ustawić pięć wysokości ostrza. Kosi czysto i wydajnie. Doskonały, wszechstronny model.

Najłatwiejsze użytkowanie
Gardena PowerMax 1200/32
99,99 £ / 493 zł
Bardzo lekka i zwrotna kosiarka, prosta w użyciu. Oferuje aż 10 wysokości koszenia, a każdą można łatwo ustawić przez obrót pokrętła. Świetna dla ogrodników o ograniczonej sile lub zręczności.

eprasa.pl ae29a67199

Upewnij się, że kosiarkę można łatwo przenosić i nie jest zbyt ciężka

Niektóre modele można złożyć, aby zmieściły się w małej przestrzeni

Jak wybrać elektryczną kosiarkę

Wybór kosiarki wymaga zastanowienia się – rozważ poniższe punkty, które pomogą ci znaleźć dla siebie odpowiedni model

■ **Gdzie kosisz?** W przypadku kosiarki elektrycznej niezbędny jest wygodny punkt zasilania, ale przedłużacz również może być potrzebny. Sprawdź, czy kabel jest wystarczająco długi, aby dosięgnąć do wszystkich części trawnika. Jeśli trawnik styka się ze ścianami, płotami lub podniesionymi grządkami, poszukaj modelu, który kosi do samej krawędzi, albo będziesz musiał zainwestować w podkaszarkę do trawy, aby później uporządkować nieskoszone krawędzie.

■ **Jakiego rozmiaru kosiarki potrzebujesz?** Im większa szerokość koszenia, tym szybciej kosiarka skosi trawnik, ponieważ z każdym przejazdem ścina więcej trawy. Jednak kosiarki o większej szerokości koszenia mają zwykle większe podwozie, są cięższe i mniej zwrotne wokół drzew lub mebli ogrodowych. Większa szerokość koszenia przyda się zatem w przypadku większych trawników, podczas gdy mniejsze modele będą idealne do pielęgnacji małych trawników oraz poruszania się wokół zagonów i rabat. Jeśli chcesz mieć ładny, schludny trawnik, wybierz model który kosi nisko; jeśli zdarza ci się zapomnieć o koszeniu, ustawienie ostrza na większej wysokości pomoże ci uporać się z trawą, która od dłuższego czasu nie była koszona.

■ **Czy jest gotowa do użycia?** Często im tańsza kosiarka, tym wymaga większego montażu, ale nie zawsze tak jest. Aby obniżyć koszty transportu tańsze kosiarki są pakowane w kartony, więc trudno sprawdzić, ile składania wymagają. Jednak u większości modeli trzeba tylko zamocować rączkę i założyć pojemnik na trawę. Worki z tkaniny są często prostsze do założenia niż plastikowe pojemniki na trawę.

■ **Czy jest bezpieczna?** Przewód elektryczny stanowi oczywiste niebezpieczeństwo. Dlatego jeśli obawiasz się potknięcia o kabel lub przypadkowego przecięcia go podczas koszenia, poszukaj modelu z jaskrawym, łatwym do zauważenia przewodem. Zaczep na kabel będzie go trzymał z dala od ostrza, a także zapobiegnie jego zaczepieniu i wyrwaniu z gniazdka kosiarki. Ze względów bezpieczeństwa zawsze używaj wyłącznika RCD (różnicówki), podłączonego do gniazdka elektrycznego przed podłączeniem kosiarki.

■ **Czy masz mało miejsca do przechowywania?** W zależności od tego, gdzie planujesz przechowywać kosiarkę, sprawdź, jak bardzo można złożyć rączkę i czy łatwo da się to zrobić. Większość rączek można częściowo odkręcić, a później złożyć na korpus kosiarki; inne dadzą się podwójnie złożyć na płasko. Jeśli musisz wnieść kosiarkę po schodach, aby ją schować, sprawdź jej wagę i czy posiada uchwyt ułatwiający przenoszenie.

Gdzie kupić?

- Bosch **www.bosch.pl**
- Einhell **www.einhell.pl**
- Flymo **www.flymo.com/uk**
- Gardena **www.gardena.pl**
- Mac Allister **www.diy.com**
- Mountfield **www.mountfieldlawnmowers.co.uk**
- Ryobi **pl.ryobitools.eu**
- Stihl **www.stihl.pl**
- Stiga **www.stiga.pl**
- Webb **www.webbgardenpower.co.uk**
- Wolf Garten **sklep.wolf-garten.pl**

ZOBACZ nagrania i przeczytaj więcej porad dotyczących kosiarek na **www.gardenersworld.com/reviews**

eprasa.pl ae29a67199

CZAS NA PRZYCINANIE

Powstrzymaj lilaki przed nadmiernym wzrostem, przycinając je po kwitnieniu – **Arit Anderson** pokazuje, jak to zrobić

Co takiego ma w sobie maj, co napełnia duszę radością, gdy patrzymy na nasze ogrody? Czy to fala zielonych liści czy piwonie, tawuły i purpurowe jak mgiełka pruszniki starają się przyciągnąć naszą uwagę?

Wraz z wyższymi temperaturami i większą ilością światła wszystko zaczyna rosnąć, ale niektórym roślinom przycięcie wyjdzie teraz na dobre. Jednak zanim zaczniesz ciąć, poszukaj gniazd ptaków i jeśli jakieś odnajdziesz, to odłóż przycinanie na później, Wczesne krzewy kwitną na ubiegłorocznych pędach. Jeśli przytniesz je teraz, tegoroczne łodygi będą miały wystarczająco dużo czasu, aby odrosnąć i przygotować się do kwitnienia na następną wiosnę.

Lilaki najlepiej ciąć od razu po przekwitnięciu. Należy usunąć zwiędłe kwiatostany i poprawić kształt krzewów. Jeśli zrobisz to teraz, to istnieje mniejsze prawdopodobieństwo, że usuniesz pąki przyszłorocznych kwiatów, a tak może się zdarzyć, jeśli wykonasz cięcie później w sezonie.

Zimozielone żywopłoty, na przykład z bukszpanu, można przycinać pod koniec maja, a wszystkie zimozielone krzewy skorzystają na usunięciu wszystkich martwych, uszkodzonych i chorych pędów. Zaczekaj tylko, aż minie ryzyko ostatnich przymrozków.

Po zakończeniu kwitnienia zetnij kwiatostany lilaków, zanim latem zaczną tworzyć pąki na następny rok

ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE; JASON INGRAM

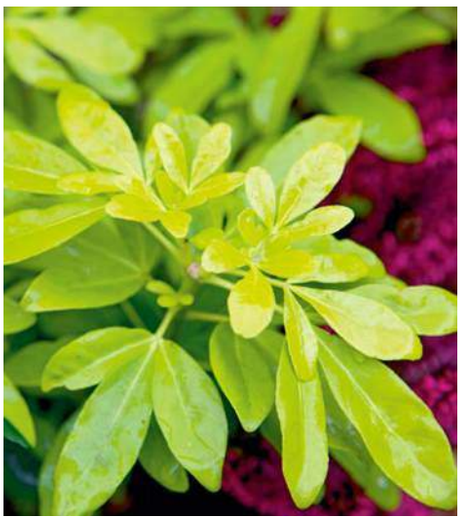
Popraw kształt

CIĘCIE lilaka tuż po przekwitnięciu pozwala utrzymać go w dobrej kondycji bez narażania utraty pąków na przyszły rok. Użyj piły ogrodowej lub sekatora, aby wyciąć większe martwe lub uszkodzone łodygi i prześwietlić środek korony.

eprasa.pl ae29a67199

Przytnij teraz te rośliny

Maj w ogrodzie jest pracowitym miesiącem, ale warto znaleźć czas na przycięcie roślin, które naprawdę odniosą z tego korzyść, a ty sam przekonasz się o tym w przyszłym roku.

CZOJSIA Po prostu usuń oznaki uszkodzeń mrozowych z tego zimozielonego krzewu i wytnij boczne pędy, aby poprawić jego ogólny kształt.

AKEBIA Po przekwitnięciu można przyciąć bujnie rosnącą akebię (*Akebia quinata*) i usunąć jej dłuższe pędy, aby zmniejszyć jej ogólny rozmiar.

LAUROWIŚNIA Jeśli przytniesz ją teraz, pędy będą miały czas odpowiednio zdrewnieć. Staraj się zmniejszyć jej wysokość i gęstość, aby więcej światła i powietrza mogło dostać się do środka krzewu.

KETMIA Przerzedź zbyt gęste gałęzie i usuń te, które powodują zaburzenie kształtu całej rośliny.

Tych roślin nie przycinaj

Bez czarny zaraz zacznie kwitnąć, więc zaczekaj z jego cięciem do zimy

Łatwo przesadzić z używaniem sekatora, ale przycinając rośliny w nieodpowiednim czasie możesz usunąć tegoroczne kwiaty lub spowodować inne szkody. Oto kilka roślin, których nie należy teraz przycinać:

✕ **BEZ CZARNY** Jeśli przytniesz bez o tej porze, wytniesz jego pędy z kwiatami, zanim będą miały szansę się rozwinąć. Przytnij bez w trakcie spoczynku późną zimą [w Polsce w marcu – red.].

✕ **WIŚNIA TYBETAŃSKA** Poczekaj do połowy lata, jeśli chcesz przyciąć wiśnię tybetańską, ponieważ zbyt wczesne cięcie może spowodować choroby kory, szczególnie u starszych drzew.

✕ **ZIMOKWIAT** Należy go lekko przyciąć późną zimą, po kwitnieniu. Mocne cięcie może zatrzymać kwitnienie na kilka lat.

eprasa.pl ae29a67199

Cięcie lilaka pospolitego

Lilaki to wspaniałe krzewy o pięknych pachnących kwiatach. Jednak jeśli nie są przycinane, starsze gałęzie rosną wysoko, wytwarzając mniej kwiatów, a te nieliczne rozwijają się ponad naszymi głowami, gdzie ich zapach nie może być w pełni doceniony. Cięcie lilaków co roku po kwitnieniu pozwoli utworzyć silny szkielet, z którego wyrosną nowe pędy, na których rozwiną się liczne kwiaty na takiej wysokości, aby móc się nimi cieszyć.
Po kwitnieniu należy usunąć stare kwiatostany, tnąc do dwóch nowych pędów, aby w okresie letnim nowe pąki kwiatowe mogły się rozwinąć na następną wiosnę.

Przytnij lilaki, aby pobudzić wyrastanie nowych, obficie kwitnących pędów

Krok po koroku

1 OBEJRZYJ najpierw swój krzew, aby znaleźć wszystkie martwe, uszkodzone lub chore pędy, które należy usunąć w pierwszej kolejności. Te o średnicy poniżej 1 cm wytnij ręcznym sekatorem, a do większych użyj sekatora dwuręcznego.

2 ROZLUŹNIJ koronę rośliny, usuwając nadmiernie stłoczone lub skierowane do środka gałęzie. Dzięki temu powietrze będzie lepiej przepływać, co zmniejsza ryzyko rozwoju chorób przenoszonych drogą powietrzną i pozwala łatwiej dostrzec wszelkie szkodniki.

3 USUŃ wszystkie krzyżujące się łodygi. Mają tendencję do ocierania się o siebie, tworząc rany, które mogą być miejscem pojawienia się choroby. Sekatorem z długimi rączkami łatwo dosięgniesz do trudniej dostępnych miejsc.

4 NA KONIEC wytnij wszystkie mniejsze martwe gałązki i usuń zwiędnięte kwiatostany, aby uporządkować całą roślinę. Usuwanie starych kwiatostanów zapobiega marnowaniu przez krzew energii na produkcję nasion.

W ten sposób przytnij także

Kilka innych popularnych krzewów można poddać podobnej kuracji o tej porze roku.

Krzewuszkę, która jest dobrze ukorzeniona, można ciąć co roku po kwitnieniu, ale należy pamiętać o zachowaniu pokroju i kształtu krzewu.

Ozdobne z kwiatów porzeczki (*Ribes*) dobrze reagują na coroczne przycinanie, które ma na celu pobudzić je do obfitego kwitnienia i zapewnić żywotność. Po zwiędnięciu ostatnich kwiatów przycinaj je natychmiast, usuwając co trzeci pęd, w pierwszej kolejności wycinając te najstarsze.

Noś odzież ochronną podczas przycinania, aby zachować bezpieczeństwo

Bezpieczne przycinanie

Podczas przycinania należy używać odpowiedniej odzieży ochronnej. Należą do niej:

- **Solidne rękawice** chroniące dłonie przed cierniami, szorstkimi łodygami, ostrymi gałęziami lub drażniącym sokiem.
- **Gogle** chroniące oczy podczas cięcia gęstych koron lub krnąbrnych pędów wewnątrz krzewów
- **Kask** podczas cięcia gałęzi nad głową lub pracy na wysokości.

Lilak pospolity (*Syringa vulgaris*)

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Kwitnienie												
Cięcie												

ODWIEDŹ www.gardenersworld.com/pruning-training w poszukiwaniu porad i nagrań dotyczących przycinania

ZDJĘCIA: SARAH CUTTLE; GETTY/CREATIV STUDIO HEINEMANN

eprasa.pl ae29a67199

Felieton

Opowieści Titchmarsha

Gdy wiosna rozgości się w ogrodzie na dobre, nie stresuj się, że jest tyle do zrobienia – raczej ciesz się każdą wykonaną pracą – przekonuje **Alan**

Czy zauważyłeś, że z biegiem wiosny zmienia ci się nastrój? Ramiona zaczynają opadać, słoneczne dni uwydatniają świetlistość narcyzów, otwierają się kwiaty kamelii, magnolii, różaneczników i azalii, i nagle cały ogród jest znów pełen urody. Mimo tego czujemy, że przyroda pędzi do przodu jak szalona, a my ze wszystkich sił próbujemy za nią nadążyć.

Od listopada do marca życie w ogrodzie toczy się wolnym rytmem – albo w ogóle się nie toczy. To świetny czas, aby nadrobić zaległości – jedynie wtedy ogrodnik porusza się wolniej od roślin. Luty zastaje mnie na drabinie, gdy przycinam i podwiązuję róże, które pną się po ścianie domu. W tym roku udało mi się ukończyć prace ostatniego dnia najkrótszego miesiąca roku. Udało mi się też spulchnić widłami, nawieźć i wyściółkować długą wąską rabatę, na której rosną klony japońskie i funkie. Potem zabrałem się za rabaty, z których trzeba było usunąć stare liście, które zostawiłem (jak sobie tłumaczę), aby pomóc całemu mnóstwu owadów przetrwać zimę pod osłoną przed mrozem.

Pracowałem przez cały marzec ze świadomością, że zaczynam zostawać w tyle. W lutym było zdecydowanie za wcześnie na wysiew warzyw w warzywniku czy sadzenie cebul i ziemniaków. Marzec chylił się ku końcowi – i choć to nadal początek sezonu, jednak robi się coraz cieplej, pąki na drzewach wiśni pęczniają i otwierają się, i zanim się zorientuję, co się dzieje, jest już kwiecień i jeszcze nie udało mi się… – zresztą, sam znasz to uczucie. Jednego dnia wydaje się, że jest jeszcze za wcześnie, a następnego prawie za późno.

Ukończenie każdej pracy daje mi możliwość poczucia się człowiekiem pełnym cnót i wolę pielęgnować te chwile, niż biadolić, że czegoś nie zrobiłem

Choćbym czynił najlepsze przygotowania, wiosna i tak co roku mnie zaskakuje i choć frustruje mnie, że nie mogę za nią nadążyć, nauczyłem się akceptować, że rok w rok będzie tak samo – choć nieco inaczej. Zrozumiałem też, że jeśli nie chcę aż do jesieni czuć się, jakbym gonił własny ogon, muszę dojść do jakiegoś porozumienia z ogrodem i samą przyrodą.

Ukończenie każdej pracy daje mi możliwość poczucia się człowiekiem pełnym cnót i wolę pielęgnować te chwile, niż biadolić (to ekspresyjne słowo powstało od zawołania biada! biada!), że czegoś nie zrobiłem, oraz zapytać sam siebie, czy skoro posuwam się w latach, będę musiał dostosować ogród do swoich więdnących sił? Co? Co to w ogóle za pomysł?! Jestem o milion lat świetlnych od zastąpienia wszystkiego trawą, a uczucie, że pory roku są ode mnie szybsze, mam odkąd byłem nastolatkiem. Dlaczego teraz miałoby być inaczej?

Widzicie, tego rodzaju konwersację może przeprowadzić ze sobą każdy z nas, ale uważam, że zmniejszenie liczby rabat to przykrość, którą mało kto bierze pod uwagę.

Zamiast tego możemy obsadzić rabaty w taki sposób, aby ich pielęgnacja była mniej czasochłonna (a nie „oszczędzająca wysiłku", jak się nieraz słyszy, brr…!). „Wysilam się" dla przyjemności i to właśnie wysiłek zwany „ogrodnictwem", sprawia, że moja dusza śpiewa. Jeśli nie lubisz stać nad brzegiem rzeki, nie zabieraj się za wędkarstwo. Jeśli nie lubisz zajmować się ogrodem… rozumiesz aluzję?

Trudność ze znalezieniem spokoju umysłu nasila się, jeśli jesteś jedną z tych osób, które wyobrażają sobie, że pewnego dnia ogród będzie dziełem skończonym. Nie będzie. Będzie nadal rozrastał się, będzie próbował ci się wymknąć i będzie źródłem najróżniejszych niedogodności. Dlaczego ten od lat piękny krzew nagle wydaje się zmarnowany lub nie mieści się już na swoim stanowisku? Odpowiedź jest prosta – bo działa według zasad, które są zupełnie inne od twoich. O ile nie posiadasz imponujących połaci gruntu, w tej sytuacji jego życie osiągnie swój kres. Projektanci wnętrz mają łatwo – dekorują pomieszczenie i już się ono nie zmienia. Co prawda tkaniny mogą nieco wyblaknąć, ale doda im to tylko uroku, natomiast skala projektu nie zmieni się – podobnie, jak proporcje, którym poświęcono tyle troski. W ogrodzie jest inaczej.

To wyzwanie, które o tej porze roku towarzyszy nam codziennie. Sekret polega na tym, aby być tego świadomym i mimo to kochać swój ogród. Zawsze znajdzie się w nim coś, co nie będzie do końca odpowiednie. Dobry ogrodnik to człowiek, który to wie i postrzega jako szansę na coś nowego, a nie porażkę w dążeniu do ideału. Taka jest moja historia – i przy niej pozostanę.

ZDJĘCIA: JASON INGRAM. ILUSTRACJA: CHRIS MADDEN/EYECANDYILLUSTRATION

eprasa.pl ae29a67199

Lista zakupów

◀ Podłoże do pelargonii z mikroorganizmami

Bogate w łatwo przyswajalne mikro- i makroelementy; doskonale sprawdzi się do upraw w skrzynkach i doniczkach. Mikroorganizmy sprawiają, że składniki odżywcze uwalniają się stopniowo oraz chronią rośliny przed chorobami i utrzymują stabilne pH.
www.ggarden.eu

▶ Pompa do wody czystej Honda WX10

Służy do pompowania wody czystej (120 l/min) z dostępnych naturalnych zbiorników wody. Mała i lekka pompa sprawdza się w nawadnianiu trawników i przydomowych ogrodów – może być łączona z systemami zraszania, nawet kilkoma jednocześnie.
www.mojahonda.pl

◀ Roboty koszące Gardena

Kosiarki smart Sileno city oraz smart Sileno life posiadają zaawansowane technologie. Dzięki mapowaniu uczą się kształtu ogrodu, a użytkownik posiada możliwość śledzenia lokalizacji urządzenia w czasie rzeczywistym. Roboty wiedzą, które miejsca kosić rzadziej lub częściej – dopasowują harmonogram pracy do tempa wzrostu trawy.
www.gardena.pl

▲ Akumulatorowa kosiarka do trawy DLM533 Makita

Kosiarka o szerokości koszenia 53,4 cm, zasilana 2 akumulatorami LXT 18V. Posiada wydajny i energooszczędny silnik bezszczotkowy, który pozwala na skoszenie powierzchni 2000 m². Pracuje w 3 trybach: cięcie trawy z koszem, wyrzut boczny i mulczowanie.
www.makita.pl

▼ Nawóz do róż

Przeznaczony do nawożenia wszystkich rodzajów róż, takich jak: wielkokwiatowe, rabatowe, pnące, parkowe. Zapewnia długotrwałe i obfite kwitnienie oraz intensywne wybarwienie kwiatów.
www.ogrodstart.pl

▶ Preparat do czyszczenia oczek wodnych i stawów BLUKLAR 3w1

Pozbawiony chemii, bezpieczny dla środowiska i zwierząt (w tym ryb) środek do oczyszczania i klarowania wody w oczkach i stawach. W naturalny sposób, z wykorzystaniem bakterii, zapobiega rozwojowi glonów, zarastaniu powierzchni oraz powstawaniu osadów obniżających przejrzystość wody.
sklep.bioexpert.pl

◀ Automatyczny bęben z wężem XL i z kółkami

Jest od razu gotowy do użycia, dzięki zestawowi niezbędnych akcesoriów do nawadniania. Kółka ułatwiają transport, zatem pokonywanie większych przestrzeni w celu nawodnienia ogrodu nie jest już problemem. Doskonale sprawdzi się w dużych ogrodach.
www.fiskars.pl

▼ Quad Elite – najnowszy robot Ambrogio

Napędzany czterema indywidualnie sterowanymi kołami oraz 10 Ah baterią, dedykowany trawnikom o nachyleniu do 75%. Wyposażony w RADAR wykrywający przeszkody, co eliminuje konieczność otaczania ich przewodem ograniczającym. Obsługuje pow. do 3500 m².
www.robofarma.com

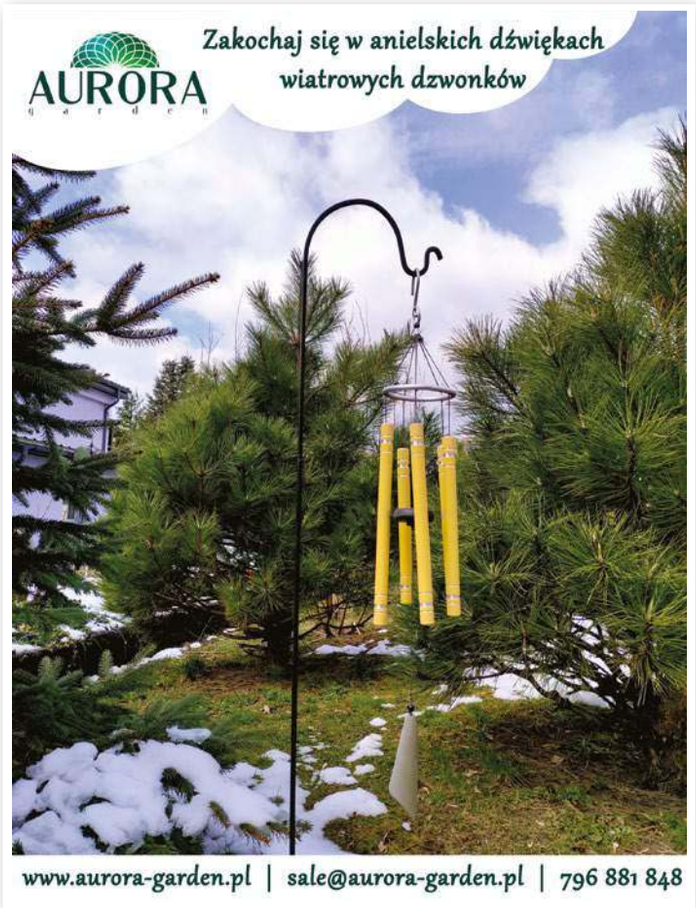

eprasa.pl ae29a67199

MARKET OGRODNICZY

REKLAMA

cprasa.pl ae29a67199

Gardeners' World EDYCJA POLSKA

Polska

Redaktor naczelny
Paweł Romanowski
pawel.romanowski@avt.pl

Redaktor prowadzący
Małgorzata Wójcik
malgorzata.wojcik@avt.pl

Redaktor merytoryczny
Łukasz Skop
lukasz.skop@avt.pl

Asystent wydawcy
Anna Cember
anna.cember@avt.pl

Współpracownicy
Anna Moroz-Darska, Agnieszka Nowak, Klaudia Kossowska, Katarzyna Kaczan-Borowska, Grzegorz Falkowski, Bożka Piotrowska, Katarzyna Bellingham, Małgorzata Kalemba-Drożdż

Marketing i reklama
Marta Zaczek
marta.zaczek@avt.pl
tel. 22 257 84 76

Anna Brzywczy
anna.brzywczy@avt.pl
tel. 883 125 997

DTP
Studio Adekwatna

Prenumerata
prenumerata@avt.pl
tel. 22 257 84 22 (godz. 10:00–14:00)

Kolportaż
Paweł Gago
pawel.gago@avt.pl
tel. 22 257 84 24

United Kingdom

GARDENERS` WORLD
MANAGING DIRECTOR
Catriona Bolger

EDITOR-IN-CHIEF
Lucy Hall

ASSOCIATE EDITOR
David Hurrion

BBC STUDIOS, UK PUBLISHING
CHAIR, EDITORIAL REVIEW BOARDS
Nicholas Brett

MANAGING DIRECTOR, CONSUMER PRODUCTS AND LICENSING
Stephen Davies

COMPLIANCE MANAGER
Cameron McEwan

DIRECTOR, MAGAZINES AND CONSUMER PRODUCTS
Mandy Thwaites

UK.publishing@bbc.com
www.bbcstudios.com

IMMEDIATE MEDIA CO LTD
CHAIRMAN
Martin Weiss

CEO
Tom Bureau

DIRECTOR OF INTERNATIONAL LICENSING AND SYNDICATION
Tim Hudson

INTERNATIONAL PARTNERS MANAGER
Molly Hope-Seton

Adres redakcji
„Gardeners' World. Edycja Polska"
ul. Leszczynowa 11
03-197 Warszawa
tel. 22 257 84 99
www.magazyngardenersworld.pl

Źródłowe materiały publikacyjne pochodzą z miesięcznika brytyjskiego „Gardeners' World".

© Copyright 2022 AVT

Mimo wszelkich starań przy opracowaniu materiału do tego czasopisma, wydawca nie ponosi odpowiedzialności za jakiekolwiek błędy w tym czasopiśmie.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za zamieszczone na łamach pisma „Gardeners' World. Edycja Polska" treści reklamowe oraz artykuły promocyjne.

Wydawca
AVT-Korporacja Sp. z o.o.
ul. Leszczynowa 11
03-197 Warszawa tel. 22 257 84 99

Wydawnictwo AVT należy do Izby Wydawców Prasy

Miesięcznik, nr 5/2022

Magazyn jest wydawany na licencji brytyjskiego wydawnictwa Immediate Media Co Ltd

oraz BBC Studios

BBC Gardeners World magazine is published by AVT-Korporacja Sp. z o.o. under licence from BBC Studios, Television Centre, Wood Lane, London W12 7TQ. The Gardeners World logo and the BBC Blocks are the trade marks of the British Broadcasting Corpo-ration. Used under licence. © Immediate Media Company Limited. All rights reserved. Reproduction in whole or part prohibited without permission.

W następnym numerze...

czerwcowe wydanie
w sprzedaży już pod koniec maja

Zioła w doniczkach: jak uprawiać i z czym je łączyć

PLUS Rady ekspertów

Kompostownik: budowa krok po kroku

Nie taki straszny dzbanecznik

Nagietki – pielęgnacja i ciekawe odmiany

eprasa.pl ae29a67199

OGRÓD START®

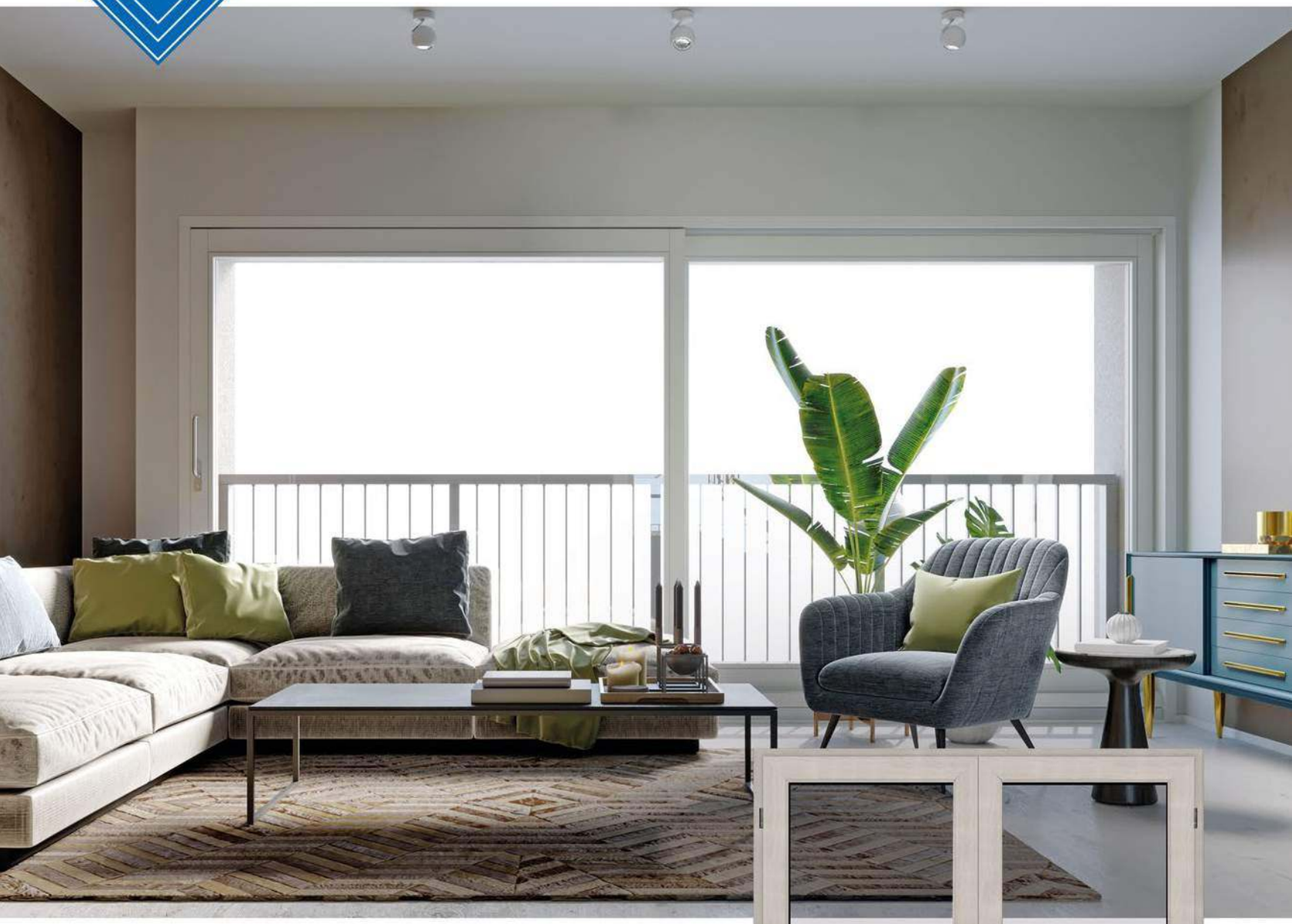
Nawozy dla Twojego ogrodu®

WIOSNA Z OGRÓD START

nawozyogrodnicze.pl www.facebook.com/ogrodstart www.instagram.com/ogrodstart

eprasa.pl ae29a67199

Profile okienne VEKA SPECTRAL inspirowane pięknem drewna

veka.pl

eprasa.pl ae29a67199